

MEHAR CHAND LACHHMAN DAS
Sanskrit and Prakrit Series

VOLUME ELEVEN

Published by
MEHAR CHAND LACHHMAN DAS
Sanskrit Book Depot,
Jain Street, Said Mitha Bazar, Lahore
(INDIA)

First Edition]

May, 1940

[150 Copies

सामसलक्षणसहितो लघुवृत्त-त्रयग्रहः

पञ्चनदीपविश्वविद्यालये वेद-वेदान्त-भाषाविज्ञानाध्यापकैश्च,
एम० ए०, एम० ओ० एल०, डी० लिट० (पञ्चाथ),
डी० फिल० (ऑक्सन), इत्यादिविविधविश्वविद्यालये-
विभूषितेन धर्मकान्तशास्त्रिणा सम्पादितः, स्वोप
भूमिका-व्याख्या-सहाय्यलघुक्रमशिकाभिः
परिवर्धितम्

लघुपुरम्

विम्वसंवत् १९९०

Printed by L. Khazanchi Ram Jain, at the
Manohar Electric Press, Jain Street, Lahore

SIR SARVAPALLI RADHAKRISHNAN K_T,
M. A., D LITT., F B A.,

Spalding Professor of Eastern Religions and Ethics
at the Oxford University

Vice Chancellor Benares Hindu University

George V Professor of Mental and Moral Science
at the Calcutta University

as a mark of

HUMBLE GRATITUDE AND PROFOUND REVERENCE

Surya Kanta

PREFACE

In the introduction to my *Atharva Prātiśākhya*¹ I proposed the twofold development of *Prātiśākhya* and suggested an early origin for the nomenclative grammatical literature. This literature, though very vast in extent and potential in its bearing on the history of early Vedic grammar, has not yet been even casually treated either in Europe² or India. The present volume is an attempt to fill this gap.

The two works i. e. *Laghu Rktaṇtra saṃgraha* and *Sāma Saptalakṣaṇa* belong to the *Sāma* Veda and represent the nomenclative type of grammar and since the two are necessarily alike in their matter and treatment, they are presented together in one volume.

The reason for typifying this type of grammar by *Sāma* Vedic lakṣaṇa works in preference to those of the *Rg* Veda or any other *Saṃhitā* is this, that no nomenclative grammatical work belonging to any other *Saṃhitā* appeared to be of greater or more varied historical importance than our *Saṃgraha* based as it is, may be indirectly, on the *Rktaṇtra*, the only available work of Śākatāyana, whom Yāska and Pāṇini so often mention in their works.

In the introduction I have attempted a detailed review of the nomenclative grammatical works belonging to different *Saṃhitās* with a view to interest Vedic grammarians in this field of research, leading ultimately to a truer perspective of the history of Vedic grammar.

1 Pp. 94-96 2 Op. *Histoire de San krit Literature* by Weber Müller Macdonell Winternitz Liebsch, *Einführung* Belvalkar *Systeme of San krit Grammar* etc. 3 Op. *Introduction* p. 17-18 4 For details cp. *Introduction to Rktaṇtra* pp. 33-38

Coming to the two works treated herein we note that these are mainly in *kārikā* form, the *kārikās* being, at places, metrically defective. For reasons indicated in the introduction,¹ they are apt to violate grammar,² and resemble, in this respect, the Buddhist Sanskrit works

In constituting the text of the works I have closely followed the manuscript³ authority, but, at places, where the manuscript reading seems palpably absurd or its variation from Benfey's text consists in mere scribal whims - such as the writing of *v* for *p*,⁴ I have taken the liberty of emending the manuscript reading - not in the *kārikās* but in the body of examples in the light of Benfey's text; barring these cases, I have adhered to the manuscript authority and have, accordingly, given *r*, in euphonic combination, where its elision or substitution by *a*, *ā* or *o* would be grammatical.⁵

Needless to emphasize that the process of finding and verifying examples in the two works - so very peculiar and defective⁶ in their method of referring to SV passages - has been extremely arduous and time-consuming; and it was after months of repeated reading and scrutiny both of the manuscript and the Benfeyin text, that I succeeded in deciphering all the examples; the cases of failure - and these are no more than a dozen - are those, where either the manuscript reading is hopelessly defective⁷, or our authors seem to go out of their proper sphere, i. e. the Sāma-Veda and cite instances from some unknown work or works⁸

A thorough comparison of the Rg-Veda together with its Pada where desirable - given along the citations, will prove of great help and a source of instructive suggestions to the scholar, who will readily detect those numerous cases, where the Saṃgraha and Laksana do not follow the Benfeyin text and tend to suggest that Benfey's judgment failed him in the selection of proper readings⁹, and this incidentally confirms me in the belief that the time has come when we should undertake a thorough checking of the printed editions of the various Vedic

1 Cp pp 14-15 2 I.R.T. 28, 29, 32, 34, 36, 45, 50, 53, 55, 58, 73, 95, 118, 120, 121, 130, SSL 3, 6, 7, 12, 44, 70, 192 3 For Manuscript material cp Preface to Rktaṇtra p IV 4 I.R.T. 97 is typical 5 L.R.T. 28, 29, 32, 34, 36, 45, 50, 53, 73, 95, SSL 6, 7, 8 6 Cp Introduction to Rktaṇtra p 97 7 L.R.T. 8, 12, 74, 83, 86, 90, 93, 96, 124, SSL 8, 34, 73 8 I.R.T. 84-85 9 Cp also Introduction to Rktaṇtra pp 99-101

works—particularly *Saṃhitās*, so hurriedly piled up by busy pioneers one man devoting his life to one major work and giving in his final product all possible variants, not in foot notes as usual, but on the margin, opposite the matter concerned. The application of such a rigorous method alone will enable us to place our *Saṃhitās* on a permanent and authoritative basis.

The comparison instituted in the course of citing examples is thorough and complete, it embraces all the *Saṃhitās*, where the parallel concerned occurs, together with their *Prātiśākhya*s and it is hoped that it will serve as a model to some enthusiast, who being liberal of the time and labour, so necessary for the due accomplishment of such a task, will undertake to bestow with greater propriety and profit, this laborious accuracy on the *Rk Prātiśākhya*—no doubt, the most comprehensive of all the *Prātiśākhya*s—and deserving therefore a more systematic and acute study than it has as yet received.

I should like to record here my deep sense of indebtedness and obligation to the Hon'ble. Mr Justice Bakshi Tekchand M A LL B, Judge, High Court of Judicature at Lahore, who has given me, after my M A in 1928 opportunity for research and foreign travel and the inspiration of a noble and enlightened life. It is indeed a pleasure to be able to speak of the deep tenderness underlying his ordinary reserve of his profound sympathy with difficulty and misfortune and of his steadfast loyalty to the cause of Sanskrit Studies. To my sincere thanks I join the fervent prayer and hope that health and happiness may long be his and may he—the very embodiment of the Aryan ideal—find in this activity of mine something not quite unworthy of his generosity and faith.

1 For the miserable state of the *Atharva Veda* editions cp. my Introduction to *Atharva Prātiśākhya* (pp. 43-56) with references to scholars who have detected errors or anomalies in the printed editions of other Vedic works in foot-note p. 49. 2 In the introduction to *Rkiantra* (pp. 79-96) I have actually counted the cases of lengthening occurring in the *Rg Veda* along with their provision in the *Rk Prātiśākhya*, and have shown that, at least, in this respect the *Rk Prātiśākhya* is comprehensive for a complete analysis of RT with regard to *abhihiṭa sandhi* showing that *Rkiantra* is not comprehensive cp. cit. pp. 73-78. That the *Atharva-Prātiśākhya* is not comprehensive in the analysis of accent—which is its main theme—has been shown by me in the introduction to that work pp. 66-69.

Next I wish to pay my special tribute to Mr. C M G Ogilvie C. B E , I. C. S. Defence Secretary to the Government of India who has been one of my kindest friends and wisest councillors ever since the day I came in contact with him before sailing for Europe in 1935 ; and it is not too much, I think, to aver that without his enlightened appreciation, encouragement and sympathy all the more prized as coming from an experienced first-rate Oxonian, able to estimate the difficulties of an Indian researcher I could have hardly persevered in my present investigations

I should also express my sincere thanks to Mian Afzal Hussain K. B , M A (Cantab), M Sc , (Pb), I A S , Vice-Chancellor, University of the Panjab, who very kindly encouraged me in my undertaking

In conclusion, I gratefully acknowledge the care bestowed by Messrs Meharchand Lachhman Das, Oriental and Foreign Booksellers and Publishers, Lahore and their craftsmen on the production of this intricately accented volume.

Lahore,
1. 5. 1940.

SŪRYAKĀNTA

CONTENTS

	PAGE
Abbreviations	
Introduction	
Laghu Rktastra saṃgraha	1—64
Sāma Saptalakṣaṇa	1—55
Index of SV passages occurring in LRT	1
(a) Index of ĀS passages occurring in LRT	7
(b) Index of RV passages occurring in LRT	„
(c) Index of AV passages occurring in LRT	„
(d) Index of passages of other works occurring in LRT	„
Index of SV passages occurring in Sāma Saptalakṣaṇa	9

ABBREVIATIONS.

- APr Atharva-Prātisākhya
AV Atharva-Veda
AVPp Atharva-Veda Padapātha
AS. Āraṇya-Samhitā
Ben Benfey . Sāma-Veda
CA. Caturadhyāyī, edited by Whitney
Concordance. Vedic Concordance Bloomfield
LRS. or LRT. Laghu-Rktantra-Samgraha
RT. Rktantra, Burnell, Sūryakānta
RV. Rg-Veda
RVKh. Rg-Veda Khila
RVPp. Rg-Veda Padapātha
SSL. Sāma-Saptalakṣaṇa
SV. Sāma-Veda
SVPp Sāma-Veda Padapātha
TPr. Taittirīya-Prātisākhya
TS. Taittirīya-Samhitā
TSSL. Taittirīya-Samhitā Saptalakṣaṇa
VS. Vājasaneyī-Samhitā
VPr. Vājasaneyī-Prātisākhya

INTRODUCTION

Vedalakṣaṇnukramapikā' a manuscript work in verse, gives the following list of the Vedalakṣaṇa works' —

prātilākhyāḥ (?) samhitāyāḥ samānam napaṭam tathā |
 taparam pragrahaś caiva kurikī ca vīlaṅghyakam ||
 lōgyānōgyam avarōḥ ca āvarōḥ pūtam eva ca |
 raṅga pūtam pūrvadīrgha ubhayottaradīrghaśca ||
 yaddīrghau yohibhāgyam ca tathā vāraṇasīheṣu ca |
 varṇakramam jāṭavallī trīkramam cāṇyavajjanam ||
 svarapaśicāśatam caiva tathā gaḍḍimāśicāśatam
 śākhāsamānam aruṇasamānam savitṛśataḥ ||

It enumerates nine Śikṣās —

bhāradvāja vyāsa-śambhu pāṇini kauṣṭhyakam |
 bodhāyano vasiṣṭhaś ca vālmīkī haritaḥ nava ||

According to it the Upaśikṣās are —

sarvavammataḥ śranyam tathā śiddhāntam eva ca |
 upaśikṣā śmāḥ prokīā lakṣaṇajūṣākarividāḥ ||

Its definition of Saptalakṣaṇa is —

samānam ca vīlaṅghyam ca napaṭam taparam tatīā |
 avarō-āvarō-ānōgyāntam saptalakṣaṇam ucyate ||

The works enumerated above may be conveniently divided into —

- (1) *Prescriptive* lakṣaṇas
- (2) *Nomenclatory* lakṣaṇas

Prescriptive lakṣaṇas i. e. the descriptive grammar are known to us through Pāṇini, Prātilākhyas Śikṣās and the successive grammatical systems. Nomenclatory grammar is a

1. A Descriptive Catalogue of the Manuscripts in the Government Oriental Manuscripts Library Madras: 1907. 2. Belonging to TB. 3. For detailed discussion cp. Introduction to my Atharva-Prātilākhyas pp. 24-26.

subject practically unknown and a brief review of the same may be desirable for a full comprehension of the works presented in this volume

I *Nomenclatory grammatical works belonging to RV*

1 *Śamāna-Śikṣā*¹

This work gives a list of such words in the Rg-Veda as have the final *visarjanīya* dropped in the *Samhitāpāṭha* in accordance with the rules of *samdhī*. It begins

pranamyā pranatābhiṣṭapradātāram patim śriyaḥ ।
bahvṛcānām subodhāya śamānam kriyate laghu ॥

2 *Laghu-Śamāna*²

Similar to the above

3 *Padagādha*³

The word *Padagādha* means "plunged into the Pada-text". The work records all modifications of spelling, pronunciation, accent and grammar in reducing the *Samhitā* into the *Pada*-text. Record 1 gives words ending in *visarga* in the first case ending singular number. Record 2 registers the expansion (*vivṛta*) and otherwise of *e*, *o*, *ai*, *au*. Record 3 gives words ending in *n*. Then commences a series of records, giving all the instances of modifications in the RV. For some, there are only two instances, for some three, and so on till 50. These records are headed *dvisamkhyākāṇi*, *trisamkhyākāṇi* and so on. Some of these headings have several sections, instances are quoted first, and then the modifications noted. For instance

idānim trisamkhyākāṇi । tatrāyaṃ prathamah khaṇḍaḥ ।
dadhānā indra id dhuva indra ukthā sam agmatendra
uktham dīdhiṣanta dhītaya iti triṣv indre vivṛtam ॥

The last chapter is called pre-eminently *Pada-gādha*. The concluding section is *rephakārīta*.

4 *Cāturjñāna*⁴

The work gives lists of words, occurring in the whole of the RV, (1) ending in *visarga* (technically called *śamāna*), (2) ending in *n*, (3) ending

¹ A Descriptive Catalogue of the Sanskrit Manuscripts in the Government Oriental Manuscripts Library, Madras No 977-978. ² A Catalogue of the Sanskrit Manuscripts in the Adyar Library, No 20 K 88. ³ A Descriptive Catalogue of the Sanskrit Manuscripts in the Library of the Asiatic Society of Bengal No 258, 259, 260, 261. ⁴ Op cit No 287, 288, 289, A Descriptive Catalogue of the Sanskrit Manuscripts in the Library of Tanjore No 1764, A Descriptive Catalogue of Sanskrit Manuscripts deposited at the Deccan College, Poona, No 43.

in *ay ar dy av* or *a* and *ā* (technically called *vivṛtapada*, and (4) simple non-compound words (called *ekapada*) In the end it says —

Itas tāto nihitam yao caturāśāddilakṣaṇam
tad ekikṛtya kathitam Paṇḍurārdyaṇena tu ||

5 Samāna
padāni¹

Similar to *Samāna Siksā* It begins —

agna itarāṇi itā atomā doraḥ paratā agnidhāḥ pṛṣṭiḥ
dhīyaṁ dhīā vīrā jātavedā hotyā ekādāsa ||

Colophon Iti samānapadāni samāptāni ||

6 Vedīkapaṇḍit²

On Vedic recension and grammar chiefly in regard to the *khila* portions of the RV

7 Avarṇapadī³

This treatise treats of words beginning with *a* or *ā* in the RV the author of the work being Dakṣiṇāmūrti of Vatsagotra Colophon —

Iti avarṇīny akārasamgrahaḥ samāptah ||

8 Avarṇī⁴

Similar to the above.

9 Rgvedapadīdi
samkhyā
or
Saptasamkhyā

This treatise contains the *vargapratīkas* of the RV, each followed by seven numbers named *pa i-du vi ma na t* of which *pa* = the number of words or padas in each varga *i* = the number of padas having *is* after them *du* = the number of compound padas *vi* = the number of padas ending in *m n t* respectively It begins —

padānām itikāṇām avagrahaviśargayoh
makāra nānta tāntānām samkhyā jūyāḥ kramād budbāḥ ||

10 Rgvedapari
bhāṣā⁵ kārīkā

A metrical treatise of the nature of *Saptasamkhyā* dealing with the peculiarities of the padas in the RV

11 Padānta
dīpni

A treatise indicating the endings of certain words occurring in the RV

12 Bonthalakṣa
ṇa

In this work all the 64 chapters of the RV have been ransacked for recording instances of peculiarities in pronunciation spelling accent etc. and these instances have been arranged

1 A Descriptive Cat. of the Skt. MSS. in the Govt. Or MSS. Library Madras, No 14078. 2 A Descriptive Catalogue of the Sanskrit Manuscripts in the Govt. Oriental Manuscripts Library Madras: 14080 § Op cit. 859; 8911; A Catalogue of the Sanskrit Manuscripts in the Adyar Library: 20 K 38. 3 A Descriptive Cat. of the Skt. MSS. in the Govt. Or MSS. Library Madras 879 § Descriptive Cat. of the Govt. collections of MSS. deposited at the Deccan College Poona: 43 § Descriptive Cat. of the Govt. collections of MSS. deposited at the Deccan College, Poona 44. 4 A Descriptive Cat. of the Skt. MSS. in the Govt. Or MSS. Library, Madras: 3911 § A Descriptive Cat. of the Skt. MSS. in the Library of Asiatic Soc. of Bengal: 755 A Descriptive Cat. of the Skt. MSS. in the Library of Tanjore (No 1764) where the work is called *Bonthalakṣaṇa*.

II Nomenclatory grammatical literature belonging to the Black Yajus —

1 Takṣana- ratna¹

This serves the same purpose for the Black Yajurveda (Taittirīya) as *Padagāḍha*, *Catur-
jñāna*, etc. do for the RV. It begins —

yajusḥ pratipadīśātpadāḥ/linihataśākārapadāntanākārayoḥ
padāntatākārapragrahayor lōgyapadādyākārayoḥ samhitā
vācān sya ca śatvapatvayor aikāśādeḥ uttarapadādyāikā-
raukārapadāntanākārayoḥ ca padānta-mānākāpāre dirgha
trayasya ca samavāṣam samkhyādyot kam visarjanīya-
samkhyāpratipadakam pratipadīśā ā ekaikākārayam pra-
tyanuvāc m ekaikam vākyam lakṣaṇaratnam vyākhyā
śyāmah !

2 Anīṅya¹ by Śrīvatsaśāka

A treatise in about 100 verses, on words, which in the Padapāṭha of the TS, are not liable to being treated as compounds, though *prima facie* compounds

3 (a) Anīṅyā nīśa² sa- vyākhyāna

The same as above.

(b) Anīṅya- śātakam

Similar to the above.

4 Trantāḍya nā³ kramanīkā

The treatise offers lists of words ending in *tu* etc. in the TS

5 (a) Śākha Samāna⁴

A treatise on words in the Kāthakārapyaśākhā of the Taittirīya, which lose by *samdhū* the final *visarjanīya* after a long vowel

(b) Ā māna samdhī

Similar to the above

6 Śaḍvimpātī stīra⁵

A short treatise of the TS school, dealing with cases of similarity of form in words which are liable thus to confusion

1 Descriptive Cat. of the Skt. MSS. in the Library of As. Soc. of Bengal : 491 ; the work was composed by a Vidyānātha Bhatta ; the work is titled *Takṣanaratna-
peribhāṣā Vaidyaśāka-bhāṣā* in Cat. of Skt. MSS. in the Govt. Or Library Mysore 930. 2 Catalogue of the Skt. and Pkt. MSS. in the Library of the India Office 4400 4461 with a commentary and MSS. N 487-488 in the Library of As. Soc. of Bengal. R. N 488 in Triennial Cat. of MSS. (1910-18) collected for the Govt. Or MSS. Library Madras. 3 (a) A Triennial Cat. of MSS. (1910-18) collected for the Govt. Or MSS. Library Madras. R. N 488 (b) Op cit ; R. N 95 also 488 4 A Descriptive Cat. of the Skt. MSS. in the Govt. Or MSS. Library Madras 14747 5 (a) Cat. of the Skt and Pkt. MSS. in the Library of the India Office 4507 A Descriptive Cat. of the Skt. MSS. in the Govt. Or MSS. Library Madras 985-987 ; A Triennial Cat. of MSS. (1910-18) collected for the Govt. Or MSS. Library Madras R. N 488 with *Padantapāṇya* 589-616 (b) A Triennial Cat. (1910-18) Madras R. N 294 6 Cat. Ind. Office Library 4510 Cat. of the Skt. MSS. in the Govt. Or MSS. Library Madras 991-995 Cat. of Skt. MSS. in the Library of As. Soc. of Bengal : 487-488 ; Cat. of Skt. MSS. in the Govt. Or Library Mysore 149 144 348, 972 977 1702, 541 2262, 2265, 855.

- 7 (a) *Avarni*¹ The work is intended to help the students of the TS in finding out where an initial *a* or *ā* of words is merged in the final *e*, *o*, *ā* of the immediately preceding words. The author proposes to supply omissions, to omit the excesses and to correct the errors found in the list of words given in other works of the same name. He says
- (b) *Avarni-vyākhyāna*

*avarṇiny anukṭam samopyātirikṭam
parityajya duṣkṛtitaṃ cābhivikṣya |
akūṇḍivarnakramenāham etat,
suvṛttim kaṁṣyāmi suspaṣṭavācyam ||*

- 8 *Avarnyādi-varṇamālikā*² This gives two lists of phonetically fused words from Yajur Veda, alphabetically arranged, and containing, in the fusion, such words as begin with an elided *a* or *ā*

- 9 *Avarnadīpa*³ Cp. the same under RV

- 10 *Avarnyāvarṇi*⁴ Cp. above

- 11 *Īkārāntāḥ*⁵ Gives lists of such words, occurring in the Padapāṭha of the TS. as end in the long vowel *i*

- 12 *Pūrvottaro-bhayadīrghī*⁶ The work gives three lists of those words, which are phonetically fused together, and have a long vowel either (1) at the end of the first word, or (2) at the beginning of the second word, or (3) both at the end of the first word and the beginning of the second word.

- 13 *Ubhayapūrvottaradīrghī*⁷ Cp. above

- 14 *Yanādeśa-dīrghī*⁸ A treatise showing such words as should end with a long vowel, when giving the separate words in the Yājusa Pada. It begins

*prthivyāṅgirasī vasvī svasyayany urvāśi tathā |
ūti madhumatī karnakāvati bhāgyavān iti ||*

1 (a) A Descriptive Cat. of the Skt MSS in the Govt Or MSS Library Madras 858, A Triennial Cat. of MSS (1910-13) collected for the Govt Or MSS Library, Madras R N 485, Cat. of Skt MSS in the Govt Or Library, Mysore 232, 142, 941, 103, 589, 997, 1540 (b) Cat. of Skt and Pkt MSS in the Library of the India Office 4465, the verse occurs exactly in the same form in our Sāmāsaptalaksana, cp Cat. of the Skt MSS in the Govt Or MSS Library, Madras 860, 861, 862 2 Descriptive Cat. of Skt MSS in the Govt Or MSS Library, Madras 868 3 Op cit 858 4 A Triennial Cat. of MSS (1910-1913) collected for the Govt Or MSS Library, Madras R N 689 5 Op cit R N 485 6 A Descriptive Cat. of the Skt MSS in the Govt Or MSS Library, Madras 926, 927, 14745, A Triennial Cat. of MSS (1910-19) collected for the Govt Or MSS Library, Madras R N 485 Cat. of Skt MSS in the Govt Or Library, Mysore L N 232 7 Cat. of Skt MSS in the Govt Or Library, Mysore 2262, 2265 8 A Descriptive Cat. of MSS in the Govt Or MSS Library, Madras 14746.

- 15 *Yajñadeśadīr
ghādividhi*¹ Cp above
- 16 *Ubhaya
hrasvī*² The treatise gives lists of such words of the TS as always begin or end in a short vowel in the Padī
- 17 *Yajñadeśa
sāpādhī* Cp \V
- 18 *Yajñadeśa
sūtra* Cp above.
- 19 *Plutānu
śāstra*³ The work notes down those places in the TS, where protracted vowel sounds occur
- 20 *Plutādīkṣā*⁴ Cp above.
- 21 *Plutānirṇa
ya*⁵ , "
- 22 *Plutavimśatī*⁶ "
- 23 *Plutasam
graha*⁷ " ,
- 24 *Sakārapara
visarjanīya*⁸ A short treatise on the occurrence of TS passages with the loss of visarjanīya its various changes etc.
- 25 *Sakāraparapha
paravisarjanīya*⁹ Cp above
- 26 *Tiākāradhā
kārasūtra*¹⁰ The work consists of two lists of such words in the Black Yajus as contain the letter *tḥ*, and *dḥ* respectively these letters being apt to be confused in ordinary uncritical pronunciation
- 27 *Dakārapara
takāra*¹¹ Similar to the above
- 28 *Antapradīpl
kā*¹² This offers lists of words ending in long vowels and followed by the visarjanīya, and also indicates, where the words ending in long vowels are followed by visarjanīya and where not. It begins—

1 Cat. of Skt. MSS. in the Govt. Or. Library Mysore: 660; cp also *Yajñadeśa* op cit.: 2203, 2665 2 A Triam. 1 Cat. of MSS. (1010-16) collected for the Govt. Or. MSS. Library Madras: R. N. 483 3 A Cat. of the Skt. MSS. in the Adyas Library: 20 K. 89. 4 Op cit.: 22: E. 80. 5 A Descriptive Cat. of the MSS. in the Govt. Or. MSS. Library Madras 230. 6 Op cit.: 14744 7 Cat. of Skt. MSS. in the Govt. Or. Library, Mysore: 857 8 Op cit.: 162 972 9 Op. cit.: 2202 2263. 10 Cat. of the Skt. and Pkt. MSS. in the Library of the India Office: 4518 11 Cat. of Skt. MSS. in the Govt. Or. Library, Mysore: 2202 2265 12 A Descriptive Cat. of MSS. in the Govt. Or. MSS. Library Madras: 918; Cat. of Skt. MSS. in the Govt. Or. MSS. Library Mysore: 149 252 with the title *Tiākāradhārasūtra* 13 Cat. of Skt. MSS. in the Govt. Or. MSS. Library Mysore: 2202. 14 A Descriptive Cat. of MSS. in the Govt. Or. MSS. Library Madras: 857; Cat. of Skt. MSS. in the Govt. Or. MSS. Library Mysore: 541 162 972.

dhghā visarjanīyāntā viūameṣu tu samsthitāḥ |
ye sabdāḥ samhitāyām syus te jūāpyante' dhunā mayā ||

- 29 Antapradīpa¹ Cp above.
- 30 Antanīrdeśī² " "
- 31 Natāntapadā-
nī Śeṣanār-
āyanakṛtānī³ A collection of words ending in *n* or *t* in the
Pada of the Black Yajus.
- 32 Napara-
tapaia⁴ Similar to the above
- 33 Sarvanapara-
lakṣana⁵ " "
- Śeṣanārāyan-
akṛta
- 34 Taittirīya-
padasvara-
lakṣana⁶ A treatise dealing with the padas and accent
of the TS
- 35 Ingyaratna⁷ This is a work which gives for each anuvāka
of the Black Yajus the ordinal number, indicating
the compound words which can be split up in the
Padapātha.
- 36 Vedalakṣaṇa⁸ On the splitting up of TS. compound words
in the Pada.
- 37 Avagrahala-
kṣaṇam pra-
grhyaś ca⁹ Dealing with the TS *avagraha* and *prakṛti-
bhāva*.
- 38 Aveṣṭana-
padānī¹⁰ This contains lists of words that are not divi-
sible in the Padapātha of the Black Yajus, arrang-
ed alphabetically.
- 39 Aveṣṭana-
sūtra¹¹ Similar to the above.
- 40 Pada-
lakṣana¹² It gives the characteristics of the padas
occurring in the TS.
- 41 Padalatna-
paribhāṣā¹³ Cp above

1 Cat of Skt MSS in the Govt Or MSS Library, Mysore 2262, 2265 2
Op cit 162, 972, 232, 2262, 2265 3 A Cat of the Skt MSS in the Adyar Library 20
K 98 4 A Triennial Cat of MSS (1910 13) collected for the Govt Or MSS Library,
Madras R N 689, 485 (with comment), A Descriptive Cat of MSS in the Govt Or
MSS Library, Madras 913 5 A Cat of the Skt MSS in the Adyar Library 20
K 98 6 Op cit 21 I 14 7 A Triennial Cat of MSS (1910 13) collected for the
Govt Or MSS Library, Madras R N 95, 485 8 Op cit R N 95 9 A Cat of
the Skt MSS in the Adyar Library 25 O 8 10 A Descriptive Cat of MSS in the
Govt Or MSS Library, Madras 879 11 A Triennial Cat of MSS (1910 13) collected
for the Govt Or MSS Library, Madras R N 486, 12 Op cit R N 485 13 A
Descriptive Cat of MSS in the Govt Or MSS Library, Madras 14081.

42 Ardhāntaḥ¹ The work indicates the beginning of such of the anuvākas in the TS as consist of more than one sentence and therefore require pauses in the middle of reciting them

43 Ardhāntika samgrahādī² Cp above.

44 Uccasvara nirṇaya This is a treatise in two chapters on the determination of those Vedic words which have the *udatta* accent on the final syllable as well as of those which have it on the initial syllable

45 Svrasādikṣa A work with a commentary specifying those words of the Black Yajus which have the *udatta* accent

46 Vilāṅghya³ A treatise on words ending in *e* or *ai* in the Pada.

47 Saptalakṣaṇa⁴ Treats the dissolution of seven saṃdhis in the Padapāṭha of the Black Yajus It runs —

natvā nārāyaṇam devam sarvaśampatkarām param |
Sāmrāsānuḥ pravakṣyāmi natam nataparam pad m ||
 lakṣaṇam kriyate cāpi param nāma natam mayā |
 durjñānam duṣpaṭham yat tu śāpekṣam cākramam tatā ||
 tat paritijajña vyākhyānam cakārāpi ca paucakalam |
 nārambhāṇīyam etao ca svata eva vyavasthītoḥ ||
 prasūdhādhyayanāt tara kooṭ (?) saṃdhiḥyato bhṛṣam |
 kuto vastyate kalācin nirupais ca mahātmatubhiḥ ||
 nīśoṣṭam svānūrūpeṇa lakṣaṇānāvaśyate |
 cādan vikāriṇaṁ notāḥ padānto viśayo sya saḥ ||
 abhūdhyau ca tav eva taj jñānam ca prayojanam |
 catuṣṭaye makāro ca lakāro ca paro sthito ||
 vikāriṇaḥ padānto yas takāro napaśat ca yaḥ |
 nānāpadatvam lōgyānam iṣyato cātra lakṣaṇe || eto

In another⁵ MS the same work begins —

prapamya bhāratiṇ devīm sarvalokakamātaram |
 Nārāyaṇaḥ pravakṣyāmi vilāṅghyāni padāny aham ||
 ekārākaśvarṇau yau saṃhitāyām vikāriṇau |
 t dantāni vilāṅghyāny uoyanto vadavīti māḥ ||
 purātano tīrīkṭam yat tyaktvānukṭam samopya ca |
 varṣakrameṇa gṛhyanto savyākhyāny eva tāny ap ||

1 A Triennial Cat. of MSS. (1910-13) collected for the Govt. Or MSS Library Madras R. N 485. 2 Op cit. R. N 485 3 A Descriptive Cat. of MSS. in the Govt. Or MSS Library, Madras: 874 4 Op cit. 1032. 5 A Triennial Cat. of MSS (1910-13) collected for the Govt. Or MSS Library Madras: II. N 689 6 A Descriptive Cat. of the Skt. MSS. in the Library of Tanjore: 1796, 1793 Cat. of Skt. MSS. in the Govt. Or Library Mysore No B. 856, B 858 2263 2265 2280, 1809 3279 8515 3384 7 A Descriptive Cat. of MSS in the Govt. Or MSS. Library M. d. ras: 1600

nimittatvena yad grāhyam grhyate padam ova tat ।
 api cet syād dhi nūnyas tu pūraṇe'tra vidhīyate ॥

In yet another¹ Saptalakṣana begins

munimūnasamamthānamatthitāgamasūgarāt ।
 uditāya namo bhūyād amṛtāya *muṛāya* ॥
 gunatrayavihīnāya jagatrayavidhāyine ।
 śrutitrayadiśe śśvat puratrayamathe namaḥ ॥
 namaskṛtya vinetūram viḥnūnām anusīṣyate ।
 adhunā lakṣanam vakṣye anavgrahasamjñakam ॥

In yet another² the work begins :

itaḥ param padādau vaitamūnasya avarpasya āvarpasya
 sampgrahaḥ kriyate etc

48 Rāvaṇabheṣ³

Relates to the proper pronunciation and
 recitation of the Black Yajus.

III *Nomenclatory grammatical literature on the White Yajus .*

1 Vājasaneyi-
 Samhitāpada-
 kārīkārātma-
 mālā⁴

A comprehensive work on the phonetics peculiar to Vājasaneyi-Samhitā of the White Yajurveda and on resolving the Samhitā into the Pada. It is in the form of kārīkās, giving the number of words in each *yajus* with the number of visargas, of savarnasamdhis, and the euphonic as well as phonetic changes peculiar to the White Yajurveda. This one work does for the VS, what the two classes of works 1 e (1) Anukramanikā and (2) works like Cāturjñāna and Padagādha do for the RV.

2 Vedalakṣa-
 na⁵

It is ascribed to a Śamkarācārya.

Cp the same under RV. It begins .

atha padānteṣv ekāraikārau svaraparānimitte vivṛtau ।
 yatra tāni *Mahādeva* maṇiṣinā kathyante varpānukramepa
 yadaikadeśās tāvadyata ity antam ॥

Signatures . itī Mahādevavivacite *ekāralakṣanam* ।

itī *nakāralakṣanam* sampūrṇam ।

itī *varnakramakārīkā* ।

itī *takāralakṣanam* ।

itī *pūrvāparobhayadīrghayaḥ* ।

itī *śaḍviṃśatīlakṣanam* sampūrṇam ।

itī *kārāntapadāni* ।

itī *vedalakṣanam* ।

- 3 Padaśyokh¹ Relates to the Pada-pāṭha of the White Yajus
- 4 Padaratna¹
Kramaratnam
of Nāgadeva Similar to the above
- 5 Āvarṇi¹ A treatise on the loss of initial *ā* by the operation of saṃdhi, ascribed to Mahādhipati of the Tintripi family
- 6 Tapara¹ Gives lists of words ending in *t* in the Pada, but assimilated to a following *n* in the Saṃhitā.
- 7 Napara¹ Gives lists of words ending in *n* in the Pada.
- 8 Naparatapa
ralakṣaṇa¹ Cp above ascribed to Śaurisūnu
- 9 Viliṅghya
kṣaṇi of
Nārāyaṇa¹ A treatise of words ending in *e* or *ai* in the VS Pada. It begins —
 prapamya bhāratīm devīm sarvalokaśikamāstaram |
 Nārāyaṇaḥ pravakṣyāmi viliṅghyāni padāny aham ||
 ekāraikāravarṇau yau saṃhitāyām vikāripau |
 tadantāni viliṅghyāny ucyante vedavittam ṭh || etc.
- 10 Śamāna¹ Cp the same under TS
 In another MS the same work is called
Samana —
 prapamya sarvaśikṣāṇām adhiṣṭhātāram śivaram |
 samān saṃdhiṃ vyākurmaḥ prāśāskyānussārataḥ ||
- 11 Pad kārīka
ratn mālā¹ This treatise treats of certain component phonetic elements of words, such as visarjanīya anusvāra, veṣṭana and of words ending with the letter *n*, as they are to be found in the White Yajus
- 12 Varṇaratna
pradīpikā
Śikṣā¹ The work consists of 227 verses teaching the correct pronunciation and recitation of the Veda. It begins —

1 Op. cit. 1519 2 Cat. of Skt. MSS. in the Govt. Or. Library Mysore 475 3 Cat. of Skt. and Pkt. MSS. in the Library of the India Office: 4473 4 Op. cit.: 4480. 5 Op. cit. 4483; Cat. of the Skt. MSS. in the Govt. Or. Library Mysore 143 232, 873 541, 540, 941, 997 1702, 966, 1540. 6 Cat. of Skt. and Pkt. MSS. in the Library of the India Office 4467 7 Op. Cit.: 4491. A Descriptive Cat. of MSS. in the Govt. Or. MSS. Library Madras 980-986 Cat. of Skt. MSS. in the Govt. Or. MSS. Library Mysore: 232, 541 540, 873 941 1540, 1702 997 8 Cat. of Skt. and Pkt. MSS. in the Library of the India Office 4497 Cat. of Skt. MSS. in the Govt. Or. MSS. Library Mysore 486, 541 540, 660 873, 966, 1997 1540 144, 600 A Descriptive Cat. of MSS. in the Govt. Or. MSS. Library Madras: 979-983 9 A Descriptive Cat. of MSS. in the Govt. Or. MSS. Library Madras: 921-923. 10 A Descriptive Cat. of Skt. MSS. in the Govt. collection under the care of the Asiatic Society of Bengal: 1519

so'ham śikṣāṃ pravaṅśyāmi prātisākhyaṇusārīnim ।
 bālānāṃ pāṭhasuddhyartham varṇajñānādihetave ॥
 Amareśakṛtāṃ etāṃ śikṣāṃ yo dhārayet sudhīḥ ।
 vidvajanasaḥbhāmadhye jayam sa labhate dhruvam ॥

13 Varnakrama-
darpana¹ Similar to the above.

14 Varṇamālikā² " "

15 Varnasūrakra-
manirūpana³ " "

16 Avarṇyādi-
varṇamālikā⁴ This gives two lists of phonetically fused words
 from the White Yajus, alphabetically arranged,
 and containing in the fusion such words as begin
 with an elided *a* or *ā*

IV Nomenclatory grammatical literature on SV:

1 Uttararṅg-
dhārimālā⁵ This gives a list of the Dhārīn syllables in the
 Uttarā Rks of the SV, 1 e the long unaccented
 syllables following the svarita and corresponding
 to *pracaya*, in the second and third Rks of the
 Tṛcas forming the Uttarā collection of the SV.

2 Uttararṅg-
udāttamālā⁶ Gives a list of Udātta syllables in the Uttarā
 Rks of the SV

3 Uttararṅgsva-
ritamālā⁷ Gives a list of svarita syllables in the Uttarā
 Rks of the SV

With regard to the nomenclatory grammatical literature
 of the AV I may refer the reader to the Atharva-Prātisākhya,
 which is typically nomenclatory and evolves Pada out of the
 Samhitā.

Besides the above, there existed a very extensive nomen-
 clatory literature of Anukramanī type, but because Anukra-
 manīs are not grammatical, we may omit them from our
 account, adding, at the same time, that the nomenclatory
 grammatical literature, reviewed above, did not remain confined
 to the Veda alone, it also extended to the *laukika* vocabulary,
 where we meet with a few typical works representing the class

I Sasabhedā⁸

1 Cat of Skt MSS in the Govt Or Library, Mysore 2262, 2265 2 Op cit
 359 3 Op cit 252, 855 4 A Descriptive Cat of MSS in the Govt. Or MSS Library,
 Madras 863 5 Op cit 4101 6 Op cit 4101 7 Op cit 4101. 8 A Descriptive
 Catalogue of Skt MSS in the Govt collection under the care of the Asiatic Society of
 Bengal 4727

- II Ūṣṇaviveka'
- III Sakāranirṇaya'
- IV Nakārabheda'
- V Śabdabhedaprakāśa'
- VI Śanabhedā'
- VII Lists of words with palatal *ṣ* of those with cerebral *ś*'
- VIII Dantyasakārabheda'
- IX Nakārabhedā'
- X Jakārabheda'

The list being by no means exhaustive

And although the works enumerated above on the Veda seem of comparatively late origin, yet, Śaurisūnu and Nārāyaṇa, to whom is ascribed the authorship of several of them, explicitly state that they have based their *compilations* on a long standing *sampradaya*, which shows that there existed upto their time an unbroken chain of nomenclatory grammatical works.

Tracing back from the works of Śaurisūnu and Nārāyaṇa and the sources on which they have drawn we come to Śikṣās, where we find Samāna Śikṣā for the RV and Varparatnapradīpikā Śikṣā for the VS doing the same office which Śaurisūnu's works do in later times. Similar Śikṣās may have existed for other Samhitās besides those typical ones¹ which lay down empirical rules in order to distinguish and to employ in their proper places words of similar sound and form. Mixture of nomenclatory and prescriptive rules is a feature common to several of the available Śikṣās.

Going back from Śikṣās to the Prātiśākhya² we note in them a fairly large number of nomenclatory rules some of these rules are solely concerned with the exposition of *Avagraha*, while others distinguish between words of similar sound or form. Yet on the whole the available RPr, TPr, and VPr are prescriptive they evolve Samhitā out of the Pada.

The case with the Prātiśākhya³ of the AV is different. Here, while CA is mainly prescriptive, the Atharva Prātiśākhya belonging to the AV is chiefly nomenclatory, it evolves Pada out of the Samhitā.

1 Op. cit. : 4728. 2 Op. cit. : 4730. 3 Op. cit. : 4731. 4 Op. cit. : 4732.
5 Op. cit. : 4733. 6 Op. cit. : 4734. 7 Op. cit. : 4735. 8 Op. cit. : 4736. 9 Op. cit. : 4737.
10 Op. cit. : 4738. 11 Op. cit. : 4739. 12 Op. cit. : 4740. 13 Op. cit. : 4741. 14 Op. cit. : 4742.
15 Op. cit. : 4743. 16 Op. cit. : 4744. 17 Op. cit. : 4745. 18 Op. cit. : 4746. 19 Op. cit. : 4747.
20 Op. cit. : 4748. 21 Op. cit. : 4749. 22 Op. cit. : 4750. 23 Op. cit. : 4751. 24 Op. cit. : 4752.
25 Op. cit. : 4753. 26 Op. cit. : 4754. 27 Op. cit. : 4755. 28 Op. cit. : 4756. 29 Op. cit. : 4757.
30 Op. cit. : 4758. 31 Op. cit. : 4759. 32 Op. cit. : 4760. 33 Op. cit. : 4761. 34 Op. cit. : 4762.
35 Op. cit. : 4763. 36 Op. cit. : 4764. 37 Op. cit. : 4765. 38 Op. cit. : 4766. 39 Op. cit. : 4767.
40 Op. cit. : 4768. 41 Op. cit. : 4769. 42 Op. cit. : 4770. 43 Op. cit. : 4771. 44 Op. cit. : 4772.
45 Op. cit. : 4773. 46 Op. cit. : 4774. 47 Op. cit. : 4775. 48 Op. cit. : 4776. 49 Op. cit. : 4777.
50 Op. cit. : 4778. 51 Op. cit. : 4779. 52 Op. cit. : 4780. 53 Op. cit. : 4781. 54 Op. cit. : 4782.
55 Op. cit. : 4783. 56 Op. cit. : 4784. 57 Op. cit. : 4785. 58 Op. cit. : 4786. 59 Op. cit. : 4787.
60 Op. cit. : 4788. 61 Op. cit. : 4789. 62 Op. cit. : 4790. 63 Op. cit. : 4791. 64 Op. cit. : 4792.
65 Op. cit. : 4793. 66 Op. cit. : 4794. 67 Op. cit. : 4795. 68 Op. cit. : 4796. 69 Op. cit. : 4797.
70 Op. cit. : 4798. 71 Op. cit. : 4799. 72 Op. cit. : 4800. 73 Op. cit. : 4801. 74 Op. cit. : 4802.
75 Op. cit. : 4803. 76 Op. cit. : 4804. 77 Op. cit. : 4805. 78 Op. cit. : 4806. 79 Op. cit. : 4807.
80 Op. cit. : 4808. 81 Op. cit. : 4809. 82 Op. cit. : 4810. 83 Op. cit. : 4811. 84 Op. cit. : 4812.
85 Op. cit. : 4813. 86 Op. cit. : 4814. 87 Op. cit. : 4815. 88 Op. cit. : 4816. 89 Op. cit. : 4817.
90 Op. cit. : 4818. 91 Op. cit. : 4819. 92 Op. cit. : 4820. 93 Op. cit. : 4821. 94 Op. cit. : 4822.
95 Op. cit. : 4823. 96 Op. cit. : 4824. 97 Op. cit. : 4825. 98 Op. cit. : 4826. 99 Op. cit. : 4827.
100 Op. cit. : 4828. 101 Op. cit. : 4829. 102 Op. cit. : 4830. 103 Op. cit. : 4831. 104 Op. cit. : 4832.
105 Op. cit. : 4833. 106 Op. cit. : 4834. 107 Op. cit. : 4835. 108 Op. cit. : 4836. 109 Op. cit. : 4837.
110 Op. cit. : 4838. 111 Op. cit. : 4839. 112 Op. cit. : 4840. 113 Op. cit. : 4841. 114 Op. cit. : 4842.
115 Op. cit. : 4843. 116 Op. cit. : 4844. 117 Op. cit. : 4845. 118 Op. cit. : 4846. 119 Op. cit. : 4847.
120 Op. cit. : 4848. 121 Op. cit. : 4849. 122 Op. cit. : 4850. 123 Op. cit. : 4851. 124 Op. cit. : 4852.
125 Op. cit. : 4853. 126 Op. cit. : 4854. 127 Op. cit. : 4855. 128 Op. cit. : 4856. 129 Op. cit. : 4857.
130 Op. cit. : 4858. 131 Op. cit. : 4859. 132 Op. cit. : 4860. 133 Op. cit. : 4861. 134 Op. cit. : 4862.
135 Op. cit. : 4863. 136 Op. cit. : 4864. 137 Op. cit. : 4865. 138 Op. cit. : 4866. 139 Op. cit. : 4867.
140 Op. cit. : 4868. 141 Op. cit. : 4869. 142 Op. cit. : 4870. 143 Op. cit. : 4871. 144 Op. cit. : 4872.
145 Op. cit. : 4873. 146 Op. cit. : 4874. 147 Op. cit. : 4875. 148 Op. cit. : 4876. 149 Op. cit. : 4877.
150 Op. cit. : 4878. 151 Op. cit. : 4879. 152 Op. cit. : 4880. 153 Op. cit. : 4881. 154 Op. cit. : 4882.
155 Op. cit. : 4883. 156 Op. cit. : 4884. 157 Op. cit. : 4885. 158 Op. cit. : 4886. 159 Op. cit. : 4887.
160 Op. cit. : 4888. 161 Op. cit. : 4889. 162 Op. cit. : 4890. 163 Op. cit. : 4891. 164 Op. cit. : 4892.
165 Op. cit. : 4893. 166 Op. cit. : 4894. 167 Op. cit. : 4895. 168 Op. cit. : 4896. 169 Op. cit. : 4897.
170 Op. cit. : 4898. 171 Op. cit. : 4899. 172 Op. cit. : 4900. 173 Op. cit. : 4901. 174 Op. cit. : 4902.
175 Op. cit. : 4903. 176 Op. cit. : 4904. 177 Op. cit. : 4905. 178 Op. cit. : 4906. 179 Op. cit. : 4907.
180 Op. cit. : 4908. 181 Op. cit. : 4909. 182 Op. cit. : 4910. 183 Op. cit. : 4911. 184 Op. cit. : 4912.
185 Op. cit. : 4913. 186 Op. cit. : 4914. 187 Op. cit. : 4915. 188 Op. cit. : 4916. 189 Op. cit. : 4917.
190 Op. cit. : 4918. 191 Op. cit. : 4919. 192 Op. cit. : 4920. 193 Op. cit. : 4921. 194 Op. cit. : 4922.
195 Op. cit. : 4923. 196 Op. cit. : 4924. 197 Op. cit. : 4925. 198 Op. cit. : 4926. 199 Op. cit. : 4927.
200 Op. cit. : 4928. 201 Op. cit. : 4929. 202 Op. cit. : 4930. 203 Op. cit. : 4931. 204 Op. cit. : 4932.
205 Op. cit. : 4933. 206 Op. cit. : 4934. 207 Op. cit. : 4935. 208 Op. cit. : 4936. 209 Op. cit. : 4937.
210 Op. cit. : 4938. 211 Op. cit. : 4939. 212 Op. cit. : 4940. 213 Op. cit. : 4941. 214 Op. cit. : 4942.
215 Op. cit. : 4943. 216 Op. cit. : 4944. 217 Op. cit. : 4945. 218 Op. cit. : 4946. 219 Op. cit. : 4947.
220 Op. cit. : 4948. 221 Op. cit. : 4949. 222 Op. cit. : 4950. 223 Op. cit. : 4951. 224 Op. cit. : 4952.
225 Op. cit. : 4953. 226 Op. cit. : 4954. 227 Op. cit. : 4955. 228 Op. cit. : 4956. 229 Op. cit. : 4957.
230 Op. cit. : 4958. 231 Op. cit. : 4959. 232 Op. cit. : 4960. 233 Op. cit. : 4961. 234 Op. cit. : 4962.
235 Op. cit. : 4963. 236 Op. cit. : 4964. 237 Op. cit. : 4965. 238 Op. cit. : 4966. 239 Op. cit. : 4967.
240 Op. cit. : 4968. 241 Op. cit. : 4969. 242 Op. cit. : 4970. 243 Op. cit. : 4971. 244 Op. cit. : 4972.
245 Op. cit. : 4973. 246 Op. cit. : 4974. 247 Op. cit. : 4975. 248 Op. cit. : 4976. 249 Op. cit. : 4977.
250 Op. cit. : 4978. 251 Op. cit. : 4979. 252 Op. cit. : 4980. 253 Op. cit. : 4981. 254 Op. cit. : 4982.
255 Op. cit. : 4983. 256 Op. cit. : 4984. 257 Op. cit. : 4985. 258 Op. cit. : 4986. 259 Op. cit. : 4987.
260 Op. cit. : 4988. 261 Op. cit. : 4989. 262 Op. cit. : 4990. 263 Op. cit. : 4991. 264 Op. cit. : 4992.
265 Op. cit. : 4993. 266 Op. cit. : 4994. 267 Op. cit. : 4995. 268 Op. cit. : 4996. 269 Op. cit. : 4997.
270 Op. cit. : 4998. 271 Op. cit. : 4999. 272 Op. cit. : 5000.

The same thing applies to SV, here Rktantra, the chief Prātiśākhya of the SV evolves Śamhitā out of the Pada, but Laghu-Rktantra-samgraha, an abridged version of the Rktantra, is nomenclatory and analyses Samhitā into the Pada, implying thereby that there also existed, at some time, a nomenclatory Rktantra, which was abridged in the form of the Laghu-Rktantra-samgraha, and which taught nomenclatory rules, analysing Samhitā into the Pada

While discussing the twofold development of the Prātiśākhya literature in the introduction to my Atharva-Prātiśākhya¹, I have placed nomenclatory Prātiśākhya earlier than the prescriptive one and have suggested that under the influence of the *laukika* grammar, which was, of course, prescriptive, nomenclatory Prātiśākhya was, incidentally, superseded by the prescriptive, becoming virtually obsolete during the prime of the Paṇinian grammar, a period extending upto the great grammarian Patañjali

Between Patañjali and Kaiyaṭa I suspect a period of grammatical chaos, a period, during which, under the influence of Buddhist activities, there arose a feeling of aversion against Pāṇini's grammar and other systems, partly based on Pāṇini, arose, virtually confined to Buddhist Schools, others used by Brahmins as well. A marked feature of these systems is their simplicity, and a preference for Prātiśākhya terminology against that of Pāṇini, a fact that makes it plausible that grammarians of this period, with a view to convenience, modelled, in their works, Pāṇini's Astādhyāyī on the lines of the Prātiśākhyas; and it may have been during that period of feverish activity on the part of the Brahmins, who wanted to preserve Vedic literature pure and intact from Buddhist onslaught, that an extensive nomenclatory semi-grammatical literature partly revival and partly new creation arose, being comparatively well preserved in the South, the home of Vedic studies in later times, and it may, again, be on that account that we meet in this class of grammatical works an appreciable amount of usages that are in direct contravention of Pāṇini's rules, but are, commonly met with in Buddhist Sanskrit works

With the advent of Kaiyaṭa, Pāṇini's grammar regains the ground it had lost, causing set-back to post-Pāṇiniyan systems of grammar and nomenclatory grammatical literature to such an extent, that now, to the average student of the Veda,

nomenclatory statements found in a work of VPr's authority and antiquity, began to look not only useless, but, in cases, quite absurd, so much so that with the increasingly absorbing interest shown in Pāṇini, nomenclatory laksana works became virtually extinct in the North, and began to be comparatively little used even in the South, the home of conservatism where they continued till late in the compilations of authors like Śaṅkara and Nārāyaṇa.

But, while the prescriptive Prātisākhya's and Śikṣās are characterised by an instructive variety of matter and treatment, the nomenclatory laksana works offer a stale similarity of both. Throughout the range of the latter we meet with the same *paribhāṣas* the same stock phrases and the same mode of reciting illustrations. In the works of Śaṅkara and Nārāyaṇa, this similarity is turned into absolute identity as will be clear from a comparative study of their Saptalaksana on the Sāman with their identical work on the Black Yajus —

SV Sāma Saptalaksana

TS Saptalaksana

naivā vināyak ṛ devam¹

naivā nārāyaṇam devam

sarvasamṣkaram param ।
 Śaṅkaraḥ pravakṣyāmi
 navam śatoparaṁ padam ॥
 Lakṣaṇam kriyate cādi
 param nama navam mayā ।
 darśanāya dṛṣṭvāham yaś tu,
 śāpekṣam cakramam tatthā ॥
 tat parityajya vyākhyāṇam
 cakāra pi ca paṇḍitam ।
 nārambhanīyam etāc ca
 svata eva vyavasthito ॥
 prasiddhādhyānāt tatru,
 kecit (?) samdibhyāc bhṛtam ।
 kuto vaśyate kalācin,
 nīpupālā ca mahātmanah ॥
 nīśāntam svānūrūpeṇ,
 lakṣaṇāvaśyate ।
 cādan vikārināu netāḥ
 padānto viśayo sya sah ॥
 abhidheyau ca tāv eva,
 taj jñānam ca prayojanam ।
 nachaḥṣu tavargīye
 thakāreṇa vivarjito ॥
 catuṣṭaye makāre ca,

{deleted

{deleted

The point is clear SSL offers practical unanimity with TSSL and the same thing may be observed in case of Śamāna, Ingṛ, Avarṇi, Āvarṇi, Taparanṛpara, belonging to different Saṃhitās and it is this similarity of matter and treatment that makes it difficult for us to dogmatise about the relative chronology of these works, may be that they, in their extant form were all compiled at no distant date from one another, approximately in a period, when the method of expressing numbers by letters, so very prominent in SSL had become well established, and Anukramṇis to the RV, VS and AV, in which numbers were expressed by letters, had become fairly common

Of the two works presented in this volume the first i e. Laghu Rktaṇtra saṃgraha is of unknown authorship, while the second, i e. Sāma Saptalakṣaṇa is a work partly of Śaurisūnu and partly of Nārāyaṇa, who also composed similar works on the Black Yajus Saptalakṣaṇa is a technical term meaning analysis of seven saṃdhis in the Pada, and naturally each Saṃhitā may have had such a work for the correct analysis of its Pada text.

But, while Sāma Saptalakṣaṇa being common to all the Saṃhitās is of comparatively small importance Laghu Rktaṇtra saṃgraha is a work of considerable significance inasmuch as, contrary to our expectation it is not an abridgment of the available Rktaṇtra, a work from which it radically differs both in the extent of matter as well as its order and method of treatment. While the Rktaṇtra is fairly comprehensive in all matters germane to a Prātiśākhya the latter is extremely deficient and whereas the former treats all important saṃdhis occurring in the SV, the latter analyses only a few the order of these saṃdhis also being radically different. Out of the 286 sūtras of the Rktaṇtra only 15 have correspondence in the LRT as will be clear from the following table —

Rktaṇtra	LRT
69 dam u	145
71 ā ṛi	144 149
74 dvy arthe	146
85 ṛti ..	138 139 148
86 oji	138-139 147
88 ki in vi ut	138-139, 144
89 amin vra jman yam	143

120 nau	126
121 to si	. . .	127
151 nosmapare	. . .	142
153 no madhyamavarge	128-129
181 ranam api sthāyām	. . .	143
207 samāsa rksu candre	. . .	140

In a work, consisting of 286 sūtras, correspondence in 15 sūtras is rather insignificant and this may indicate that the LRT is not based on the available RT., which is prescriptive, but on some other, which may have been nomenclatory and therefore, more in keeping with the present LRT, besides, incidentally showing that, the matter of the available RT, which has no reference to the SV and is wanting in the LRT. is spurious and may be put down as a late addition to that work

ANALYSIS OF THE LRT.

1 Introduction	sthāna and prayatna	
2 hrasvādhyā- ya	Words, whose final vowel is lengthened in Samhitā are restored to their original form in the Pada	1 17
3 samhitā- hrasva	The final of <i>maḥna</i> , (which is short in Samhitā) is restored to the original <i>ā</i> in the Pada.	18
4 avagraha- hrasva	Compound words, whose first member ends in a long vowel in Samhitā, are restored to their original form (a) in the Pada	19-24
5 ṣatva	Passages, which show ṣ in Samhitā, have s in the Pada	25-32
6 avagraha- ṣatva	The same with regard to the compound words	33-39
7 ṣṭutva	Passages, which exhibit st in Samhitā, have st in the Pada.	40-43
8 avagraha- ṣṭutva	The same with regard to the compound words	
9 ṣṭutvavikāra	<i>Kusthah</i> and <i>hṛ sthā</i> show sth in Samhitā, but sth in the Pada	47
10 avagrahaṣṭu- tvavikāra ṣṭhatva	The same with regard to the compound words.	48
11 ṣṭutvavikāra, ṇatva	Passages exhibiting n in Samhitā show n in the Pada.	49-52

12 avagrahasatva	The same with regard to compounds.	53 55
13 savarṇadīrgha	(1) Passages, in which both the final of the preceding as well as the initial of the succeeding are long (2) where the final of the preceding is short, and the initial of the following long, (3) where the final of the preceding is long and the initial of the succeeding short (4) where both the final of the preceding as well as the initial of the succeeding are short.	56-65
14 ikāra savarṇadīrgha	The same with regard to ī in particular	66-68
15 ukāra savarṇadīrgha	The same with regard to ū in particular	69
16 ī	ī = y in Saphitā is restored to its original in the Pada.	71 76
17 u	ū = v in Saphitā is restored to its original in the Pada.	77
18 u	14 + 15 repeated.	78
19 (a) guṇa-samdhī of ī	Passages in which the final of the preceding is long and the initial of the succeeding short, the guṇa of Saphitā is restored to its original in the Pada.	79-88
(b) guṇa-samdhī of u	Passages, in which the final of the preceding is short and the initial of the succeeding long	87-88
(c) guṇa-samdhī of o	Passages, in which both the final of the preceding as well as the initial of the succeeding is long	89
(d) guṇa-samdhī of a		90
(e) guṇa-samdhī of ā	Passages in which both the final of the preceding as well as the initial of the succeeding is short.	91 96
(f) guṇa-samdhī of e	Passages, in which the final of the preceding is short and the initial of the succeeding long	97
(g) guṇa-samdhī of o	Passages, in which both the final of the preceding as well as the initial of the succeeding is long	98

- 20 *vr̥ddhi-samdhī* (a) *dīrghobhaya* ; } restored to the original in
the Pada.
(b) *hrasvadīrgha*. } 99-110
- 21 *pūrvarūpa* Passages, in which the initial *a* of the succeeding
ing is assimilated to the preceding *e* or *o* in
Samhitā, but is restored in the Pada. 102
- 22 *pararūpa* Passages, in which $a + \bar{a} + i = e$ in Samhitā 103
- 23 (a) *avādeśa* Passages, in which the *v* (of $av = o$) is elided,
when followed by a vowel 104-105
(b) *āvādeśa* Similar to above 106
(c) Continuation of *a* and *b* 107
(d) Passages, in which the *v* of *av* and *āv* is not
elided in Samhitā, and is restored to the original
o and *au* in the Pada 108-109
- 24 Dual *ī* and *ū* are *pragrhya* and an *iti* is
added to them in the Pada. 110-118
- 25 Words with original *r*, i. e. which are repeated
with *r* in the Pada with an *iti* added to them
119-121
- 26 *prakṛtibhāva* (a) Visarga, when followed by a consonant
(*haś*) or a vowel (*a*) is changed into *o*,
(b) the same remains unchanged in Samhitā
(such an *o* is restored to *ah* in the Pada) 122-125
- 27 *prakṛtivyākāra* (In *sāno avye*) the *o*, followed by *a*, remains
unchanged in Samhitā, it is restored to its
original (*au*) in the Pada 126
- 28 *otva* $pari + itaḥ + siṅcata = -to s-$ in Samhitā ;
its restoration to the original is implied in the
Pada. 127
- 29 *śakārasakārā-gama* $n + t = nst$, $n + c = nsc$ in Samhitā, the re-
moval of āgama is implied in the Pada. 128-129
- 30 *aḥkārādi* Passages, in which *oh* = *o*, *ih* = *i*, *ah* = *a* in
Samhitā, restoration to the original is implied
in the Pada 130-137
- 31 *aḥkāralopa* Negation of samdhī in *bhara ojah*, *gāyata*
ṛtāvne, *bhara ojistha*, *nakī indra* and *prthivī uta*
in Samhitā, the term "aḥkāralopa" is rather
novel 138-139

82	avagraha visargalopa	Words, which lose their sakārāgama in the Pada	140
83	atihāra		141
84	saṃhitā visarga	Passages, in which visarjanīya, followed by <i>ḥ</i> , remains unchanged in Saṃhitā	142
85	dīva	Passages, in which the final <i>n</i> of the preceding word, when followed by the initial <i>y</i> or <i>v</i> of the following is not nasalized	143
86	savarṇavikāra	Negation of savarṇadīrgha saṃdhi	144
87	yaṇvikāra	Negation of yaṇsaṃdhi	145 146
88	vṛddhivikāra	Negation of vṛddhi	147
89	guṇavikāra	Negation of guṇa.	148 149
90	pragṛhya vikāra	Negation of pragṛhya	150
91	enumeration of saṃdhis dealt with in the work	Enumeration of saṃdhis dealt with in the work	119 138

(B) ANALYSIS OF THE SĀMASAPTALAKṢANA

1	Śamāna	1— 16
2	Visargalopālopan	17— 19
3	Ranga nasalization	20— 22
4	Vilañghya	23— 40
5	(a) Napara	41— 57
	(b) Tapara	58— 69
6	Avarṇi	70—118
7	Anavagraha	119—138

OTHER WORKS BY THE AUTHOR

1. A History of Hindī Literature with a Critical Study of the major poets Rs. 3/12/-

Published by M/s MEHAR CHAND LACHHMAN DAS
Sanskrit Book-Depot, Lahore (India)

2. Rktantra, a Prātisākhya of the Sāma-Veda, Panjab University D Litt thesis, examiners (i) Geheimrat, Regierungsrat Prof. Dr Heinrich Luders (Berlin), (ii) Prof Dr. F. Edgerton (Yale) U. S A. Rs. 20/-

Published by M/s MEHAR CHAND LACHHMAN DAS
Sanskrit Book-Depot, Lahore (India)

3. An Edition of Jaisi's Padumāvati with an etymological Word-Index (Panjab University Oriental Publication)
4. Atharva-Prātisākhya, Oxford D Phil thesis, examiners (i) Prof Dr F W Thomas, C I E., M A., Ph D, F B A, Boden Professor of Sanskrit, Oxford, (Retd) (ii) Prof Dr H Luders (Berlin) Rs. 50/-

Published by M/s MEHAR CHAND LACHHMAN DAS
Sanskrit Book-Depot, Lahore (India)

5. Index Verborum to Tulasī Dāsa's Rāmāyaṇa, (Panjab University Oriental Publication)
6. Outlines of the History of Hindī Literature Rs. 2/10

Published by M/s MEHAR CHAND LACHHMAN DAS
Sanskrit Book-Depot, Lahore (India)

MEHAR CHAND LACHHMAN DAS

SANSKRIT AND PRAKRIT SERIES

- 1 *Kapīṣṭhala Kaṭha-Saṃhita* (कपिष्ठलकठसंहिता) a text of the Black Yajur Veda critically edited for the first time by Dr Raghu Vira. Rs 30/ or Sh 45/
- 2 *Varaha Śrauta Sūtra*, (वाराहश्रौतसूत्र) being the main ritualistic Sūtra of the Maitrāyaṇī Śākhā, critically edited for the first time with Mantra Index by the late Dr W Caland and Dr Raghu Vira
Rs 12/ or Sh 18/
- 3 *Rktaṇtra*, (ऋक्छात्र) a prātiśākhya of the Sāma Veda, critically edited with an Introduction, Exhaustive Notes, Appendices a Commentary and Sāmaveda sarvānukramaṇī by Dr Suryakānta M A, M O L, D Litt., Shastri The notes contain a detailed comparison with the other Prātiśākhyas and Pāṇini Burnell's edition has been much improved upon with the help of new Mss
Rs 20/ or Sh 30/
- 4 *Atharva Veda of the Paippalādas* : Books 1-13 (ऐथर्ववेदः प्रथमः-त्रयोविंशः) critically edited into Devanāgarī for the first time by Prof Raghu Vira M A Ph D D Litt. et Phil
Rs 30/ or Sh 45/
- 5 *Jain Siddhanta Kaumudī* (जैनसिद्धान्तकौमुदी) or A Grammar of the Ardha Māgadhī Prakṛit by His Holiness Śatāvadhāni Rattan Chand ji Jain Muni 1938
Rs 15/ or Sh 22 6d
- 6 *Atharva Pratiśākhyā* (अथर्वप्रतिशाखा), an entirely new and unique acquisition to the Vedic Literature critically edited for the first time by Dr Suryakānta M A M O L D Litt D Phil, Shastri 1939
Price Rs 50/ or Sh 75/

- 7 *Bhāsa A Study* by A. D. Pusalker, M. A., LL. B.
A critical and exhaustive exposition of the baffling
and still unsolved problem of Bhāsa's authorship of
Trivandrum plays 1939 Rs 15/- or Sh. 22/6
- 8 *Woolner Commemoration Volume* It is a magnificent
collection of more than fifty invaluable articles on
various aspects of Oriental languages and literatures
contributed by the friends, pupils and colleagues
from all over the world of the late Dr. Woolner,
in whose commemoration the Volume has been
prepared If anything, it is a thesaurus of freshest
research works in the field of Oriental languages
and literatures; and is extremely thought-provoking.
Rs 30/- or Sh 45
- 9 *Elements of Hindu Culture and Sanskrit Civilization*
by Dr P K Acharya, M A , Ph D , D. Litt ,
Head of the Sanskrit Department, Allahabad
University. 1939 Re 1/8- or Sh. 2/6
- 10 *Nidāna Sūtra*, (निदानसूत्र) of Patañjali, edited for the
first time together with an introduction, a fragmen-
tary Commentary and Indices by Professor Kailash
Nath Bhatnagar, M. A
Rs 25/- or Sh 37/6
- 11 *Laghurktantra Samgraha and Sāmasaptalaksana*
Edited for the first time with Commentary, Notes,
Introduction, embodying a complete history of the
nomenclatory Grammatical Literature and Indices
by Dr Sūrya Kānta, M A , M O L , D Litt.,
D Phil , Reader in Sanskrit, University of the
Panjab Rs 16/- or Sh 24/-

Apply to **MEHAR CHAND LACHHMAN DAS**

ORIENTAL BOOKSELLERS, PUBLISHERS & PRINTERS

JAIN STREET, LAHORE (India)

सर्वभ्यो नमः ॥

अथ लघुऋक्तोन्त्रप्रारम्भः ।

—०००—

प्रज्ञाय चकर विष्णु व्यास चान्पान्मुनीश्वरात् ।

नमस्कृत्य करोम्यद्य लेघुऋक्तोन्त्रसम्बद्धम् ॥

अथ यथोत्पत्तिः ॥

ह्यः कपटे ॥

उरसि विसर्जनीयो या ॥ अफुदविसर्जनीयानां कपटः ॥

जिह्वामूले २ छ ॥ जिह्वामूलीयस्य जिह्वामूलम् ॥

तालुनि श्लेष्मे ॥ इक्षुयशानां तालु ॥

मूर्धनि पटौ ॥ अक्षुरपायां मूर्ध्ना ॥

वन्ते त्स्ताः ॥ सतुलसानां वन्ताः ॥

रेफो मूले या ॥

ओष्ठे यो २ पु ॥ उपूपज्जानीयानामोष्ठौ ॥

किङ्किडाकारौ वन्ताम् ॥

नासिकायां यमासुखारनासिक्याः ॥ नासिकासुखारस्य ॥

अन्त्योऽनुनासिकाः ॥ अमञ्जनानां नासिका ख ॥

पदैतोः कपटतालु ॥

ओदौतोः कपटोष्ठम् ॥

यकारस्य वन्तोष्ठम् ॥

साक्षर पवान्तोऽपसितः ॥

इति स्थलानि ॥

अथ प्रयत्नः । स्पृष्टं करणं स्पर्शानाम् । दुस्पृष्टमन्तस्थानाम् । विवृतं स्वर-
ज्मणाम् । विवृततरमकारैकारौकाराणाम् । संवृतो धोषवान् । विवृतोऽधोषः ।
नादानुप्रदानाः स्वरधोषवन्तः । श्वासोऽधोषाणाम् । तनीयान् प्रथमानाम् । उमौ
हचतुर्यानाम् । संनिवेशोऽन्यः ॥

आभ्यन्तरो बाह्यश्च । तत्राद्यश्चतुर्थः । स्पृष्टेषत्स्पृष्टविवृतसंवृतमेदात् ।
तत्र स्पृष्टं प्रयत्नं स्पर्शानाम् । ईषत्स्पृष्टमन्तस्थानाम् । विवृतमूष्मणां स्वराणां च ।
ह्रस्वस्यावर्णस्य प्रयोगो संवृतम् । प्रक्रियादशायां तु विवृतमेव ॥

अथ बाह्यप्रयत्नः । विचारः संवारः श्वासो नादोऽधोषो धोषोऽल्पप्राणो
महाप्राण इति ॥

खयां यमाः खयः कः यौ विसर्गः शर एव च ।
एते श्वासानुप्रदाना अधोषाश्च विवृण्वते ॥
कण्ठमन्ये तु धोषाः स्युः संवृता नादमगिनः ।
अयुग्मा वर्गयमगा यणश्चाल्पासवः रगृताः ॥

अथ यमाः । कुं खुं गुं छुं इति यमाः ।

अनन्त्यान्त्यसंयोगे मध्ये यमः ॥ पूर्वगुणो वा ॥

इति प्रयत्नः ॥

अथ विकारः । स्पर्शे र्गस्य । कादयो मावसानाः स्पर्शाः । उत्तमा धोषाः ।
हान्तस्थाः । यरलवान्तस्थाः । युग्माः सोष्माणः । पिति शिति सिति । विसर्ग-
सद्वरौ जिह्वामूलीयोपध्मानीयौ ।

अक्षराणां लघुह्रस्वमसंयोगे परं यदि ।

तत्संयोगोत्तरं विधात् गुरु दीर्घाक्षराणि तु ॥

ह्रस्वं लघु ॥ संयोगे गुरु ॥ दीर्घं च ॥

इति परिभाषारोषं शाकटायनप्रोक्तऋतून्ने स्पष्टम् ॥

अथ लघुकृतान्त्रप्रारम्भः ।

दीर्घास्तु सहिताकाले अथो व्यञ्जनपूर्वकाः ।
 पदकाले प्रपद्यन्ते हस्ततां ये भवीमि तान् ॥१॥
 अथा रक्षा शुची राखा बहा पद्भ्यु युस्व तु ।
 अथा क्षण्युजा शुद्धोता विष्ठा ऊ पु सपर्यता ॥२॥

अङ्गा नङ्गे संहस्ते SV 1 21, RT 241 RV 8 102 7-RPr 7 6,
 TPr 3 8, VPr 3 125

मङ्गे रक्षा षो अहसाः 1 24, RT 236 RV 7 15 13-RPr 7 32,
 TPr 3 8, VPr 3 108

शुची हर्षे विरेख्याः 1 346 RT 238, RV 8 95 4-RPr 7 52,
 TPr 3 13

सं पायक शुची हयम् 1 29

राखा ख न उपमा ते 1 43 RT 236, RV 8 60 11-RPr 7 53

मा वभुवे आतयेवो यदा त्वम् 1 40, RT 236, RV 1 44 1-RPr
 7 24

यदा मंगतिभूतये 2 185 RT 236 PV 9 65 17-RPr 7 33

पद्भ्यु पु प्रयासि ते 1 7 RT 242, RV 6 16 16-RPr 8 1, TPr
 3 14

मङ्गे पुष्पा दि ये तव 1 25, RT 236 RV 6 16 43-RPr 7 12
 TPr 3 7, VPr 3 130

८]
जा दाशुषे जातवेदो वहां त्वमघा देवाँ उपबुधः 1. 40, RT 242, RV 1.
44 1-RPr 7 33, VPr
3 115; TPr 3. 8

शांध्यं ३ शु शचीपते 1 253, RT 242, RV 8. 61. 5-RPr 8. 1;
TPr 3 14

आ जुहोता हविषा मर्जयध्वम् 1. 63, RT. 245.

ऊर्ध्व ऊ पु ण ऊतये तिष्ठा देवो न सविता 1 57, RT. 236; RV 1. 36
13-RPr 7. 30, TPr 3 12,
VPr 3 104.

सपर्यता यजत पस्त्यानाम् 1 63, RT. 254

अथा महेमा मा रिषामा यजा पर ऊ पिवा ।

अर्चा देवाय ईडिष्वा हि कृधी गूर्यया तथा ॥३॥

अथा चिदा चवक्षत् 1 64, RT 236, RV 10, 115. 1-RPr. 7 15,
VPr. 3 127, TPr. 3 9, CA 3 25

रथमिव सं महेमा मनीषया 1 66; RT 244, RV 1 94 1-RPr 8 36

अन्ने सख्ये मा रिषामा वयं तव 1. 66, (RV 1 94 1 गा, Ben. रिषाम,
but cp II 415-I6 गा) RT 248-
RV 1 94 1 with Uvata on
RPr 8. 36

यजा स्वध्वरं जनम् 1 96, RT. 236, RV. 1. 45 1-RPr 7 14

इदं तं एकं पर ऊ तं एकम् 1. 65, RT 242, RV 10 56 1-RPr 8
1, TPr. 3 14, CA. 3. 4

इदं सोमं पिवा इमम् 1 191; RT. 236, RV 8 17 1-RPr 7 13,
VPr 3 130; TPr. 3 8; CA 3 16

अर्चा देवायामये 1. 88, RT 236, RV 5 16. 1-RPr 7. 34

ईडिष्वा हि महे वृषम् 1. 93, 103, RT 243, RV 8 23 1-RPr. 7 33.

कृधी नो यशसो जने 1. 479. RT 239, RV 9. 61 28-RPr 8 35;
TPr. 3 13, CA 3 16

ने गुर्यां स्यात् 1 109 RT 245, RV 8 19 1-RPr 8 13

मरता धृत्सासहा सद्यन्दी जही मृषा ।

विद्दी त्वस्य ररिमा ते पा ये स्तोता धृत्यये ॥४॥

अमये मरता धृत्सा 1 98 RT 245 RV 3 10 5-RPr 8 36
TPr 3 11

सासाहा सद्यने कं धियद्विषम् 1 113 RT 244 RV 8 19 15 एषद्वि
परि पापो जही मृषा 1 134 II 420 562, RT 238 RV 8 45 40-
RPr 8 39

विद्दी त्वस्य नो यस्तो 1 132 RT 239 RV 7 31 4-RPr 7 13
मनामयिन् ररिमा ते 1 124, RT 249 RV 8 2 1-RPr 8 35
VPr 3 130

मा पा ये मग्निमिधते 1 133 RT 242 RV 8 45 1-RPr 8 15
TPr 3 8, VPr 3 113

इमिस्त्वोता धृत्यै सचा सुते 1 242, RT 247 RV 8 1 1-RPr
8 15

धहिर्द्रवा तु ध्रुमा सुते वृषा वि चानुहि ।

आ त्वेता निपी चात् नरमी ध्रुमा हि ते ॥५॥

वहिर्मघा धृणीमहे 1 498 RT 242 RV 9 65 28-RPr 7 22,
VPr 3 115, TPr 3 8

पहीमस्य द्रवा पिये 1 159 II 953

अमि त्या ध्रुमा सुते सुते स्यामि पीतये 1 161 RT 245 RV 8 45
22-RPr 8 39

वपा व्यस्तुही मयम् 1 161, RT 236, RV 8 45 22-RPr 8 39

मा त्वेता नि पीतत 1 164 II 90

मा तु न इप्र सुर्मतम् 1 167

ममी पदये ध्रुव्यवत् 1 200- अमीवता 1 309

^१आ ^२याहि ^३सुप्रुमा ^३हि ते 1. 191.

या स मर्त्यो वयं या ते एवा मत्स्वा भवा तथा ।

यावया दिद्यु शिदा तु सिमा पुरु मरुद्वयम् ॥६॥

^३सुनीथो ^२या ^३स ^३मर्त्यः 1. 206, RT 242, RV 8. 46 4-RPr 8. 15,
TPr. 3 8.

^३वयं ^२या ^३ते ^१अपि ^२ससि 1. 230, RT. 242, RV. 8 32. 7-RPr 8 15,
TPr 3 8.

^३एवा ^१ह्यसि ^२वीर्युरेवा ^३शूर ^३उत ^३स्थिरः 1. 232, RT 236, RV. 8. 92. 28-
RPr. 7 33.

^३एवा ^२ते ^३राध्यं ^३मनः 1. 232.

^१मत्स्वा ^२न ^३इंद्र ^१गोमतः 1. 239, RT 236; RV 8 3. 1-RPr 7. 33

^१भवा ^२नः ^३सधमाद्ये 1. 260, RT 236, RV. 8. 97 7-RPr 7 29, 33,
VPr. 3. 109, TPr. 3 8

^३यावया ^२दिद्युमेभ्यः 1. 266, RT 244, RV. 6 46 9-RPr 7 33.

^१शिदा ^२एवो ^३अस्मिन्पुरुहूत ^१यामनि 1. 259, RT 236, RV. 7 32 26-
RPr. 7. 33.

^१सिमा ^२पुरु ^३नृधूतः 1. 279, RT. 248, RV. 8 4 1-RPr. 7 33.

पचता पक्ति च्यावया सदसद्रावया तथा ।

योधा जगृक्षा विना हि भजा च हि ततः परम् ॥७॥

^१पचता ^३पक्तीरवसे ^३कृणुध्वम् 1. 285, RT 244, RV 7 32. 8-RPr
7. 33

^३च्यावया ^१सदसस्परि 1. 298, RT. 244.

^१अध्वर्यो ^३द्रावया ^३त्वम् 1. 308, RT. 244, RV 8. 4. 11-RPr. 8. 32.

^२योधा ^३न ^३स्तोममघसो ^३मदेधु 1. 313, II. 879, RT. 236, RV. 10. 156.
5-RPr. 7 31-33, also RV 7 21. 1;
TPr. 3. 8; VPr 3. 130.

अगृह्णाते दक्षिणमिदं हस्ते १ ३१७ RT २४९ RV १० ४७ १-RPr ७ ३३

विष्ठां दि त्वा गोपतिष्ठ गोनाम् १ ३१७ RT २४९ RV १० ४७ १-RPr ७ ३३ TPr ३ १० VPr ३ १२६

मां गोमति मजे मजां त्वं मां १ ३१८ RT २४९ RV ७ २७ १-RPr ८ ३५ TPr ३ ८

आप* मृग्य मद्देहाद्देमदता तथा ।

अपार्यता तु वेत्या दि येना दिदा म मन्यय ॥८॥

इदं समये मद्देया यमिष्ठ १ ३३० RT २४५ RV ७ २३ १-RPr ८ १३

म्लेये तादरमिदा द्रुयेम १ ३३२ RT २४५ RV १० १७८ १-RPr ८ ३६ ४०

इदं गोमिमैदता पेस्यो मयेम् १ ३७६ RT २४६ RV १ ५१ १-RPr ८ १५

मेयां नो विम्वचयणे पुंमे सुद न मद्देय १ ३७६ RT २४६ RPr ७ ३३ TPr ३ १०

मैदिने पितुमैदता पेया १ ३८० RT २४५ RV १ १०१ १-RPr ८ ३६

वेत्या दि निनीनां येमैदता यमिष्ठम् १ ३९६ RT २३६ RV ५ २४ २४-RPr ७ ५४

येनां दंसि म्याश्चिणं तमीमदे १ ३९४ RT २३६ RV ८ ११ १-RPr ७ ४६ TPr ३ १२

गान्धिदा समन्यया १ ४०४, RT २४२ RV ८ २० २१-RPr ८ १५; VPr ३ ११३ TPr ३ ८

गन्ता पुरुचिद् यथ्यामा त यदीन्द नू मद्दे ।

युयोतना न योजा तु गृह्णी च तम् पुचिम् ॥९॥

मां गतां मां रिपयत १ ४०१, RT २४४, RV ८ २० १-RPr ७ ३१, ३३

* अथा मेमरे (१ ३२५) which, otherwise is left unnoted

तिरः^{३ २} पुरु^{३ १} चिद^{२ ३ १}र्णवा^{३ १} जग^२म्याः 1 340, RT. 237 RV. 10. 10 1-RPr. 7 23.

अ^{३ १}ध्यामा^{२ ३} तं ओ^{१ २}हः 1. 434, RT 249, RV 4. 10 1-RPr. 7. 55; TPr. 3. 10, VPr. 3 130

त^{२ ३ २ ३}क्षध^{१ २}दी^{३ १ २} मन^{३ १ २}सो^{३ १} वेन^{३ १}तो^{३ १} वाक् 1 537; RT. 238, RV 9. 97. 22-RPr 8. 8. VPr. 3 130; TPr. 3 13

नू^२ महः AS 25; RT. 242, RV. 6. 8 1-RPr 7. 33, VPr. 3 130, TPr 3 14

आ^{१ २}दित्या^{३ १ २}सो^{३ १ २} युयो^{३ १ २}तना^{३ १ २} नो^{३ १ २} अ^{१ २}हसः 1 397; RT 242; RV 8 6 10-RPr. 8. 36.

यो^{३ १}जा^{३ १} न्वि^{३ १}द्र^{३ १} ते^{३ १} हरी^{३ १} 1. 415; 416, 424, RT. 236, RV. 1. 82 2-RPr. 7 18, VPr. 3. 108.

उ^{३ १}पो^{३ १} शु^{३ १} अ^{३ १}शु^{३ १}ही^{३ १} गिरः 1 416, RT 238, RV 1 82 1-RPr 8 39, VPr 3. 130.

त^{३ १}मू AS 22, RT. 242; RV 2 35 3-RPr 8 1.

सधा रथा गायता तु कृशुही न परीणसम् ।

अर्षा तथा सुहस्त्या समुद्रे तेना पवस्व तु ॥१०॥

स^{२ ३} धा^{३ १} तं^{२ ३} वृष^{२ ३}णं^{२ ३} रय^{२ ३}म् 1 424, II 92, RT 242; RV. 1. 82 4-RPr 8 15, TPr 3. 8

र^{२ ३}णा^{३ १} यो^{२ ३} अस्य^{२ ३} धर्म^{२ ३}णा^{२ ३} II. 482, RT. 236, RV 9. 7 7-RPr 7. 33

उ^{१ २}पा^{१ २}रौ^{१ २} गायता^{१ २} नरः II 1; RT. 244, RV 9 11. 1-RPr 8 39, VPr 3 108

वी^{१ २}वरी^{१ २}मिषं^{१ २} कृ^{३ १}शु^{३ १}ही^{३ १} न^{२ ३} हं^{२ ३}द्र 1 455, RT. 238

प^{३ १}री^{३ १}णसं^{३ १} कृ^{३ १}शु^{३ १}ते^{३ १} ति^{३ १}ग्म^{३ १}शृ^{३ १}ंगः II. 466, RT 1, RV 9 97 9-RPr. 9 10; TPr. 3 7

अ^{१ २}र्षा^{१ २} सोम^{३ १} द्यु^{३ १}मत्त^{३ १}मः 1 503, RT 236, RV 9 65 19-RPr 7 33

मृ^{३ १}ज्यमा^{३ १}नः^{३ १} सु^{३ १}हर^{३ १}त्या^{३ १} समु^{३ १}द्रे^{३ १} वा^{३ १}च^{३ १}मि^{३ १}न्व^{३ १}सि 1. 517; RVPp 9 107. 21 सु^{३ १}ह^{३ १}स्त्या^{३ १}

तेना^{३ १} प^{३ १}व^{३ १}स्वा^{३ १}ध^{३ १}सा 1. 470, RT. 251.

चत सुत जनिमा विधत्ति हता मख तथा ।

प्र धन्वा सोम चा सोता मरामतिमि पूर्यः ॥११॥

परीतो विचता सुतम् 1 512, RT 245, RV 9 107 1-RPr 8 39,

VPr 3 130, TPr 3 10

देवो देवानो जनिमा विधत्ति 1 524 RT 248, RVPp 9 97 7 जनिम,

RPr 8 10

हता मखे न धन्वा 1 553, RT 236, RV 9 101 13-RPr 7 54

प्र धन्वा सोम आत्युधिः 1 567, RT 255, RVPp 9 106 4 धन्वा,

RPr 8 14

चा सोता परि विचत 1 580 RT 244 RV 9 108 7-RPr 8 32

सुति न मया मविमिष्टोऽते 1 573 RT 236 RV 9 103 1-RPr

7 27 TPr 3 12

पूर्यः AS 36, RT 263, RV 10 90 5-RPr 9 40 VPr 3 120

तथा जमारा द्वादि (?) सत्य मे पातु धर्तया ।

धृतिर्वी च युगस्तोमश्चोच आदत्य धर्तया ॥१२॥

आ जमारा AS 14, RT 244, RV 10 181 1-RPr 8 36

महिं च धर्तया पयिम् ॥ 877 RT 244, RV 10 156 3-RPr 8

39, TPr 3 12

द्विष्टोऽवा धविष्य ॥ 11, RT 236 RV 6 16 11-RPr 7 30

VPr 3 113

य आदत्या शरमानाय सुन्वते ॥ 38, RVPp 8 66 2 आदत्या

धर्तया धास्य जनया पुरेधिम् ॥ 211 RT 244, RV 9 97 36-RPr

7 33, VPr 3 130; TPr 3 8

पवागमदुधन्वा तु जहमा देव पूजया* ।

सरा रसे तु जनया सना नमस्तदा सरा ॥१३॥

आ धा गमद्यदि श्रवत् II. 95, RV. 1 30 8 Note MS. पर्वा-१

उक्थ्या १ cp उक्थ्या मदानि, AB 2 38 9, RPr 9. 9, TPr. 3 2-TS
2 4 11 6, VPr. III. 130

चक्रमा सत्यराधसे II 67, RT 248; RV 7 31. 2-RPr 8. 33

वृषपत्नीरपो जया दिवेदिवे II 232, RVPp. 8 15 6 जय; but cp जया^२
अप 1. 413=RVPp 1 80. 3 जया^१

सरा रसेव विष्टपम् II 247; RT. 236, RV 9 41 6-RPr 7 33

वर्धया वाच जनया पुरंधिम् II. 211; RT. 244, RV 9 97. 36-RPr.
7. 33+8 36, TPr 3 12

सना च सोम जेषि च II 397, RT. 236, RVPp 9 4 1 सन, RPr
7 30, 33, 35

ज्येष्ठं नमस्तता सहः II 301, RT 254, RV 1 84 5-RPr 8 39

सरा सहस्रिणीरिषः II 560; RT 236; RV. 9. 61. 3-RPr 7 33

सहि ष्मा सृजतो काव्येना पुनाता च चोदया ।

सुनोताथा पता* वर्धा धन्वा वेदा भरा सृजा ॥१४॥

सहि ष्मा जरितृम्यः II 319, RT 243, RV 9. 20 2-RPr 8 15;
VPr. 3 117, 130

सृजता गयसाधनम् II. 506; RT 244, RV 9 104 2-RPr. 7 53

उमे धावा काव्येना वि शत्रये II 772; RT 244; RV 9 70 2-RPr
8. 40

पुनाता दक्षसाधनम् II. 507, RT 224, RV 9. 104 3-RPr 7. 33

वाणस्य चोदया पविम् II 553, RT 244, RV. 9 50 1-RPr 8 39.

सुनोता मधुमत्तमम् II 575; RT 244; RV 9. 51 2-RPr 7. 33.

अथा नो वस्यसरकृधि II. 397, RT 236; RV 9 4 8-RPr. 7. 33,
TPr. 3. 10

पर्वो समुद्रमुपस्थ II 1114 RV ॥ 75 13-RPr 7 33 TPr 3 8
 अभि स्वे घन्त्या पूयमाना II 749 RT 236 RVPp 9 97 3 पन्व-
 RPr ॥ 7

वेदा विम्वस्य मेधिः II 790 RT 236 RV 6 42 3-RPr 7 40
 अभ्ययो प्र मेरा सुतेम् II 791 RT 244 RV 6 42 4-RPr ८ 39,
 TPr 3 12, VPr 3 130

त्यादोः सादीयाः स्यादुना सजा II 833 RT 236 RV 10 120 3-
 RPr 7 31 33 TPr 3 12

सा नो वेदथा पवसा पनेमा निदधा न घा ।

परीवृत्त प्रवसा अभिमुपा यत्रा चना तथा ॥१५॥

से नो वेदो ? II 729, RV 7 15 3; MS सा नो (1)

समीचीने आ पयस्या पुंषी II 758 RT 244 RV 9 90 4-RPr
 7 36

बनेमा ते अभिद्ये II 908 RT 249 RV 8 19 20-RPr 7 52

आपश्चिदि वेषा पदम् II 919 RT 244 RV ८ 102 14-RPr
 8 39

ने घो भेसुनि पमते II 1014, RV 6 45 23-RPr 8 15 TPr 3 8
 VPr 3 113

सम्यक् वाक्षीः परीवृत्तः II 852, RT 238

अथा नो अन्न अतिमि II 872 RT 236 RV 1 79 7-RPr 7 50,
 51 TPr 3 8 VPr 3 108

यत्रा रपति प्रीतयः II 939 RT 236

असाभ्यदा सना वमन् II 1071 RT 255 RV 1 84 20-RPr 8
 39, 40

विदा कामस्य चासुभ्या ध्युक्षा कुप्वा च भव्या ।

अत्रा हि ह्य अनयथा दीया प्रेतायता तथा ॥१६॥

^{३ १}विदा ^{२२}कामस्य ^{३ १ २}वेनतः II 941; RT 236, RV. 1 86 8-RPr. 7. 33

^{३ २}आमुष्या ^३सोममपिबः II 1069; RT. 245; RVI'p 8. 4. 4 ^१आमुष्य
RPr 7. 7.

^{२२}व्युष्टा दुहितर्दिवः II 1089; RT 236; RV 5 79. 3-RPr. 7. 31.

^{३ २३}कृष्वा ^{३ १ २ ३ २ ३ २}दुवास्त्यतमा सचेमा II. 1145; RT. 236, RV 7. 22. 4-RPr.
7 33

^{१ २}हर्षश्वाय ^{३ २ ३ १}बर्हया समापीन् II 1142; RT 244; RV 7 31 12-RPr. 8
36-40.

^{२ ३}अत्रा ^{२ ३ १ २}वि नैमिरेषाम् II. 1155, RT 236, RV 8 34. 3, RPr 7 33.

^{२ ३}आपो ^१हि ^{२ ३ २}ष्टा मयोमुवः II. 1184, RV. 10. 9. 1-RPr. 8 15, TPr. 3 8,
VPr 3 130

^{१ २}आपो ^{३ १ २}जनवथा च नः II 1186, RV 10. 9 3-RPr 8 39, TPr 3
12, VPr 3 130

^{१ २}बृहस्पते ^{३ १ २}परि दीया ^{३ १ २}रथेन II 1199, RT 236, RVPp 10 103 4 दीय,
RPr 8. 36, TPr 3 12, VPr 3 130

^{२ ३ १ २}प्रेता जयता नरः II 1209, RT. 236, RV. 10. 103 13-RPr. 8 31,
VPr. 3 130.

^{३ १ २}अरगा ^{३ १ २}उ देवा अवता हवेषु II 1206, RT 244, RV 10 103. 11-
RPr 8 36.

जयतां सृष्ट गमयां स्थूर्जगंथा विभ्रवसुः ॥१७॥

^{२ ३ १ २}प्रेता जयतो नरः II 1209, RT 244

^{१ २}अवसृष्टा ^{३ १ २}परा पत शरव्ये ^{३ १ २ ३ १ २}ब्रह्मसंशिते (?) II 1210, - RVPp 6. 75 16
अवसृष्टा परा

^{१ २}अधरं ^{३ १ २}गमया तमः II. 1215, RT. 244; RV. 10 152. 4-RPr 8 40,
VPr 3 130

^{२ ३ १ २}उत्ते शुष्मासो ^{३ १ २}अस्थू ^{३ १ २}रतो ^{३ १ २}भिदंतो ^{३ १ २}अद्रिवः (?) II 1061=RV 9. 53. 1

परायतं मा जगद्यो परेस्याः II 1220, RT 244, RV 10 180 2-RPr
8 36, VPr 3 130

पिता देवानो जनिता विभूयसे II 381, RT 238 RV 9 86 10-RPr
9 1 VPr 3 98, TPr 3 7

॥ इति हस्याध्यायः ॥

॥ प्रथमोऽध्यायः ॥

(द्वितीयोऽध्यायः)

संहितायां भवेद् ध्रुवः पदकाले तु दीर्घताम् ।
महेत्यस्य ऋवर्णं तु परो यत्र भवेदचि ॥१८॥

ये^१ कर्मणः^२ क्रियमाणस्य^३ मह^४ ऋते^५ कर्म^६ मुद^७ जायंत^८ देवाः^९ II 1131 = RVPp
10. 55. 7 महा ऋ-

॥ इति संहिताह्रस्वः ॥

अथानग्रहहरणः

अवग्रहस्थिताः केचिदचो व्यञ्जनपूर्वकाः ।
पदकाले प्रपद्यन्ते ह्रस्वतां वच्मि तानपि ॥१९॥
परीणसीति स्रजृता वैश्वानरं श्रुतामधम् ।
पुरुवसो प्रतीव्यं प्रभूवसो च पुरुवसुः ॥२०॥

कस्य^१ नूनं^२ परीणसि^३ 1. 34, RT 1=RVPp 8. 84. 7 परीणस -RPr 9 10,
TPr. 3 7+7. 4.

प्र^१ देव्येतु^२ स्रजृता^३ 1. 56; RT. 1=RVPp 1. 40. 3 स्रजृता-RPr. 9 48,
TPr 3. 7

वैश्वानरस्युत आ जातमग्निम् 1 67, RT 218=RVPp 6 7 1 वैश्वानरम्
VPr 3 102 TPr 3 5

उदेवमि सुतामंथम् 1 125, RT 1=RVPp 8 93 1 सुतामंथम् - RPr
9 1+20

त्वायतः पुत्रवसो धर्ममिदं प्रजेतः 1 193, RT 1=RVPp 8 46 1 त्वायतः
पुत्रवसो-RPr 9 1 TPr 3 7
VPr 3 98

इतिष्वा हि मतीष्यम् 1 103 RT 1

तेषां मत्स्य प्रभूवसो 1 212

यो अरिष्टम्यो मधवा पुत्रवसुः 1 235

सतीपहं चर्षणीधृति स्तुमियाध्व तया ।

अतावसो अताध्व धनरी च शतामध ॥२१॥

धुविहृमिसुतीपहम् 1 354=RVPp 8 68 1 धुविहृमिम् अतिअधम्

एकं इत्युर्वेत्तुचत्वर्यधीधृतिः 1 248=RVPp 8 90 5 चर्षणीधृता

रथीतममदत्तं स्तुमियाध्वम् 1 283=RVPp 8 99 7 रथिज्जम्-स्तुम्यध्वम्

मं मित्राय मायेभ्ये सव्यम्युतावसो 1 255=RVPp 8 101 5 अतवसो

नवसक्तिमुताध्वम् ॥ 340 अताध्वः 1 258=RV 8 76 12 अतस्त्वम्

म्योतिष्ठथोति सुनरी 1 303, II 101=RVPp 7 81 1 सुनरी

नं शतायं शतामध 1 291=RVPp 8 1 5 अतम्य

श्वावसो चर्षणीधृतं धनुतावस्तथा ।

वैश्वानराय विश्वानरस्य मर्माविध मवेत् ॥२१॥

स्तोतायमिदं विधे स्वावसो 1 310=RVPp 7 32 1 स्वावसो

^{३ १ २ ३ १ २ ३ २} चर्षणीधृतं मधवानमुक्थ्यम् 1. 374=RVPp 3 57. 1 ^१चर्षणिऽधृतम्

^{३ १ २ ३ १ २} कदा नः सूनुतावतः 1. 416=RVPp. 1. 82. 1 ^१सूनुताऽवत

वैश्वानराय AS 24

^{३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २} विश्वानरस्य वस्पतिमनानतस्य शवसः 1. 364=RVPp. 8 68. 4 ^१विश्वानरस्य

^१मर्माविचं रोवतं सुपुणैः AV. 11. 10 26.

देवावृधं सूनुतावतोऽष्टापदी मृतावृधा ।
ऋतावृधौ सद्नासदे चर्षणीसहस्तथा ॥२३॥

देवावृधम् SB. 11. 7. 2. 6, for देवावी cp I. 47, 506, II 165, 317,
449, 639, RVPp. 9. 2. 1 does not divide
the word.

^{३ १ २ ३ १ २} कदा नः सूनुतावतः 1. 416; सूनुतावते 11 104, RT. 1

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ २} वाचमष्टापदीमहं नवसक्तिमृतावृधम् II. 340, RT. 225=RVPp. 8. 76.

12 ^१अष्टापदीम्

^{३ १ २ २} पातं सोममृतावृधा II. 15, RV 1 47. 3-RPr. 9 11, 23; VPr. 3.
98, TPr 3 2

^{३ १ २} ऋतेन मित्रावरुणावृतावृधावृतस्पृशा II. 198=RVPp 1 2. 8 ^१ऋतऽवृधौ

^{३ १ २ ३ १ २} धीराय सद्नासदे II 679=RVPp 9 98. 10 ^१सद्नऽसदे-RPr 9. 24

^{१ २ २ ३ १ २} गां न चर्षणीसहम् II 709=RVPp 8 1 2 ^१चर्षणिऽसहम्-RPr. 9 8,
VPr 3 130, TPr. 3 7

नीथाविदः सूनुतावत्यृतावृधः पुरुवसुम् ।
धन्वासहोऽवग्रहस्तु हस्वाध्यायः प्रकीर्तितः ॥२४॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} प्रं वामचत्युक्थिनो नीथाविदो जरितारः II. 922=RVPp 3. 12 5 ^१नीथऽविद-
RPr 9 17

रेवरेस्ते व्युष सुवतावति II 1079 =RVPp सुवतावति

येन ज्योतिरेजतयन्तुतावृषः 1 258=RVPp 8 89 1 ज्योतिरेज

पुरुषर्षे पुरुषमर्षमूर्तये II 902=RVPp 8 71 10 पुरुषमर्ष- RPr 9 1

VPr 3 98

धन्वासेह मायते II 1162=RVPp 1 127 3 धन्वासेह, RPr 9 3

॥ अथमहत्समिति ॥

॥ द्वितीयोऽध्याय ॥

(तृतीयोऽध्यायः)

अथ षत्वम् :

संहितायां षस्व सः स्यात् पदकाले तु यत्र तान् ।
 विविच्य कथयाम्यद्य संप्रदायानुसारतः ॥२५॥
 मूर्धन्य एव दन्त्य (:) स्वरोपधः ।
 दन्त्यो भवति मूर्धन्यः संहितायां विकारिणः ॥२६॥
 दलघा वर्णा न चैवं स्युः परिशेषादुदाहृतौ ।
 एहू ञिम मू षु पो षु चोर्ध्व ऊ षु नि षीदत ।
 वीरो अनु ष्याद् गव्यो षु णरभीष च शग्ध्यु षु ॥२७॥

^{२ ३ १} एहू षु ^{२२} ञिवाणि ते 1 7, RT 279=RV 6 16 16

^{३ २ ३} इममू षु ^{३ १ २} त्वमस्माकम् 1 28=RV 1. 27. 4

^{२ ३ २ ३ १} उपो षु ^{२२ ३ १ २} जातमार्यस्य वर्धनम् 1 47=RV 8. 103 1

^{२ ३ १ २ ३ ३} उपो षु ^{३ ३} शृणुही गिरः 1 416=RV 1 82 1

^{३ २ ३} ऊर्ध्व ऊ षु ^{३ १ २ ३ २} ण ऊतये 1 57=RV 1 36. 13

^{२ ३} आ त्वेता नि ^{१ २ ३} षीदत 1 164=RV. 1. 5 1

^{१ २ ३ ३} यदि वीरौ अनु ^{३ २} ष्यात् 1. 82

^{३ २ ३} गव्यो षु ^{३ १ २ ३ २} णो यथा पुरा 1 186=RV 8. 46. 10

^{३ १} अमी षदप ^{२२} चुच्यवत् 1. 200=RV 2 41 10

शुभ्रं पुं शुं शुभीपते 1 253=RV 8 61 5

मो शु चामीपतरमी ज्याम परि ज्वन्त च ।

त्यम् शु च स्तुप ऊ पु पर्ण्यु च महो हि पा ॥२८॥

मो पु स्वां वाधतश्च नारे 1 284=RV 7 32 1

ममी पतस्तवा मरे 1 309=RV 7 32 24

ममी ज्याम धुपमयस्त्योताः 1 336

परि ज्वन्त जनेयो येषां पतिम् 1 375=RV 10 43 1

त्यम् पु वाजिनं देवज्वत् ॥ 332=RV 10 178 1

स्तुप ऊ पु वो नृतेमाय धृज्यवे 1 390=RV 8 24 1

पर्ण्यु पु म घम्यं वागसातये 1 428=RV 9 110 1, AV 5 6 4-जा

महो हि पा 1 381=RV 8 13 1

अधि ज्युमिः सोम उ ज्वायनि पीद तु विज्वत ।

वास्तोषते गोप्यदे च ज्योतिष्क्योति क्षन्ती ॥२९॥

सोम उ ज्वायः सोदमिरये ज्युमिरधीनाम् 1 515=RV 9 107 8

मं तु व्रचं परि कोर्यं नि पीद 1 522=RV 9 87 1

परीतो मिचता क्षुत् 1 512=RV 9 107 1

वास्तोषते क्षुषां स्यूजा 1 275=RV Pp 8 17 14 वास्तोः पृते

गोप्यदे Stobha

ज्योतिष्क्योति क्षन्ती 1 303

ज्योतिष्क्यवाहमिद्धि वितुप्परि परि विज्यते ।

इहो विन्दो तपोपवित्र सदि ष्म नृपा असि ॥३०॥

ज्योतिष्क्यवा AG 4 2 15

महमिद्धि वितुप्परि 1 152=RV 8 6 10

^३पवित्रे^३ परि^१ विच्यसे II. 110=RV. 9. 42 4.

^२यदङ्गिः^१ परिषिच्यसे II 135=RV. 9 65. 6.

^३इहो^१ ष्विदवा^३ गहि II 136=RV. 9 65. 5.

^१तपोष्पवित्रं^३ विततं^१ दिवस्पदे II. 226=RV. 9 83. 2.

^१स हि^२ ष्मा^३ जरितृभ्यः II 319=RV. 9. 20 2

^३गोषा^१ इदो^२ नृषा^३ असि II 395=RV. 9. 2. 10

नि षीदसि परि पस्व पितुष्पित वसुष्कविः ।

नि वेदिरे प्रति ष्या विमिष्यताद्वंसु षीदति ॥३१॥

^३उतोपमानां^३ प्रथमो^१ नि षीदसि II 582=RV 8 61 2

^२तमिदुः^३ परि^१ पस्वजे II 548=RV 9 12 5

^१गर्भे^३ मातुः^२ पितुष्पिता II 745=RV 6 16 35

^१स इधानो^२ वसुष्कविः^३ II 910=RV. 1 79 5; वसु क-MS. 2. 13 8;

157 11

^३विमुं^२ विश्पति^३ नमसा^१ नि वेदिरे II 916=RV. 6. 15 8

^२प्रति ष्या^३ सूनरी^१ जनी II 1072=RV 4 52 1

^२यद्वा^३ रथो^१ विमिष्यतात् II 1077=RV 1 46 3

^३श्येनो^१ न वसु^२ षीदति II 1110=RV 9 57 3

प्रो ष्वरगौ वि षु विश्वारभी षु णश्च नि षेदयुः ।

आविष्कुर्योति चाविष्कृतं त्वा परि ष्वजामहे ॥३२॥

^१प्रो ष्वरगौ^३ पुरोरथमिद्राय^२ शूषमर्चेत II. 1148=RV. 10 133 1

^२वि षु^३ विश्वा^१ अरातयः II 1150=RV. 10. 133 3

^३अभी^२ षु णः^१ सखीनाम् II 34=RV 4 31 3

^१परि यज्ञं^३ नि षेदयुः^२ II. 946=RV 4 56 7

आविष्करोति धर्मं तुम् II 607=RV 9 3 5

आविष्करोत्यस्य सतीः II 988=RV 8 14 8

तं त्वा परि ज्ञामहे II 1149=RV 10 133 2

॥ पदं समाप्तम् ॥

॥ सूतीशोऽध्यायः ॥

(चतुर्थोऽध्यायः)

अथावग्रहपत्वम् :

गोषा नृपञ्च नृषाहं दुष्पयमृतीपहम् ।
मन्युषाविणं नृषूत नृषातातिपितं तथा ॥३३॥

गोषा इदो नृषा असि II. 395=RVPp. 9. 2 10 गोऽसा, नृऽसा

नृपञ्चा सीददपां विवर्ते 1 77=RVPp 10 46. 1 नृऽसदा

नर नृषाहं महिष्ठम् 1. 144=RVPp 8. 16. 1 नृऽसह, correct reference
in Concordance.

परा दुष्पयं सुव 1 141=RVPp. 5 82 4 दुऽस्वयं

तं वो दसमृतीपहम् 1. 236=RVPp. 8. 88. 1 ऋतिऽसह

अतीहि मन्युषाविणम् 1 223=RVPp. 8. 32 21 मन्युऽसाविन

सिमा पुरु नृषूतो असि 1 279=RVPp. 8. 4. 1 नृऽसूत

श्रो नृषाता अवसश्च कामः 1. 318=RVPp. 7. 27 1 नृऽसाता

पृथिव्यामतिपितं यदूधः 1. 331=RVPp. 10. 73. 9 अतिऽसितं

विष्वगोनृषग् विषूतरनुष्वधं निषत्त तु ।

विष्कमिते युषग् विष्वञ्चं सुष्टुत परि स्रव ॥३४॥

विष्वक्तरांसं पृथिवीमुत धाम् 1. 339=RVPp. 10. 89. 4 विष्वक्

आ शुक्लध्वमानुषक् 1. 82.

स्वादोरित्या विधूयताः 1 409=RVPp 1 84 10 निधुजत

कत्या यहाँ अनुपपन्नम् 1 423=RVPp 1 81 4 अनुपपन्न Ben यहाँ
a misprint. ?

यक यदस्याप्सा निपत्तम् 1 331=RVPp 10 73 9 निपत्त

विष्कमिरे मजरे मूरिरेतसा 1 378=RVPp 6 70 1 विष्क-

पवस वैष आयुपक् 1 483, II 585

रय विष्कममरुदक्षिचणः 1 554=RVPp 9 75 1 विष्क

ममेद्वैष सुष्ठुतः II 850=RVPp 8 6 12 सुष्ठुत

अयो धीती परि अय 1 495=RVPp 9 61 1 परि अय

अमिमातिपाहो बहिपदो विष्कमविष्कतः ।

चतुष्पाभिष्कत ज्योतिष्कज्जोचिष्के द्विष्कते ॥३५॥

अमिमातिपाहः AS 19

बहिपदो वचनोचत ऊचमिः 1 563=RVPp 9 68 1 बहिपद

विष्कस्तम प्रयिधीमुत याम् 1 339=RVPp 10 89 4 विष्क

वेदिशतीद्विष्कतः 1 13=RVPp 8 102 13 द्विष्क

दिपाचतुष्पादक्षुनि 1 367=RVPp 1 49 3 चतुष्पा

गच्छमिद्रस निष्कनम् 1 510=RVPp 9 15 1 निष्कन

ज्योतिष्क AS 50

शोचिष्के चपय यमिमा विशः II 1161=RVPp 1 127 2 शोचिष्के

अतद्रो हव्य वेदसि द्विष्कत आदिदेवेषु रामसि 1 46 द्विष्कतम् II
697=RVPp 8 60 15 द्विष्क

प्रयिधीपदोऽप्सुपदनिपयिम्यो दिधीपदः ।

परिविच्यमाना परि पिच्यसे अपिपाय तु ॥३६॥

प्रयिधीपदम् VS 9 2, प्रयिधिपदम् AV 18 4 78

स गच्छत्वप्सुषदोऽप्यग्नीन् AV. 12. 2. 4, CA II 80, अप्सुषदम् RV.
3 3 5.

स इषुहस्तैः स निषंगिभिर्वशी II 1298=RVp. 10 103. 3 निऽष-
ये देवा दिविषदः AV. X 9 12.

इन्द्राय सोम परिषिच्यमानः II 157=RVp. 9. 97 14 परिऽसि-
पवित्रे परिषिच्यसे II. 110=RVp 9 42 4 परिऽसि-

ये त्वा मृजंत्यृषिपाण वेधसः II 236=RVp. 9. 86 4 ऋषिऽसान्

गोषाः परिष्वजत् पुरुषन्त्योः सुषामानि (?) तु ।

सुषमिद्धर्गोषणि निषिक्तं चतुष्पदे तथा ॥३७॥

गोषा इदो नृषा असि II 395=RVp 9. 2 10 गोऽसा, नृऽसा

वना विश्वा परिष्वजत् II 497=RVp. 6 60. 10 परिऽस्वजत्

ध्वस्योः पुरुषन्त्योः सहस्राणि दग्धे II 409=RVp 9 58. 3 पुऽसंत्योः

त्वे वसु सुषणनानि संतु II. 654=RVp 7 12 3 सुऽसणनानि

सुषमिद्धो न आ वह II. 695

उत नो गोषणि धियम् II 940=RVp. 6 53 10 गोऽसनि

निषिक्तं पुष्करे मधु II. 950=RVp. 8 72 11 निऽसिक्तं

शं न आ धजद् द्विपदे चतुष्पदे II 1107=RVp. 1 157 3 चतुऽपदे

निषंगिमिः सुषुम्णा सुषहा निष्वहमाय तु ।

हविष्पतिश्च गोषाति स्वर्षाता तु चमूषदः ॥३८॥

स इषुहरतैः स निषंगिभिर्वशी II. 1198=RVp. 10. 103. 3 निषंगिऽमि

दसा हिरण्यवर्तनी सुषुम्णा II. 1091 = RVp. 5 75 2 सुऽसुम्ना,
Sap̄hita-णा

सुषहा सोम तानि ते II. 1114=RVp 9 29. 3 सुऽसहा

निष्वहमाणो यमते II 1162=RVp 1. 127. 3 निऽसह-

पेस्त्याममे हेविप्यैतिर्दूतं दैव सपर्यति II 195=RVPp 1 12 8 हविःऽपतिः

गोपातिरम्यसा असि II 166=RVPp 9 61 20 गोऽपतिः

स्वर्पावा पने कप्यो भयत II 820=RVPp 9 88 2 स्वःऽपतिः

पुनानासश्चमूयदः II 527=RVPp 9 8 2 पुनःऽपतिः

साकनिपेभ्याः स्वर्पाभिः कृष्यानास्तु चमूय तु II ३९॥

नेमो साकनिपेभ्यः II 1175

अविमना ये अपिष्ठत्सर्गो II 524=RVPp 9 96 13 सुऽपतिः

निष्टयनाना आयुधानीय धृष्यया II 1102=RVPp 1 92 1 निःऽपतिः

चमूयैव्येताः अकुनो विभृत्सो II 525=RVPp 9 96 19 चमूःऽपतिः

॥ अथप्रहपत्य समाप्तम् ॥

हृत्यमारभ्यते :—

सहिवायां टस्य वा स्यात्पदकाले तु यत्र तान् ।

विविच्य कथयाम्यथ सप्रदायानुसारतः ॥४०॥

॥ इति परिभाषा ॥

नकिष्ठा परि होमतु नकिष्ट च स्वसुदमा ।

विमोष्ट इद्र योनिष्ट चनुष्टन्वत्यभिष्ट च ॥४१॥

न किष्ठा यीतरो हरी यवित्रं यक्षसे ।

न किष्ठातु मज्जमा न किं स्वयं आनयो II 300- RT 284 RPr 5 34

TPr 6 15, CA 2 84, 85

परि होमतु नो गिरा 1 158

न किष्टं कर्मणा मयत् 1 243

^{३ २३} उपा ^३ अप ^{२ ३ २ ३} स्वसुष्टमः ^{१ २} सं वर्तयति 1 451, CA. 2. 87

^{३ १ २} विभोष्ट ^{३ १ २} इंद्र ^{३ १ २} राघसः 1 366, RPr. V 32, 33, 37, 38, VPr. 3 80,
CA. 2 85

^{१ २} योनिष्ट ^{३ १ २} इंद्र ^{३ १ २} सद्ने अकारि 1 314.

^{१ २} धनुष्ट्वंति ^{३ १ २} पौंस्यम् 1 551.

^{३ १} एष ^{२ ३ १ २} विप्रैरभिष्टुतः II. 605, अभिष्टुम् in Mahānāmni

गोमिष्टे ऽग्निष्टपत्यनुष्टुवंति च तमु ष्वा ।

प्रभोष्टे सतरग्निष्टवे दमे पर्वभिष्टु च ॥४२॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १} गोमिष्टे ^२ वर्णममि ^२ वासयामसि 1. 575

अग्निष्टपति Stobha

^{२ २} अनु ^{३ १ २} ष्ट्वंति ^{३ १ २} पूर्वथा II 232

^{१ २} तमु ^{३ २ ३} ष्वाम ^{३ १ २ ३ १ २} ये गिर ^{३ २} इंद्रमुक्त्यानि ^{३ २} चावृष्टुः II. 235

^{३ १ २ ३ १} प्रभोष्टे ^{२ २} सतः ^{३ १ २} परि यंति ^{३ १ २} केतवः II. 238.

^{३ १ २ ३ २ ३ २ ३ १ २} अग्नि ^{३ १ २} ष्टवे ^{३ १ २} दम ^{३ १ २} आ जातवेदाः II 653

^{१ २ ३ १ २ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} पर्वि ^{३ १ २} तोकं ^{३ १ २} तनयं ^{३ १ २} पर्वभिष्टुमद्वैरप्रयुत्वमिः II 971

नकिष्टे पूर्व्यस्तुति धेनुष्ट इंद्र स्रुता तथा ॥४३॥

^{१ २} न किष्टे ^{३ १ २} पूर्व्यस्तुतिम् II 1032.

^{२ १ २ ३ २} धेनुष्ट ^{३ २} इंद्र ^{३ २} स्रुता II. 1183

॥ ष्ट्वं समाप्तम् ॥

अवग्रहद्वयमारभ्यते :

सुष्टतयो पुरुष्टत दुष्टरं सुष्टुतिं तथा ।

आनुष्टुमस्य सुष्टुम विष्टुम त्रैष्टुमं तथा ॥४४॥

यथेतु स्वा सुहृदयो गिरौ मे II 974=RVPp 7 99 7 सुहृदय

चतौ वशी पुण्ड्रतः II 598=RVPp 1 11 4 पुण्ड्रत

विश्वोसु पृष्ठं पुण्ड्रम् II 873=RVPp 1 79 8 पुण्ड्रम्

न सुहृदिमसुयस्य विद्वान् II 1146=RVPp 7 22 5 सुहृदि

आनुहमस्य AS 15

सुहृमो वा वृषभसु रथे धात्रीव्याहिता RV 5 75 4

विहृम ?

गायत्रे वैहृमं जगत् II 1176

परिहोमस्य विहृमसिहृमर्षुविस्तथा ।

इहः सुहृति परिहृमस्य निहतचतुः ॥४५॥

परिहोमेत्या ऊपो II 4=RVPp 9 64 28 परिहो-

विहृमो विषो यथयो वृथिव्याः II 28=RVPp 9 87 2 विहृम

सोमे अकोसिहृमो स नयेते II 210=RVPp 9 97 35 विहृमः

न सुहृदिर्विषोदेष्टु चस्यते II 218=RVPp 1 53 1 सुहृदिः

सं वदिरसु पुण्ड्रः II 323=RVPp 9 20 6 पुण्ड्रः

अपीथो सुहृदीथे यथे स मातुपानाम् II 380=RV 1 84 2 व सु-

विश्वो अयं परिहृमः II 413=RVPp 9 62 24 परिहृमः

तमोजसा विपये निहतचतुः II 582=RVPp 8 61 2 निःस्त-

अमिहृत सैहृम सुहृवासाः सुहृवसिहृम् ॥४६॥

एवं विहृमिहृताः II 605=RVPp 9 3 6 अमिहृता

गायत्रे वैहृमं जगत् II 1176

स्विरोरेस्तुहृदोसः II 1221=RVPp 1 89 8 सुहृदोसः

मेमेवर्षस्य सुहृदः II 850=RVPp 8 5 12 सुहृदः

जीराश्वो^{३ १} अश्विनो^{२ ३} र्यातु^{१ २} सुष्टुतः II 1107=RVPp 1 157 3 सु^१स्तुत (सुष्टुतः
occurring only twice.) But cp:

तं त्वा^३ गिरः^{१ २} सुष्टुतयो^{३ १ २} वाजयन्ति 1 68

वर्ध^{१ २}तु त्वा सुष्टुतयो^{३ २ ३} गिरो^{१ २} मे II 974.

सुष्टुतिम् 1 349; II. 182, 256, 1146

सुष्टुतीः II 380

॥ अवग्रहपत्वं समाप्तम् ॥

द्वुत्वविकारमारभ्यते :

संहितायां ठस्य थः स्यात् पदकाले तु यत्र तान् ।

विविच्य कथयाम्यद्य संप्रदायानुसारतः ॥

कु छः को वापो हि छा मयोधुवस्त चराचरम् ॥४७॥

कु^२ छः^३ को^१ वा^२मश्विना^३ तपो^{१ २}नः 1 305=RV. 5 74. 1 कू^१ष्ठो देवावश्विना=कू^१ऽस्थ

आपो^२ हि^३ छा^१ मयो^{२ ३}धुवः II 1184=RVPp 10 9 1 स्थ

अवग्रहद्वुत्वविकारः(ः) छत्वमारभ्यते :

विष्ठा गिरिष्ठाः परमेष्ठी रयिष्ठाः प्रतिष्ठ तु ।

गह्वरेष्ठां पूर्वमेष्ठां प्रतिष्ठां निष्ठ येष्ठ तु ॥४८॥

स^२ बु^३च्या^१ उपमा^२ अस्य^३ विष्ठाः 1. 321=AV. 4 1. 1; VS. 13 3

अ^३प्सु^१ दक्षो^२ गिरि^३ष्ठाः 1. 473=RVPp. 9 62 4 गिरि^३ऽस्था

परमेष्ठी AS. 18

सर्वस्वं पुष्टयति रविष्ठाम् AV 7 40 2 रविष्ठानो रविमस्यासु चेदि AV
7 76 6=RV 6 47 6 रविष्ठानो रविम-

सुक्तं प्रतिष्ठा हृष्या अर्धय RVPp 10 73 6 प्रतिष्ठा

विश्वमरा वसुधानी प्रतिष्ठा AV 12 1 6, VS 14 23

गङ्गरेष्ठो मर्धोत् पृथिनेष्ठाम् 1 353

अग्नीमहि गाधमुत् प्रतिष्ठाम् RVPp 5 47 7 प्रतिष्ठा

मा जाता मा प्रतिष्ठा विवन्त AV 6 32 3 (The ms reads मत्युष्टाम्)

यूयै न निष्ठा यूयमो वि राजसि II. 844=RV 9 110 9 निष्ठा, Pada
निःस्वाः

ममी नर्त्त भीजवर्त्त रवेष्ठाम् II 774=RVp 9 97 49 रवेष्ठाम्

॥ अथमद्वहृत्त्वविकारः छत्त्वं समाप्तम् ॥

हृत्त्वविकारो हृत्त्वमारभ्यते :-

सहितायां यस्य ना स्यात् पदकाले तु यत्र चान् ।

विबिन्ध्य कथयाम्यद्य सप्रदायानुसारता ॥४९॥

ऊर्ध्व ऊ पु ण रघा यो गभ्यो पु ण मिमिक्ष स्या ।

श्रिया यो अस्मिन्नुच्चारयिष्युमिरमी पु स्या ॥५०॥

ऊर्ध्व ऊ पु ण ऊर्ध्वे 1 57=RV 1 36 13

गभ्यो पु यो यथा पुण्ये 1 186=RV 8 46 10

अग्ने रघा यो अर्धता 1 24=RV 7 15 13

मभ्यो यथा मिमिक्ष स्या 1 519=RV 9 107 6 य

श्रिया यो अस्मिन्नुच्चारयिष्युमिरमी 1 259=RV 7 32 26, TS 7 5

सोमं उ^{१ २} ज्वाणः^{३ २} सोतुमिरधि^{३ २ ३ ३ ३} ज्युमिरवीनाम्^{२ ३ १ २} 1. 515=RV 9 107 8

अमी^{३ २} षु^३ णः^{१ २} सखीनाम् II 34=RV 4. 31. 3.

परी णो अश्व येमाणो (णः) परि णश्शर्मयंत्य तु ।

रिरीहि णः शृंगवृषो णपात्प्र णीयते तथा ॥५१॥

परि^{१ २} णो^३ अश्वमश्वविद्^{१ २ ३ ३ १} II. 560, (Ben. नो^३)=RV 9 61 3. परि^१ णो

वृमिर्येमाणः^{१ २ ३ २ ३} कोश आ^३ हिरण्यये^{१ २ ३ १ २} II 52=RV 9. 75. 3- गान

परि^{१ २} णः^{३ ३ ३ ३} शर्मयंत्या^{१ २} धारया सोम विश्वतः^{३ १ २} II 247, (Ben नः)=RV 9 41

6 परि^१ ण.

रयि^{३ १} सोम रिरीहि^२ णः II 797=RV 9 11 9 न

यरो^{१ २} शृंगवृषो णपात् II 77=RV 8 17. 13 नपात्

अश्वरेषु^{२ ३ २ ३ १} प्र णीयते II. 826=RV 3 27 8.

उरु णस्कृधि शिदा ण इंद्र णत्वमुदाहृतौ ॥५२॥

उरु^{१ २ ३ १ २} कुरु णस्कृधि II 996=RV 8 75 11

शिदा^{१ २} ण इंद्र^{१ ३ ३} राये II 991=RV 8. 92. 9

अवग्रहणत्वमारभ्यते :

परीणसि दुरोणयुर्गिर्वणो मन्युषाविणम् ।

प्रणेतः पुरुषामन् सत्राहणं नृमणार्नरम् ॥५३॥

कस्य^{१ २ ३ १ २} नूनं^{३ २} परीणसि 1 34=RV Pp 8 84 7 परीणस

दिवस्पायुदुरोणयुः^{३ २ ३ १ २ ३ २} 1 39=RV Pp. 8 60. 19 दुरोणयु

पिवा^{२ ३} त्वा^२ रे^१ स्य^{१ २} गिर्वणः 1 165=RV Pp. 3. 51 10 गिर्वण

अतीहि^{१ २} मन्युषाविणम् 1. 223=RV Pp 8 32. 21 मन्युडसा-

वयमिन्द्र^{३ १ २} प्रणेतः 1. 193=RV Pp. 8. 46. 1 प्रणेतः

पुनः १८८=RVp 8 93 17 पुनः १८८=

सनाहये दोष्टिं तुष्टमिष्टम् १ 335=RVp 4 17 8 सनाहये

अपे जीहिहिं नुमपा अपेष्टम् १ 323=RVp 8 96 13 पुनः १८८=

त गृध्या सधुम् १ 109=RVp 8 19 1 सधुम्

पुनः १८८=RVp 8 19 1 सधुम्

प्राथा परीयम प्राथा पां (पा) दुरोणे च गोपधि ॥५४॥

इष्टं पुनः १८८=RVp 8 19 1 सधुम्

इष्टंभी ज्याम धूपमणस्त्योताः १ 336

युक्ता वि यत्समुपय निधिजे १ 551

परिभुतमुक्षियां निधिजे चिदे १ 563=RVp 9 68 1 निधिजे

प्राथा धिष्टमदीनाम् १ 570

परीयसं छुते तिग्ममेष्टम् ॥ 466=RVp 9 97 9 परीयसं

प्राथापानेती ॥ 725=RVp 10 189 2 प्राथापानेती

यो वीदयं समिष्टः स्वे दुरोणे ॥ 652=RVp 7 12 1 दुरोणे

उत नो गोपधि धियम् ॥ 940=RVp 6 53 10 गोपधि

गिर्यसे गिर्यस प्रणीती च सुपुन्य तु ।

निम्नहमाथो सुपयनान्पवप्रहयत्वं तु ॥५५॥

पुनः १८८=RVp 8 89 7 गिर्यसे

इष्टं गोमिगिर्यसम् ॥ 1005=RVp 8 2 27 गिर्यसे

तसं प्रणीती हयम् ॥ 1030=RVp 7 32 15 प्रणीती

वैष्ठा दिर्ययवर्तनी सुपुन्या ॥ 1091=RV 5 75 2-दिर्ययवर्तनी सुपुन्या

Pada सुपुन्या

निम्नहमाथो यमते ॥ 1162=RVp 1 127 3 निम्नहमाथो

त्वे चसु सुवर्णानि संतु II 654=RVp 7. 12 3 सुऽसन्-

॥ अवग्रहणत्वं समाप्तम् ॥

सवर्णदीर्घम् :

अकारश्च इकारश्च उकारश्च तथा त्रयम् ।
अन्तादिभावयोगेन सवर्णे तु चतुर्विधम् ॥५६॥
दीर्घोभयं ह्रस्वदीर्घं दीर्घह्रस्वं पुनस्तथा ।
ह्रस्वद्वयं क्रमाज्ज्ञेयमकारादिक्रमेण तु ॥५७॥
अवर्णादिक्रमाणां तु प्रत्येकं सुविभागतः ।
चतस्रोदाहृति(?)ज्ञेयाः* शोकधानां† हिताय वै ॥५८॥
भरासम्भ्यं यथाजौ च गन्तासि च यवाशिरम् ।
यवाशिर उपायाहि प्राणा धेनुमिवायतीम् ॥५९॥

अग्ने विवस्वदा भरासम्भ्यमूतये महे 1 10

असर्जि वक्ता रथ्ये यथाजौ 1 543

गन्तासि AS 15

त्रिकद्रुकेषु महिषो यवाशिरम् 1 456=RVp 2 22 1 यवऽआ-

इंदोरिद्रो यवाशिरः 1 145=RVp 8 92 4 यवऽआ-

अतश्चिदिद्रं न उपा याहि 1 215=RVp 8. 92. 10 उप आ

प्राणा सिधूनां कलशां अचिक्रदत् (?) 1 559 (No other possible exam-
ple in SV.)=RV. 9 86 19 प्राणा

सि-, So Pada

* Note irregular Samdhi and the use of चतस्र with उदाहृति ,
or is it-ती for-तय ?

† शाकटानां ? The Rktantra belongs to the School of
Śakaṭāyana

मापा (१) शिष्टैर्मदीनाम् 1 570 II 363

प्रति येनुमिधायतीमुपासन् 1 73=RVp 5 1 1 इव आऽमृती

उप आर च दीर्घायो धाताप्याय उतासते ।

सतास्येमिध इन्द्रा भर स चा च विशति च ॥६०॥

उपा माः नृत्तु 1 367=RVp. 1 49 3 प्र आत्त

दीर्घायो मर्त्यः 1 268=RVp 8 70 7 दीर्घाया

दीघ सुत धाताप्याय 1 228=RVp 10 105 1 धाताप्याय

जातमुपासते 1 175=RVp 10 153 1 उप आ-

सतास्येमिधमिः 1 463

त्व न इन्द्रा मर्त आऽऽ 1 405=RVp 8 98 10 इन्द्रा

सं चाच विशति 1 534=RVp 9 95 3 च आ

मरा नूनमयोदित्य चायनानधने तथा ।

आनुहुमस्य च प्रागा गिराममासुक्तो पृण ॥६१॥

अपादित्य AS 4

चायनानधने AS 43

आनुहुमस्य AS 14

अतश्च प्रागा आदितिमवाति RV 8 48 2, (पूर्वीगात्तुर्वीभ्यः 1 281)

ममा जाता सुक्तो पृण 1 52=RVp 8 1 18 ममा

च नारे पानः शल्यात्मा गिरः सोमा विधोजय ।

इहावह च विशायु हागमन् (त्) धृतासुती ॥६२॥

मो पु त्वा चाधतश्च मारे 1 284=RVp 7 32 1 च न आरे

शल्यात्मा ।

मो वेयो इहा वेह II 142=RV 1 12 3

पादि सवमिधिम्यायुः II 983=RV 1 27 3

^{३ १} ^२ ^{३ १} ^२
प्रज गोमंत दस्युहा गमत् ? II 1015=RVp 6. 45 24-हा ग-
^२ ^{३ १} ^२ ^{३ १} ^२
ता सभ्राजा धृतासुती II 262=RVp 1 136 1 धृतऽआ-

प्रजां चादित्यैरिद्रा यच्छंति तिग्मायुधस्तथा ।

इंद्रो याहि गमन्त्रारे अस्मदिवाजिषु तथा ॥६३॥

^{३ १} ^२ ^{३ १} ^२ ^{३ १} ^२
प्रजां चादित्यैरिद्राः सह सीषेधातु II 461=RV 10 157 2

^१ ^२ ^{३ १} ^२
इंद्रा यच्छत्या गहि II 580=RVp 8 4 2 इद्र आ

^{३ १} ^२ ^{३ १} ^२ ^{३ १}
तिग्मायुधः क्षिप्रघन्वा समत्सु II. 757=RV. 9 90 3

^१ ^२ ^{३ १} ^२ ^{३ १}
इंद्रा याहि धियेषितः II 495=RV. 1 3 5.

^२ ^{३ २} ^{३ २}
आ धा गमन्त्रारे अस्मत् II. 1006=RVp 8. 2. 26 गमत् न आरे

^१ ^२ ^{३ १} ^२ ^{३ १} ^२
सप्तिमाशुमिवाजिषु II 875=RV. 10 156 1

वहा याहि समानं पवित्रेणात्मानमित्यपि ।

दूराच्चासाद् प्रतानि नाधृषे अधामरद्वसुः ॥६४॥

^२ ^{३ १} ^२
प्र वहा याहि शूर II 302=AV. 2. 5 1

^१ ^२ ^{३ १} ^२ ^{३ २}
त्वामर्भस्य हविषः समानम् (समाअनम्) II. 334

^१ ^२ ^{३ २} ^{३ १} ^२ ^{३ २} ^{३ १} ^२
येन देवाः पवित्रेणात्मानं पुनते सदा II 650=RVKh 9 67 4

^१ ^२ ^{३ २} ^{३ २} ^३
स नो दूराच्चासाच्च II 983=RVp 1 27. 3 च आसात्

^१ ^२ ^{३ २} ^{३ २}
अस्य प्रतानि नाधृषे II. 1063=RVp 9 53 3 न आ-

^१ ^२ ^{३ २} ^{३ १} ^२
सा नो अधामरद्वसुः II 1089=RV 5 79 3.

इवाशत उतायातं योजनेना विश्वायु च ।

अस्यायुधानि शतात्मा चतुर्थं परिकीर्तितम् ॥६५॥

^{३ २} ^{३ १} ^२
इदं कुल्या देवारात II. 1067=RVp 3. 45. 3 इव आ-

^{३ १} ^२ ^{३ २} ^{३ १} ^२
उतायातं संगवे प्रातरहः II 1101=RVp 5 76 3 उत आ

^{३ २} ^{३ १} ^२ ^{३ १} ^२ ^{३ १} ^२
समानेन योजनेना परावतः II. 1104=RVp 1 92 3-न आ प-

इदो यिभ्यायुमा मर II 406=RVPp 9 4 10 विषडायु

मत्यक्षित्री यिभ्यायुधानि II 1194=RV 10 123 7

सुरो न रक्षो धृतात्मा II 1121=RVPp 1 149 3 धृतात्मा

॥ अकारम् सधर्षदीर्घं समासम् ॥

इकारम् सधर्षदीर्घमुच्यते :—

धर्षीय धृष्यो महिषीवद्र स्वन्दीवासगाः ।

महीमे अस्य धृपनाम श्ये महीय कचि तु ॥६६॥

धर्षीय धृष्यो रज 1 585=RV 9 108 6

महिषीय त्वद्रिषि 1 86=RV 5 25 7

इद्र सधर्षीय रसगाः II 215=RVPp 8 33 2 सधर्षीय

महीमे अस्य धृप नाम श्ये II 456=RVPp 9 97 54 महि इमे

महीय धृषिः वारणा ते इद्र II 760=RVPp 8 90 6 महीय

अतः पर च वक्ष्यामि महिषीय वि जायते ।

अतीक्ष्मीक्षेवमादि श्वा हि पदकालतः ॥६७॥

महिषीय वि जायते 1 86

अतीक्ष्मन्पुषाविणम् 1 223=RVPp 8 32 2 अति इति

मेक्ष्मीक्षि धृष्यति 1 413=RVPp 1 80 3 अति इति

तथा च हसदीर्घं च त्वेदीमस्य त्वमीमहे ।

उभर्षस्य तथा दीर्घं योमयत्र न निधत्ते ॥६८॥

^{१ २ ३ २उ} एहीमस्य ^{३ १ २} द्रघा पिव 1. 159=RVp 8 17 11 आ इहि ई

॥ इकारं समाप्तम् ॥

उकारमारभ्यते :

आजिपूद्रवजाः सूर्यस्य द्रोणमितीरितम् ।
मधूदकं च सूतेभिश्चैवमादि विलोकयेत् ॥६९॥

^{२उ} तमिन्महत्स्वाजिपूतिम् II. 352=RV 1. 81 1-पूतेम् = -पु ^१ उत ई

^{२ ३} हरिः ^{१ २ ३ १} पर्यद्रवजाः ^{२ ३} सूर्यस्य ^{१ २} द्रोणम् (सु+ऊर्यस्य) 1 538=RVp 9. 93. 1
सूर्यस्य

^{३ २} शीरं ^{३ १ २ ३ २} सर्पिर्मधूदकम् II. 647=RVp 9 67. 32 मधु उ-

^{३ २} अग्निं ^{३ २ ३ १ २} सूतेभिर्वचोभिर्वृणीमहे 1 59=RVp 1 36 1 सुउ-

उकारस्य तथा दीर्घ ह्रस्वदीर्घ न विधत्ते ॥७०॥

॥ उकारं समाप्तम् ॥

इकारमारभ्यते :

इको गुणस्य रूपाणि चत्वार्याहुर्मनीषिणः ।
पौर्वापर्यविभेदेन ह्रस्वदीर्घोभयेन च ॥७१॥
इकारादिद्विवर्णानामित्संज्ञेह विधीयते ।
एद्वर्णं च तथा ओच्च भवतो गुणसंज्ञकौ ॥७२॥

शुभ्यधसरदस्यायत्युछन्ती जअजीजनत् ।

वाज्यस्याथ यशस्यस्या वाज्यर्पसि सवाज्य च ॥७३॥

अपादु शुभ्यधसाः I 145=RVp 8 92 4 शिषी च-

मस्यु मदस्यायत्यु ३ छती दुहितो विषः I 303=RV 7 81 1

देवी जनिअजीजनत् I 379=RV 10 134 1

शम्यतम वदिस वाज्यस्यात् I 531=RV 9 87 4

यशस्यस्याः AS 26

वापृष्ठये यवये वाज्यर्पसि II 26=RV 9 107 5

स वाज्य-

वाज्यकभीध धीत्यर्प वाज्यर्पति प्र वाज्य तु ।

शुभ्यदाम्यः शुभ्यसिप्यदद्रारायस (I) अर्भु च ॥७४॥

आ वाज वाज्यकभीत् II 5=RV 9 64 29

धीत्यर्प पनिष्टये II 287=RVp 9 9 2 नीती अर्प

ममिकदन्कलयो वाज्यर्पति II 382=RV 9 86 11

प्र वाज्यदाः सहस्रधारः II 508

एष शुभ्यदाम्यः सोमः II 639=RVp 9 28 6 शुष्मी च-

एष शुभ्यसिप्यवत् II 638=RV 9 27 6

सोमपा वापृष्ठये ३ मयन्था II 1198=RVp 10 103 3-शुषी व-

पृथिव्यन्तरिच धौराय देव्यवस ईरिताः ।

व्यवर्तयेति इर्यश्च लदये धौको (सोको?) निगद्यते ॥७५॥

मर्तस्य देव्यवसाः II 408=RV 9 58 2

पशूमि व्यवर्तयत् II 986=RVp 8 14 5 वि अ-

इर्यव्याय पईया समोपीन् II 1142=RV 7 31 12

वरिभ्यां योधोक् सो I 293=RVp 7 32 4 शहि शोक्

पूर्वो विपद्वांसिचम् 1 55=RVp 7 16 11-ष्टि आ-

॥ यशीत्समाप्तम् ॥

अथ गुणादन्तः —

एद्रस्य जनिर्द्वस्य दीर्घस्य विलोकयेत् ।
इद्रस्येव तु मदेति त्रिदस्येव न आ मरे ॥७९॥

पेद्रस्य जनिर्द्वस्य II 557=RV 9 66 15

जनिर्द्वस्य जनिर्द्वस्य विष्णोः II 293=RV 9 96 5

इद्रस्येव प्र तयस्येतानि 1 78=RV 7 6 1

पोचद्रस्येति चैयं तत् 1 94=RV 2 5 3 बोचद्रस्येति

त्रिदस्येव यद्रस्य आ मद्रस्य 1 97=RV 1 150 1

मद्रमद्र न आ मरेयमूजं यातकतो 1 173=RV 8 93 28

इवेत्सुमृत उव् वेदमीहेव च नि पीदते ।

समुद्रायेव पिबेद्यमेव धन्वेव तौ इहि ॥८०॥

गर्भे इवेत्सुमृतो गर्भिणीभिः 1 79=RV 3 29 2

उवेदमि भुतामयम् 1 125=RVp 8 93 1 उव् ष इव

इदेयं नृपय ययाम् 1 135=RVp 1 37 3 इव अयं

आ त्वेता नि पीदते मद्रमि प्र गायत 1 164=RV 1 5 1

समुद्रायेव सिन्धुः 1 137=RV 8 6 4

विबेदस्य त्वमीशिषे 1 162=RV 8 82 7

इद्रममि रोदसी 1 182=RV 8 6 5

अति धन्वेयं तौ इहि 1 246=RV 3 45 1

सहस्रेणेव त्ववेरिणं तवेत्केयथेदसि ।
असृजतर्द्रं तवेदमपीपेमेह वज्रिणम् ॥८१॥

^{३ १ २ ३}सहस्रेणेव शिञ्जति 1 235=RV. 8. 49 1.

^{३ १ २ ३}तुल्यत्रेत्यवेरिणम् 1. 252=RV Pp. 8. 4 3 अव^१ हरिणं

^{१ २ ३ ३ ३}तवेदिद्रावमं वसु 1. 270=RV. 7. 32 16

^{२ ३ १ २}केयथ केदसि 1 271=RV 8. 1. 7

^{३ १ २ ३ १ २}इष्टा होत्रा असृजतर्द्रम् 1 151=RV. 8. 93. 23

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}वथमेनमिदा ह्यो ऽपीपेमेह वज्रिणम् 1 272=RV Pp 8. 66. 7-पे॒म॒ इह

नेद्र सश्वस्युपेन्तु मधवन्भूय इतीरिताः ।
अथेमाश्च भर्द्र त्वक्षेणेव च तु भ्रेहमी ॥८२॥
वीरार्येदवे ब्रह्मेद्राय धन्वेद्राय पिन्वते ।

^{१ २ ३ १ २}नेद्र सश्वसि दाशुवे 1. 300=RV. 8. 51 7.

^{२ ३ १ २}उपोपेन्तु मधवन् भूयः 1. 300=RV Pp. 8 51 7 उप॑ऽउप इत्

^{३ २ ३ २ ३ २ ३ १ २}अभी पतस्तदा भर्द्र ज्यायः कनीयसः 1. 309=RV 7. 32 24.

^{१ २ ३ १ २}यो अक्षेणेव चक्रियौ शचीभिः 1. 339=RV. 10. 89. 4.

^{२ ३ १ २ ३ ३}भ्रेहमीहि धृष्युहि 1 413=RV 1 80 3

^{३ १ २ ३ १ २}वन्द्रीरार्येदवे 1. 360=RV. 8 69 1

^{१ २ ३ १ २}ब्रह्मेद्राय वज्रिणे 1 390=RV 8. 24 1.

^{३ ३ २ ३ १ २}परि प्र धन्वेद्राय सोम 1. 427=9. 109. 1.

^{३ २ ३ १ २}ऊर्जा मित्रो वरुणः पिन्वतेडाः 1 455.

सीषधेर्मेद्र इन्द्रार्येदो आविथे त्वपामिवे ।
पवर्सेदो च यस्येद (?) पादोऽस्येह प्र चेतये ॥८३॥

^{३ २ ३ ३ १ २}इमा जु कं भुवना सीषधेर्मेद्रश्च विश्वे च देवाः I 452=RV. 10. 157. 1.

^{१ २ ३ १ २}इन्द्रार्येदो मरुत्वते I 472=RV. 9. 64. 22

सं पयस्य यं आरिष्येद्रं धृषाय दत्तवे I 494=RV 9 61 22

अपामिवेदुर्मैथस्तु राणाः I 544=RV 9 95 3

पयस्येदो धृषा सुतः I 479=RV 9 4 28

पावोऽस्य AS 33=RV 10 90 3

एवेद पयमानायैदवे नयेद्र इत्यपि ।

सोमस्येह सर्वेदो त्वस्येदिद्रश्च ममेदिह ॥८४॥

एवेदम् AS 34

पयमानायैदवे IL 1=RV 9 11 1

मरेद्रानो मांमिवास्तये II 268=RV 7 94 3

ता सोमस्येदं दपताम् II 21=RV 3 12 3

मस्येदिद्रो मवेधु IL 46=RV 9 1 10

ममेदिह सुतं दयम् II 260=RV 2 41 4

असेदुभय प्रेद्र तुभ्येमा धर्मस्येव वै धुषाः ।

सोमेद्राय तु चर्मस्येव रास्वेदो त्वचेत (?) तु ॥८५॥

असेदुभय सुवानये II 67=RV Pp 7 31 2 रसं ह्य

प्रेद्र अक्षया शिरः II 89=RV 3 51 12

तुभ्येमा मुधना कवे II 127=RV Pp 9 62 27 तुभ्यं ह्यमा

धर्मस्येव न रक्षमयाः II 308=RV 9 64 7

सोमेद्राय माधनः II 313=RV 9 24 3

तच्च धियो यज्येस्येव विष्णुतः II 332=RV 10 91 5

रास्वेदो वीर्यघंशः II 562=RV 9 61 26

अपेद्राय तु नेद्रात् प्रेद्रः पात्रस्येव वै धुषाः ।

येनेद्रश्च ममेतुभ्येदेनद्र (?) इतिव (इदं दय-) स्यात् ॥८६॥

अयेह प्रेष नेदानीं प्रेता च जपतेह नः ॥

सो^२ अ^३पे^१द्राय पीतये^२ II. 330=RV. 9 62 8, Ben-दाय, a misprint

ने^१द्राहते पवते धाम किं चन^२ II. 718=RV. 9 69. 6

प्रे^१क्षो अग्ने दीदिहि पुरो नः^२ II 723=RV 7 1 3

पात्रस्येव हरिवो मत्सरो मदः^२ II. 780=RV 1 175. 1.

ममे^१द्धस्व सुष्टुतः^२ II. 850=RV. 8 6 12.

तुभ्ये^१त्सो अज्यते रयिः^२ II. 956=RVPp. 8. 51. 9 तुभ्य इत्

मदंतु त्वा मधवन्निद्रदवः^२ II. 1069=RV 8. 4 4

उषो अद्येह गोमति^२ II. 1079=RV. 1. 92 14

प्रे^१दु हरिवः सुतस्य^२ II 1151=RVP. 8 2 13

ने^१दानो पीतिरश्विना ततान^२ II 1101=RV 5 76. 3.

प्रे^२ता जयता नरः^२ II. 1209=RVPp. 10 103 13 प्र इत्

अथ ह्रस्वदीर्घम् :

अपेशति सुवीर्यस्येशे हि चेवेमहे तथा ॥८७॥

नधेमन्यच्च विश्वस्येशानः प्रेमध्वराय तु ।

प्रेमरिच्यतोतामृतत्वस्येशानो ह्रस्वदीर्घकम् ॥८८॥

अयमग्निः सुवीर्यस्येशे 1 60.

राघो भागमिवेमहे II. 760

नधेमन्यदा पपन वज्रिन् II. 70=RVPp. 8. 217. घ १

विश्वस्येशान ओजसः II. 223=RV 8 17 9

प्रेमध्वराय पूर्व्यम् II 1035=RVPp 8. 19 2 प्र ई

अयत्तान्य जठरे प्रेमरिच्यत II. 836=RVPp 2. 22. 2 प्र ई

उतामृतत्वस्येशानः AS. 35=RV. 10 90. 2.

अथोमयदीर्घम् :—

अनुपेक्षुवोच सुष्टकिमेरयामहे तथा ।
कृत्यवेमह एमेन प्रत्य चोमयदीर्घकम् ॥८९॥

स्यस्मिदिग्रो अनुपेक्षुवोच I 313=RVp 7 21 1 अनुवा ई

सुष्टकिमेरयामहे II 150=RVp 7 94 4 वा ई

एमेन प्रत्येतैन II 9089=RVp 6 42 2 वा ई

अथोकारः—

अथोधा (१) चाय अनितोत विष्णोरादिदीर्घकम् ॥९०॥

अमिसेग्रस्थ अनितोत विष्णोः I 527=RV 9 96 5

अथ ह्रस्वोमयम् :—

उपो यूपो न्यचितोतय उपोप त्वपोमहि ।
इरोदुपो नूनमुतो तदस्मै च उतोग्र सु ॥९१॥

उपोपु नूनमुतो गिरा 1 416=RVp 1 82 1 उपो ह

उपो नु स उपेयन् I 196

सत्राक्षितो अमसा अक्षितोतयो पाजयेतो रणो इव I 251=RVp 8 3 15

अक्षितोतयो

उपोपेसु मधयन् I 300=RV 8 51 7

अपो मही पूरुते चक्षुना तमा I 303 II 101 TB 3 1 3 2

उपो नून युयुजे पूरया हरी I 308=RV 8 4 11 उप नून

उतो^{२ १} तदरौ^{२ ३} मध्विच्चछद्यात् I 331=RV Pp 10 73 9 उतो तत्

उतो^{३ १}मोजिष्ठं^{२ ३} तरसं^{३ १ २} तरस्विनम् I 370 , II 280.

आ पप्राथो ततानोप त्वेतो न्विद्रं च बोधय ।

प्रो अयासीत्वथो शब्द उतो ते हरितौ हरी ॥९२॥

आ यो विश्वानि^{३ १ २} अवसा ततानोप^{३ २}ओता I 330=RV 7 23 1.

एतो^{२ ३} न्विद्रं^{२ ३} स्तवाम I 387=RV Pp 8 81 4 आ इत्तं^{१ २} ऊं नु

अथो AS 36

उतो ते हरितौ हरी AS. 38=RV 8 13 31

चोपवीतिभ्यश्चोत्तन्वानेभ्य (?) उतो दिवं तथा ।

चोपतिष्ठद्भ्यः प्रो एति चोपदगर्चतोक्थ च ॥९३॥

तदस्तम्ना^{१ २} उतो^{३ १} दिवम्^{२ ३} II 777=RV 8 89 5 उत धाम्

अयं^{३ १} सूर्य इवोपदक्^{३ २} II 106=RV Pp 9 54 2 इव उय

इद्राय नूनमर्चतो^{१ २}क्थानि^{३ १ २} च ब्रवीतन II 301=RV 1 84 5

इहो ण्विदो चनोप त्वा समिद्रेणोत वायुना ।

वातोपजूतश्च मदायोदग्रामस्युपो मतिः ॥९४॥

इहो ण्विदवा गहि^{३ १} II 136=RV Pp 9. 65 5 इहो सु इदो

अस्य सुतस्य स्वादेर्नोप^{३ २} त्वा मदाः सुवाचो^{३ १ २} अस्थुः II 303=AV 2 5. 2

समिद्रेणोत वायुना सुत एति पवित्र आ^{१ २} II 432=RV 9 61 8

वातोपजूत इवितो वरां अनु^{३ १ २} II 333=RV. 10. 91 7

एवा पवस्व मदिरौ मदायोदग्रामस्य नमयन्वधरजुम्^{३ १ २} II 158=RV 9 97 15

उपो मतिः पृच्यते सिच्यते मधु^{३ १ २} II 719=RV Pp 9 69. 2 उपो^१ मति

उतोपमानां चोमा वरुणर्दिथो त्सनोच्चिषः (?)

उतोषसः अमिष्मोग्रस्य प्रो ष्वस्मै चित्रोतयः ॥९५॥

उतोपमानो प्रयेमो नि पीवसि IL 582=RV 8 61 2

मिनेरथोमा परथश्च II 492=RV 5 68 2

अग्नें वस्तोऽतोपसाः IL 911=RV 1 79 6

मा मेमं मा अमिभ्योभ्यस्य संख्ये तथ II 952=RV 8 4 7

प्रो व्यस्यै पुरोऽयम् II 1148=RVPp 10 133 1 ओ छ

विभ्रोतयो वामं जाताः II 1165=RV 10 140 3

उतो ऋषव ये के चोमयादतोपथ सुद्रयम् (?) ॥९६॥

उतो ऋषव धीतये II 980=RVPp 9 99 4 उतो ऋ-

ये के चोमयादतः RV X 90 10

उतोपो वस्य ईशिरे II 1074=RV 4 52 3

अथ हस्यदीर्घम् :-

तपोतिमिथासुनोर्जमपोर्युते तपोत्य च ।

उपो हरीथा सुतो न्यस्य हस्यदीर्घक विदुः ॥९७॥

प्रं सो अग्ने तपोतिमिः L 108=RV 8 19 30

आ सुचोर्जमिप च मा AS 42=RV 9 66 19

येना नवग्वा वस्यैपोर्युते Ben -उपोर्युते IL 289 (ms अघो०)=

RV 9 108 4-नवग्वा वस्यैपोर्युत

सेनैपाने तपोत्या II 876=RV 10 156 ■

उपो हरी ॥ पतिं राघः दृष्टमयम् II 858=RVPp 24 14 उपो

उतो न्यस्य औपमा ईश्रः सुतस्य गोमताः II 1134=RVPp 8 94 6 उतो

अथोभयदीर्घम् :

यथोतये च नमसोर्जो चैवोभयदीर्घकम् ॥९८॥

आ त्वा रथं यथोतये सुम्नाय वर्तयामसि I 354=RV 8.68.1.

यना वो अग्निं नमसोर्जो नपातमा हुवे I 45=RV 7.16 1.

॥ गुणं समासम् ॥

अथ वृद्धिः :

अकाराकारयोः पश्चादेदि वृद्धिर्विधीयते ।

ऐचो वृद्धिरितिरिति प्रोक्तं पाणिनीयानुसारिभिः ॥९९॥

दीर्घोभयं ह्रस्वदीर्घं भेतयोरप्युदाहृतिः ।

सैनं सञ्चामितौजाश्च प्रैरयच्च निदर्शनम् ॥१००॥

उ० सैनं सञ्चत् I 456=RV Pp. 2. 22. 1 स पुनं

अमितौजा अजायत I. 359=RV. 1 11. 4

अपः प्रैरयत्सगरस्य बुध्नात् I 339=RV 10. 89 4 अप प्रैरय=ईरयं

ऐमिर्दद यथैतेषां पृष्ठेष्वैरयदित्यपि ।

मैषां भोज्य तथा वृद्धिः उभयत्र विधीयते ॥

ह्रस्वदीर्घमिहोकार इतरच्च न विधत्ते ॥१०१॥

ऐमिर्दद वृज्यां पौस्यानि II 1131=RV Pp 10 55 7 आ एभिः

यथैतेषामन्यो अन्यं न जानात् II. 1207.

त्रीणि त्रितस्य धारया पृष्ठेष्वैरयद्रयिम् II 365=RV 9 102 3-प्रेरया र=

-पु आ ई-

मैषां भोज्यधहारश्च II 1211.

॥ वृद्धिः समासम् ॥

पूर्वकपम् —

ओदेदवर्णसञ्छभ (ञ्छ) सहितायां पदादिगम् ।
अवर्णं आतुमस्माभिरिदं शास्त्रं प्रणीयते ॥
तेज्म इत्थं नरोज्मिः सुयशोज्मे मानवेज्ज्वदे ॥१०२॥

तेज्म इत्येतरे गिरः I 7=RV 6 16 16

नरोज्मिः सुवीतये क्षदिः I 49=RV 8 71 14

त्वं हि सौतययशो ज्मे मित्रो न पत्यसे I 84=RV 6 2 1

भूद्वयो हि मानवेज्ज्वो वैचायानये I 88=RV 5 16 1

॥ इति सप्तलक्षणे प्रतिपादितस्य पूर्वकप समाप्तम् ॥

अथ परकपम् —

इक्षरो यत्र वाकार अकारात्परतो मधेत् ।
परकपमिति श्लोकं तत्र लक्ष्यकोविदैः ॥
समुपैरय चेद्वेदि मत्स्यधस इवेत्यः ॥१०३॥

इवेदि मत्स्यधसः I 180=RV Pp 1 9 1 इति आ इति

अंगमैक्षिकिन् उपैसाभिर्वैतयः II 332 (ms ०६०)=RV 10 91 5 उपसा न
केतवः

॥ इति परकप समाप्तम् ॥

अथ अवादेशम् :

ओकारौकारवर्णौ यौ संहितायां विकारिणौ ।

तदंतानि विलिध्यस्य विकाराणि विदुर्बुधाः ॥१०४॥

त्वा शतक्रत विददस वभ्र ऊधनीद ओ ।

असृग्रमिद ऊतये चैवमादि विलोकयेत् ॥१०५॥

^{३ १ २} ब्रह्माणस्त्वा शतक्रत ^{३ २ ३ १ २} उद्वशमिव येमिरे I 342=RVp 1 10. 1. -क्रतो-उ-

^{२ ३ १ २} राधरात्रौ विददस उभयाहरत्या भर I 345=RVp. 5 39. 1 -वसो उ-

^{३ १ २ ३ १ २} दुहानो वभ्र ऊधनि II. 273=RVp. 9. 107. 20 वभ्रो०

^{२ ३ १ २ ३ १ २} यास्ते धारा मधुश्चुतोऽसृग्रमिद ऊतये II. 329=RVp. 2. 62. 7 इदो०

अथ अवादेशः :

सिंधोरुर्मा उपाके च ताविमा उपसर्पतः ॥१०६॥

^{१ २ ३ १ २ ३ २} सिंधोरुर्मा उपाके आ II. 846=RVp. 1. 27 6 -के

^{१ ३ १ २} ताविमा उप सर्पतः II. 1002. (ms. ०सर्वतः) JB 2. 1. 44

अथैतयोर्लोपः :

अवर्णपूर्वौ तु यवौ लुप्येतेऽशि परे कचित् ।

अत्र आ याहि वंदध्या अशि त क्रत उद्व च ॥

ऊर्मा उपाक इत्याद्या लुप्तलक्ष्ये विदुर्बुधाः ॥१०७॥

^{२ ३ १ २ ३ १ २} अग्न आ याहि धीतये I. 1=RV 6. 16 10

^{३ १ २ ३ २ ३ १ २} ब्रह्माणस्त्वा शतक्रत उद्वशमिव येमिरे I. 342=RV 1 10 1.

^{१ २ ३ १ २ ३ २} सिंधोरुर्मा उपाक आ II. 846.=RV 1. 27. 6

अथ न लोपः—

ओकारौकारवर्णौ यौ सद्विज्ञायां विकारिण्यौ ।
 सद्विज्ञानि विर्लिख्यस्य विकाराणि विदुर्बुधाः ॥१०८॥
 पूर्वस्मिन् इत्यदीर्घौ वेदकारस्तु परो यदि ।
 ओकारौकारवर्णौ द्वौ मध्यतः पदकालतः ॥
 भृश्यावा मातरावन्वेत्यन्येऽप्युष्मा विशेषतः ॥१०९॥

शबिष्ठ भृश्यावा नहि I 347=RV 1 84 1

न यो मातरावन्वेति मातवे I 64=RV 10 115 1

अथ मयुक्ताः—

ईदृशेषां मयुक्त स्यादिति चाति नियोज्यते ।
 रोदसी च चमू चैन त्वस्मे त्वे वाहनी उमे ॥११०॥
 त्रिपुरुषे च पृथिवी न उत द्यौः पदसि ।
 मुक्ता मही न वृष्टते सवर्णे परो यदि ॥१११॥
 तथा वसु हरी गूढे ते विते ससि राज चित ।
 ते नो मुचामी वृत्तवत्पृथीव पृथिवी च ॥११२॥

रोदसी उमे AS 1

लोममिद्र चमू सुतम् II 338 1069=RVp 8 76 10 वृम्-

मस्मे इतो स्यामुवम् II 551=RVp 9 12 9 अस्मे इतो

त्वे इतो स वृष्टुर्मृत्विष्यसा II 1165=RVp 10 140 3 त्वे

विपुरुषे अहनी द्यौरिवासि I 75=RVp 6 58 1-स्ते अहनी-

उमे यत्समवर्तयत् I 182=RVp 8 1 5 उमे

उत द्यौः AS 5

मय्या रजोसि मुक्ता I 220=RVp 3 62 16 मुक्ता

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २}
अपो मही वृत्तुते चक्षुषा तमः I 303, II. 101.

^{३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २}
जुषाणा वाजिनीवसू माध्वी मम श्रुतं हवम् II. 1092=RV 5 75. 3-वसू०

^{१ २ ३}
शचीभिर्नः शचीवसू I 287=RVp. 1 139 5-वसू०

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
एह हरी ब्रह्मयुजा शर्मा वक्षतः सखायम् II 1005=RVp 8 2. 27 हरी

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
गूढे धावापृथिवी अन्वावेदः I 326=RVp 8 96 16 गूढे, -वी

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २}
वि ते सदसि राजतो यज्ञं देवेभ्य वक्षतः I 369=AV 7 54 1

ते नो मुंचतम् AS 37

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
अमी ये देवा स्थान मध्य आ रोचने दिवः I. 368=RVp 1. 105 5 अमी

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
धृतेवती भुवनानामभिध्रियोर्वी पृथ्वी मधुदुधे सुपेशसा I 378=RVp 6
70 1 -वती०, दुधे०

मधुदुधेऽजरे विष्कमितेऽहिते माध्वीद्रवायु च ।

अशनानशने स्योने चाशू इंद्र बृहस्पती ॥११३॥

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
उर्वी पृथ्वी मधुदुधे सुपेशसा I 378.

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
विष्कमिते अजरे भूरिरेतसा I 378=RVp. 6. 70. 1 -ते०; -रे

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
इंद्र चम्य हि ते शवः I. 413=RV 1 80 3

^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
माध्वी मम श्रुतं हवम् I 418=RVp 5 75. 1 माध्वी

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
इंद्रवायू वृणीमहे I 461=RVp 1. 139 1-वायू

अशनानशने अग्नि AS 37

स्योने AS. 37

इंद्रबृहस्पती AS 26

ये अप्रथेथामिंद्राग्नी बाहू शू कवी शुची ।

आशाथे मंदू सचते दधते च सुत इमे ॥११४॥

ये अप्रथेथाम् AS 37

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
इंद्राग्नी आ गतं सुतम् II 19=RVp. 3 12 1-ग्नी

^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
प्र बाहू शूर राघसा II 89=RVp 3. 51 12 बाहू

कयी नो मित्रायरुणा सुविजातो उरुचये II 199 RVPp 1 2 9 क्वी
 सुवी वेप मरोचये II 943=RVPp 4 56 5 सुवी
 कृतु दृढतमासाधे II 198=RVPp 1 2 8-ये
 मेदु समानपयेसा II 200=RVPp 1 6 7 मेदु
 दुधापमि सचते सुमेधाः II 768=RV 9 93 3
 इन्द्रमधु सुता इमे दृपय यतु हरया II 44 ms चासुती इमे=RV 9 106 1
 आजाते जाते शिमे च दर्वी श्ये षवी तथा ।
 सली वधने धिपणे घृत योनी च पिप्रती ॥११५॥

सहस्रस्युण आशाते II 261=RVPp 2 41 5-स्युणे आशात
 प्र सुनुमोतरा शुचिजातो माते अरोचयत् II 286 , Ref wanting in
 Ved Con
 उचिधुमोअसा सह पीत्या शिमे अवेपया II 338=RVPp 8 76 10-सिमे
 मोमे सुस्वप्र विशपते क्वी धीशीप मासनि II 374
 मदीमे अस्य घृप नाम श्ये II 456=RVPp 9 97 54 श्ये
 प्र यो मेहि घयी मन्धुपेस्तुति मरामहे II 943=RVPp 4 56 5 यवी
 यमस्य हि स्य सुस्वमा सली पाजेपु कमसु II 423=RVPp 8 38 1 सली
 मौम्ये वा दृशने वा यधे II 456=RVPp 9 97 54 वपत्रे
 तमोअसा धिपणे निहतघृतुः II 582=RVPp 8 61 2 धिपणे
 सप्रामा वा घृतयोनी मिषमोमा पवणम्य II 492=RVPp 5 68 2 योमी-
 मदी मित्रस्य साधयस्तरेती पिप्रती अतम् II 945=RVPp 4 46 7
 पिप्रती

समीचीने च गौरी धर्षते च जलुपी तथा ।

तोके दृप्पु पुरधी चोसाये घोषी हनूस्तया ॥११६॥

समीचीने मा पयस्या पुरधी II 758=RVPp 9 90 4 चंअपीने

सोमो^१ गौरी^२ अधि^३ श्रितः^४ II. 546=RVPp 9 12 3 गौरी

अ^१द्रुहा^२ देवौ^३ वर्धते^४ RV. 5 68. 4 ; वर्तेते RV. 1. 185. 1, 6. 9 1

अदा^२भ्यासो^३ जनुपी^४ उमे^५ अनु^६ II. 773=RVPp. 9. 70 3 जनुपी^१ उमे

उमे^३ तोके^२ तनये^३ दस्म^४ विशपते^५ पर्वि^६ राघो^७ मधोनाम्^८ II 931 = RVPp. 8

103 7 उमे तोके

शोणा^१ धृज्^२ नृवाहसा^३ II 817=RVPp 1 6 2 धृज्

समीचीने^३ आ पवस्वा^४ पुरंधी^५ II. 758

ऊ^३द्याथे^४ सनादतम्^५ II. 944=RVPp 4 56. 6 ऊ^३द्याथे^४

चोणी^३ शिशुं^४ न मातरा^५ II 985=RVPp 8. 99. 6 चोणी

वि^२ वृत्रस्य^३ हनू^४ रुज^५ II 1214=RVPp. 10 152 3 हनू

तरंती च पुनाने चामृते हिरण्यवर्तनी ।

अनूची आमिनाने च देवशिष्टे च युंजते ॥११७॥

मही^३ मित्रस्य^४ साधथे^५ स्तरंती^६ पिप्रती^७ ऋतम्^८ II 945=RVPp 4 56 7 मही
तरंती पिप्रती

पुनाने^३ तन्वा^४ मियः^५ स्वेन^६ दक्षेण^७ राजथः^८ II 944= 4 56 6 पुनाने

दक्षा^२ हिरण्यवर्तनी^३ सुपुम्णा^४ सिधुवाहसा^५ माध्वी^६ मम^७ श्रुत^८ हवम्^९ II 1091,
1092

समानवधू^३ अमृते^४ अनूची^५ धावा^६ वर्ण^७ चरत^८ आमिनाने^९ II. 1097=RVPp 1
113 2 वधू^१ अमृते^२ अनूची^३, -ने०

तमन्या^३ न्या^४ चरतो^५ देवशिष्टे^६ II 1698=RVPp 1 113 3 -शिष्टे०

यद्युजथे^२ वृषणमश्विना^३ रथम्^४ II 1106=RV 1 157. 2 -थे०, 151 4,
5 74. 3 युजते does not occur in SV.

मेथेते च विरूपे सुमेके बंधू प्रगृह्यकाः ।

प्रगृह्यान्यपदातेऽपि इतियोगं विधीयते ॥११८॥

न मेयेते न तस्यतुः सुमेके गौगौ समनसां विरूपे II 1098=RV 1
113 3 मेयेते -के, -ये.

समानवधू अमृते अनुची II 1097=RVp 1 113 2

प्रणेत् सवितावर्ण्युक्थर्वा पदांतत ।

पुनरथाथ ऊषथ एहो आहो अहो तथा ॥११९॥

ययमिद्र प्रणेताः I 193=RVp 8 46 1 प्रणेताः

अथ नो वेद्य सविताः I 141=RVp 5 82 4 सविताः

महिं प्रीणामयस्सु पुंसम् I 192=RV 10 185 1 अगोऽसु=अवः अस्तु

प्रत्ययत्व नः—

सोतुवाङ्मुष्यो सुयवो नोवा I 398=RVp 7 22 1 अर्वा

निष्करो विहुव पुनो I 244=AV 14 2 47

वृषा वृष्याः परि पवित्रे अचाः V ५११=RVp 9 87 4 अचा

पृथिव्यामतिरितं यदूपाः I 331=RVp 10 73 9 ऊपाः

स्वर्गोपिरन् दृशे वाजी विद्या च पत्वयत्व च ।

परतः स्तोमपद च स्व सत्य स्वः पदेर्विना ॥१२०॥

अस्य सुतस्य स्वा ३ नोपि त्वा मन्वाः सुपाधो अस्यः II 303=AV 2 5 2

ये इदं प्रति पमये यमस्य स्ववचिरन् II 1056

ज्योतिर्यिर्ज्यै स्ववचो II 241=RVp 9 61 18 स्वः

स्वर्वाजी सिगसति II 479=RVp 9 7 4 स्वः

समा ज्योतिः सना स्वा ३ यिज्या च सोम सौमगा II 398=RVp 9 4 2

स्वः

^{३ १ १ ३ क २ र}
दात्रस्याग्ने स्वः पतिः II 881=RVp. 8 44 18 स्त्र.

अंतर्न उर्विदेवेषु चासनि प्रत्यये यदि ।

होतस्तथाजिगः कश्च प्रगृह्यान्पदान्य (नि?) तु ॥१२१॥

^{३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ १}
चित्रभानु रोदसी अंतरर्षी II 652=RVp 7. 12. 1 अंत

^{३ १ २ ३ २ ३ १ २}
मंद्राजनी चोदते अंतरासनि II 719=RVp 9 69 2 अंत

^{१ २ ३ १ २}
होतः पावक यक्षि च II 695=RVp 1 13 1 होत

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १}
यदी गणस्य रसानामजीगः शुचिरङ्गे II 1095=RVp. 5 1. 3 अजीग

^{१ २ ३ १ २}
कस्त्वा सत्यो मदानाम् II. 33

॥ प्रगृह्यं समाप्तम् ॥

अथ प्रकृतिभावः

विसर्गस्य परे भागे व्यंजनेऽपि तथा स्वरे ।

ओकारः स्याद्विसर्गस्य गृह्यानो हव्यदातये ॥१२२॥

यज्ञा वो अग्नयेऽग्ने रक्षा णो अंहस इत्यपि ।

स्वरहल्पर ओकारः प्रकृतिं प्राप्य तिष्ठति ॥१२३॥

^{३ २ ३ १ २}
गृह्यानो हव्यदातये I 1=RV 6. 16 10.

^{३ १ २ ३ १ २}
यज्ञा यज्ञा वो अग्नये I 35=RV 6 48 1

^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३}
अग्ने रक्षा णो अंहसः I 24=RV. 7. 15 13

क्रतो वसो यहो इंदो आयो गच्छ-वृतो (?) मधो ।

अध्वर्यो मन्यो बभ्रो च भानो वायो प्रभो युयो ॥१२४॥

^२
शतक्रतो विचर्षणे I 405=RV 8 98 10

^{२ ३ १ २ ३ १ २}
मर्तो यस्ते वसो दाशत् I 58=RV. 8 103 4

ईशान सदसो यदो I 99=RV I 79 4 ईशान स-

मोक्षस्य इवो सरसि प्र घन्व I 541, 515=RV 9 97 52

मघो अरति धारया I 485, II 472

मध्ययो द्राघं स त्वम् I 308=RV 8 4 11

पुंकेयि यन्नो नि चरति मामर्थे I 516=RV 9 107 19

यायो शुक्रो अयामि ते II 975=RV 4 47 1

विष्णोः प्रकृतिभावस्तु इदं नाम प्रकीर्तितम् ॥१२५॥

किमिदं विष्णो परिचरि नाम II 972=RV 7 100 6

॥ प्रकृतिभाव समाप्तम् ॥

अथ प्रकृतिविकारः —

अधर्षपूर्व ओकार प्रकृतीव भवेद्यदि ।

पदे त्वीकार एव स्यात् सानो अभ्ये इति कश्चित् ॥१२६॥

अपो वसानो अभि सानो मय्ये I 532, सानो, RT 120=RV Pp 9 96

13 सानो

॥ प्रकृतिविकार समाप्तम् ॥

अथ ओत्वम् —

परेः पर इतो यत्र सत्परे यदि सो भवेत् ।

तस्याकारस्य चोद्वर्णः परितो विचया सुप्तम् ॥१२७॥

^२परीतो^३ ^१पिचता^३ सुतम् I. 512 ; RT. 121=RVp. 9. 107. 1 इत

॥ ओत्वं समाप्तम् ॥

अथ शकारसकारागमः

नकारांतपदाधत्र भवेतां यदि तौ चतौ ।
आगमस्तु तयोर्मध्ये शसयोश्च विधीयते ॥१२८॥
सेतूंस्तर तथा सेतूंस्तीर्त्वा चोभाबुदाहतिः ।
रायः समुद्रांश्चतुरथैवमादि विलोकयेत् ॥१२९॥

सेतूंस्तर ArG 1. 9

^३रायः^१ ^२समुद्रांश्च^३तुरः^३ II. 221=RV 9 33 6

॥ इति शकारसकारागमं समाप्तम् ॥

अथ अः कारादिः

ओद्धर्णं च इवर्णं च अवर्णं व्यंजने परे ।
संहितायां विकारी स्याद्विसर्गं तु पदे भवेत् ॥१३०॥
काद्धांतं व्यंजनं प्रोक्तं शसौ तावन्व्यसंयुतौ ।
विष्णोः तनूगमस्त्योश्च गोपतिर्देवपूजया ॥१३१॥

^२विष्णोः^३ ^१कर्माणि^३ पश्यत II 1018=RV. 1. 22 19

^१तद्विष्णोः^३ ^२परमं^३ पदम् II 1019 ; but more probably is meant प्र
तद्विष्णुः रावते वीर्येण RV. 1. 154. 2, where
the text seems to imply the elision
of Visarga.

वृक्षस्य चिद्वर्धतामस्य तनूः स्तोमोमिद्वर्धयैव्यं दास्यमाना RV 6 24 7

श्रोतं न घञ् आधुषां गमस्त्योः स्यादः सिपासन् II 577

यद्वहं गोपति स्याम् II 1182 Omission of Visarga is implied in all these cases

सस्य तु न सरूपत् सुम्न साच षच स्तुपे ।

विश स्तवेव दुष्पञ्च ससाय स्तोमधाहताः ॥१३२॥

मयां ना सुजे II 98 आं न सुजे II 770 वीदिनः सुजायं II 459

अग्नि यो जुयं षच स्तुपे I 87=RV 8 74 1 षचः स्तुपे

मातरिभिः पुत्रमियो विष्टो स्तोमेषांतिभिः I 85=RV 5 18 1 विष्टः स्तो-

पयं तु नञ् सुव I 141=RV 5 82 4 दुष्पञ्च

ससाय स्तोमधाहताः I 164=RV 1 5 1 ससायः स्तो-

य स्म सुतर्वन् अगत स्वर्धमाभरस्तया ।

षच स्तोम च बोधा न स्तोम च भवयविदः ॥१३३॥

य स्म सुतर्वन् I 89

वैरागमस्य अगत स्वर्धमाभ 1 233 Ben अगत=RV 7 32 22 तः स्तो-

यो इदं मुम आमर स्यर्धो अस्तुरेभ्यः 1 254 Ben अगत=RV 8 97 1

-तः स्तो-

षच स्तोमं पञ्च ॥यत् 1 255 Ben षच=RV 8 101 5-च स्तो-

योयो न स्तोममेषो मवेयु 1 313=RV 7 21 1 नः स्तो-

मह्यो य इदं मतयं स्यर्धेयः 1 375 Ben मतयः for मतयः स्यर्धेयः cp

—अभ्यां म इदं मतयः स्यर्धेयः RV 10 43 1

वीर स्तवते ससाय स्तोम्य नर च व स्तुपे ।

सचेतस स्वसरे च स्वाय्य स्वर्धमाभोमताः ॥१३४॥

^{३ २ ३}एवा हि ^{३ १}वीर ^{२ २}स्तवते ^{३ १ २}सदावृधः 1. 385=RV 8 24 16 वीर स्त-

^{१ २ ३}सखाय ^{२ ३ १ २}स्तोम्यं ^{१ २}नरम् 1 387=RV 8 24 19-य स्तो

^{१ २}तमु व ^{१ २}स्तुपे 1 400=RV 8 21 9 व स्तु-

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २}सचेतस स्वसरे मन्थुमंतश्चिता गोः 1 458 Ben ०तसः=AV. 7 22 2

-स. स्व-

^{३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २}मित्रा स्वाना अरेपसः स्वाध्य स्वर्विदः 1 548, Ben स्वाध्यः=RV 9 101

10-त्रा -^१सुवाना, ^१स्वाध्य ^१स्व-

^{३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ २}यदा वार्जस्य गोमत स्तोतृभ्यो भहते धनम् II 179=RV 1 11 3-त स्तो-

इंदव स्वर्विदरेषः नकि स्वश्च पृथु स्वरुः ।

हि स्थ स्वः पती च युक्त स्तोतृभ्यः पवमान च ॥१३५॥

^{३ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २}श्रुष्टे जातास इंदव स्वर्विदः 1 566, Ben इंदवः=RV. 9 106 1-व स्व-

^{३ १ २ २ ३ २}पप स्य धारया सुतः 1 584=RV 9 108 5 पुष स्य

^{२ ३ १ २ ३ २}न किं स्वश्च आनरो II 300, Ben न किः=RV 1 84 6-कि स्व-

^{१ २ ३ २ ३ १ २ २}भूरि शस्त्रं पृथु स्वरुः II 687, Ben पृथुः=RV 8 45 2 पृथु स्व-

^{३ १ २ २ ३ २}युव हि स्थ स्वः पती II 351, Ben स्थः=RV 9 19 2 स्थ स्वर्प-

^{३ २ ३ १ २ ३ २}युक्त स्तोतृभ्यो धृष्णवीयानः II 435=RV 1 30 14 त्वनात् स्तो-

^{१ २ ३ २}पवमान स्वर्वरः II 611, Ben -मानः=RV. 9 3 8-न स्व-

रीत्याप स्वर्विदर्य स्त्रीहितेषु (?) च भवोन च ।

उपस स्वर्गमान (?) स्त स्वादीय स्वादुना तथा ॥१३६॥

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}वृष्टिधावो रीत्याप स्वर्विदः II 676, Ben णः=RV 9 106 9-प स्व-

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २}य स्त्रीहितीयु पूर्यः II 728=RV 74 2

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}भवोन स्म वृत्रहृत्येषु चोदय II 1030, Ben -नः=RV 7 32 15-न स्त

^{२ ३ १ २ ३ १ २}भा न रारमिमातये II 770=RV 8 3 2 न स्त-

स्यादो^१ स्यादीय^२ स्यादुना^३ स्या II 833, Ben -या=RV 10 120 3-दो
स्वा- य^१ स्वा-

राघ सुवते काम्य च स्वादो स्वादीय रेवत ।

यलविधाय स्य वीर्योर्यो नः स्वोऽरखरेपसः ॥१३७॥

दाता^१ राघ सुवते^२ काम्य^३ घेसु^४ II 835=RV 2 22 3-य^१ सु-

स्यादो^१ स्यादीय^२ स्यादुना^३ स्या II 833, Ben स्यादोः

रेवो^१ इद्रेवते^२ स्तोता^३ II 1151=RV 8 2 13-तः^१ स्तो-

यलविधाय^१ स्यविदः^२ प्रवीरः^३ II 1200 Ben -विधाय=RV 10 103 5-

य स्व-

यो न^१ स्वोऽरणः^२ II 1219, Ben ना=RV 6 75 19 नः^१ स्तो

अरेपसे^१ स्वाध्य^२ स्वविदः^३ II 451 Ben -पसा=RV 9 101 10-स^१ स्वाध्य^२
स्वा-

॥ इत्यकाराविविधसर्ग समाप्तम् ॥

अथ अ कारलोप —

अकारस्वरमध्ये तु यो विधिः परिकीर्तितः ।

तस्यान्यत्र तथा नेति धूमो दृष्टान्तपूर्वकम् ॥१३८॥

मर ओजो गायत श्रन इह मर ओजि तु ।

न कि इह च पृथिवी उत दौष उदाहृतिः ॥१३९॥

त्य म^१ ईदो मरे^२ ओजः^३ 1 405=RV 8 98 10 मरे^१ ओ=मर ओ-

मरे^१ ईदो गायत श्रता^२ ओ I 107=RVpp 8 103 8 गायत श्रता^१ ओ

मर ओजिष्ठ AS 1

^१ न ^२ किं ^३ इन्द्रं ^४ त्वदुत्तरम् १. 203=RV 4 30 1 नकिंरिन्द्र-
पृथिवी उत द्यौः AS. 5

॥ अःकारादिविसर्गं समाप्तम् ॥

अथावग्रहविसर्गलोपः

अवग्रहसकारस्तु तस्य लोप इहेष्यते ।
सुश्वंद्रेति हरिश्चंद्रः परिष्कृष्व परिष्कृतः ॥१४०॥
सूक्ष्मदृष्टयलोकेन ज्ञातव्यं सुहृदा सुखम् ॥

^१ सुश्वं ^२ द्रे ^३ ति ^४ वि ^५ श्वं ^६ पते II. 373=RVp 5 6. 5 सुश्चंद्र
^१ हरिश्चंद्रो ^२ मरुद्गणः II. 659=RVp 9. 66. 26 हरिश्चंद्र
^३ परिष्कृष्व ^४ त्रि ^५ ष्व ^६ तम् II 249=RVp 9 39 2 परिष्कृ-
^३ मतिभिः ^४ परिष्कृतः II 449=RVp 9 105. 2 परिष्कृ-

॥ अचर्णविसर्गलोपं समाप्तम् ॥

अथातिहारः

अतिहारं तथा ब्रूमो मधुश्चुतधृतश्चुते ॥१४१॥

^२ अछा ^३ कोशं ^४ मधुश्चुतम् I 514=RVp 9 107 12 मधुश्चु-
^३ अभ्युत्तस्य ^४ सुदुधा ^५ धृतश्चुतः I 556=RVp 9. 77 1 धृतश्चु-

॥ इत्यतिहारं समाप्तम् ॥

अथ सहितायिस ॥ —

घत्सो परी विमर्गस्य सहितायां न लुग् भवेत् ।
घनं घोमय पूर्वोत्सदम्पादि (१) निदर्शनम् ॥१४२॥
मच्चे देवघते साक्षि घाय घामीर इत्यपि ॥

घनाघनाः सोमनश्चपणीताम् ॥ 1196=RV 10 103 1

घायैः सामीरनोनयुः ॥ 504=RV 8 70 4

॥ इति सहितायिनर्ग समाप्तम् ॥

अथ दित्यम् ॥ —

हनो यत्र पदातेषु ययवर्णौ परी यदि ।
दित्यमेवामिगच्छेता ह्यन्यदेवान्वचि(रे?)यचि च ॥१४३॥
प्रत्यर्मेयिषं चैवमादि स्मिन्मज्जन्य विना भवेत् ॥

आ वैयान्यैति यचि च ॥ 869=RV 5 26 1

येस्मिन्मताम्पादेषुः ॥ 47=RV 8 103 1

ये ह्युसावौ यमयामुपमन्य विमोसो यामभते स इन्द्रः ॥ 337

॥ इति इयमनदित्य समाप्तम् ॥

अथ सयश्विकाया —

सजातीये परे षण्णे दीर्घभेक विमानयेत् ।
एही मस्य ह्युप त्वाये दिव इत्यादि लक्ष्यते ॥१४४॥
अव शमशा हरी इद्र नकि इद्र विना भवेत् ॥

^{१ २ ३ २ ३} एहीमस्य ^{३ १ २} द्रवा पिव 1. 159=RVPp 8. 17 11 इ॒हि इ॒

^{१ २} उप त्वा॒ग्ने दि॒वेदि॒वे ^{३ १ २ ३} 1 14=RV 1 1. 7

^{१ २ ३ १ २ ३ २} आ अव॑श्मशा रुध॑द्वाः 1 228=RVPp 10 105 1 आव॑श्म॒शा=आ अव॑-

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} यु॒ष्वा हि वृ॒त्रह॑न्तम ह॒री इ॒न्द्र परा॑वतः 1. 301=RVPp. 8. 3 17 ह॒री इ॒-

^{१ २ ३ २ ३} न कि॑ इ॒न्द्र त्वदु॒त्तरम् 1 203=RV 4 30. 1 नकि॑रि-

॥ इति सवर्णविकारं समाप्तम् ॥

अथ यणविकारः

इकोऽसवर्णोऽचि परे यणरूपः संनिकृष्यते ।

तमु अमि प्र तस्मा उ अद्य चेत्यमु आद्विना ? ॥१४५॥

ईवर्णस्य सवर्णोऽचि परे संधिर्न विद्यते ।

इन्द्राग्नी रोदसीत्यत्र चावर्णो पृथिवी उत ॥१४६॥

^{१ २ ३ १ २} तमु अमि प्र गायत 1 382

^{१ २ ३ १ २ ३ ३ २} तस्मा उ अद्य सवने सुतं भरा 1. 272=RV 8 66 7

^{३ २ ३ २ ३ १ २} इत्थमु आद्वन्त्यथा 1 305.

^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २} इन्द्राग्नी अपादियं पूर्वागात्पद्वतीभ्यः 1 281 =RVPp. 6 59. 6-मी अ-

^{३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २} उमे यदि॑न्द्र रोदसी आप्राथोपा इव 1 379=RV 10. 134 1-सी आ-

पृथिवी उत द्यौः AS 5

॥ इति यणविकारं समाप्तम् ॥

अथ वृद्धिपिकारः —

मरपूर्वक ओकार अपूर्वञ न वृद्धिमाह ।

मर ओजिष्ठ मर ओज षीप्वा ओ न इत्यपि ॥१४७॥

मर ओजिष्ठ AS 1

त्ये न ईद्रो मेर ओजा 1 405=RV 8 98 10

येविद्र नोद्रु शीप्वा ओजो नृम्णं च ईद्रिपु 1 262=RV 6 46 7-जो चा-

॥ वृद्धिपिकार समाप्तम् ॥

गुणविकारः —

प्वापूर्वो य इवर्णश्च यत्पूर्व ऋता तथा ।

यदपूर्व उवर्णश्च मदपूर्व ऋते तथा ॥१४८॥

पदा पो जु स मद ऋते कर्म मुदाइति ।

ऋक्तनोक्तप्रकारेण गुण न भजते ध्रुवम् ॥१४९॥

दुपीप्वा इद्रमित्येव यत् ऋत उदाइति ॥

क ईमे नाद्रुपीप्वा ईद्रे नोमेस्य तर्वात् 1 190

मे मेदिष्टाय गायत ऋताप्ने 1 107=RV Pp 8 103 8 गायत ऋताप्ने

सदा य ईद्रश्च ईद्रो उपो जु 1 196

ये फमणः क्रियेमा ।स्य मेव ऋते कर्ममुदजायत देयोः ॥ 1131=RV Pp 10

55 7 महा ऋ-

॥ गुणविकार समाप्तम् ॥

प्रगृह्यविकारः

आगात्परश्च दोषोऽपि दोषो आगादुदाहृतिः ।

उपापरश्च एषोऽपि संधिं नैवैति निश्चितः ॥१५०॥

एषो उपा अपूर्व्या च लघुऋक्तं त्रसंग्रहम् ॥

^{३ १}दोषो ^{२ ३ १ २ ३}आगादुदाहृत्य 1. 177.^{३ २ ३ १}एषो ^{२ ३}उपा अपूर्व्या 1. 178=RVPp 1 46. 1 एषो

॥ इति प्रगृह्यविकारं समाप्तम् ॥

अथ संधिनिश्चितो(ता ?)ऽनुक्रमणिका :

विसर्गस्तस्य लोपश्च रंगायादेश एव च ।

आयादेशस्ततो नांतस्तांतः सावर्ण्यमित्यपि ॥१५१॥

ह्रस्वो दीर्घस्तथा पत्वं ष्टुत्वमिग्युण इत्यपि ।

गुणवृद्धी पूर्वरूपं पररूपं तथैव च ॥१५२॥

अवादेशावादेशौ (?) च तयोर्लोपः प्रगृह्यकम् ।

प्रकृतिस्तद्विकारश्च ओत्वमित्यनवग्रहम् ॥१५३॥

संधिरागमरूपश्च तशसानां क्रमास्त्रयम् ।

अकारादिविसर्गश्च अवर्णेन विसर्जनम् ॥१५४॥

अवग्रहसलोपश्चाप्यतिहारविसर्जनम् ।

संहितायां विसर्गश्च द्विर्भावं व्यंजनस्य च ॥१५५॥

सवर्णस्य यणश्चैव वृद्धेश्चापि गुणस्य च ।

प्रगृह्यस्य विकाराश्च पंचैव परिकीर्तिताः ॥१५६॥

लघुऋक्तं त्रसंग्रहेऽस्मिन् वनसंख्याकसंधयः ॥

॥ इति लघुऋक्तं समाप्तम् ॥

॥ हरिः ओम् ॥

• ओ३म् •

सामवेदसप्तलक्षणमारभ्यते ।

(शमानम् ।)

आकारं पुत्रपुत्रो यो योपवद्व्यञ्जनोचर ।
असकारपरमैव विसर्गं स तु लुप्यते ॥१॥
सहितोपाभृचां तानि पदान्यन विद्वन्महे ।
योपवन्ति व्यञ्जनानि हकारो गजढादय ॥
दादयो भादयो यान्त याज(द)योऽन्ययुजौ अस्तौ ॥२॥

इति परिभाषा ॥

इतरा विदा मुनि स्तोमा देवा रुद्रा न मर्त्यं वर्षे दधे वसु मयोद्धत्ये
चरम् । प्रचेता अनूधा पृथिव्या भूतनसृष्टित्यये (१) ।

धियं वा विचार्युगम् ॥

न साह चक्षुर्द्वेर्जासि यद् दधान वसु षड्धि परि नेत्रं रूपाणि करं
धनानि भोत्रं भूता अविष्ट धामानि कर च सोम दाक्षुषे पार्थिवा च नो
युग्मं भवना सौमगानि पचाथो दिवो रजांसि दधे सधर (१) त्वये
आतवेदा युग्मं हेत्याः प्रथम ॥३॥

1 मुनि=3 2 चर=5 3 विचार्यु=विधा पु- , युग्म=two : e विधाः and
विधा=विधानि 4 साहअत्यये परतः विधा=विधानि (चक्षुः twice) न तु विधाः
5 नेत्र=2 6 कर=2 7 भोत्र=2 8 युग्म=2

^{२ ३ १ २ ३ १ २}
अश्व इत्येतरा गिरः 1 7=RV 6 16 16.

^{३ २ ३ २ ३ १ २}
विदा गार्धं तुचे तु नः 1. 41; II 970=RVPp 6 48. 9 विदा

^{१ २ ३ २ ३ २}
पवमान विदा रयिम् II 111

^{२ ३ ३ १ २ ३ २ ३}
त्वं ह्येहि चेरवे विदा भगं वसुत्तये 1 240, II 928

^{१ २ ३ १ २}
प्र स्तोमा यंत्वशये 1 44=RV 8 103 6.

^{३ २ ३ १ २}
देवा यक्षं नयंतु नः 1. 56=RV 1 40 3.

^{३ १ २ ३ २}
रुद्रा गृणंत पूर्यम् 1 256=RV 8 3 7

^{१ २ ३ १ २}
न हि त्वा शूर देवा न मतोसो दिरांतम् II 80=RVPp 8 81. 3 देवा

मर्त्यवर्धादिषु प्रत्यये परत देवा=देवौ, न तु देवा

^{२ ३ १ २ ३ १ २}
कुष्ठः को वामश्विना तपानो देवा मर्त्यः 1. 305

^{३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
धीतं हव्यान्ववरेषु देवा वर्धेथां गीमिरिडया मदता 1. 338=RVPp 3. 53

1 देवा, Bloomfield, Concordance देवा wrong

^{३ २ ३ १ २ ३ २}
देवा देवेषु प्रशस्ता II 492=RVPp 5 68 2 देवा

^{२ ३ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
एह देवा मयोमुवा दक्षा हिरण्यवर्तनी II 1082=RVPp 1. 92 18 देवा

^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २}
प्रचेता यज्ञि यासि च चार्यम् 1 61=RVPp. 7. 16 5 प्रचेता

^{३ १ २ ३ १}
अनूधा यदजीजनत् 1 64=RV 10. 115 1

^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २}
नामा पृथिव्या गिरिषु जयं दधे II 665=RVPp 8. 2 3 -व्या

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
शविष्ठ वज्रिभोजसा पृथिव्या निः शशा अहिमर्चन्ननु स्वराज्यम् 1 410 =

RVPp. 1. 80. 1 -व्या

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
मूर्धानं दिवो अरतिं पृथिव्या वैश्वानरमृत आ जातमग्निम् 1. 67. II. 490

=RV. 6. 7 1.

^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३}
नयंतं गीमिर्वना धियं धा हरिश्मश्रुम् 1. 74.

^{२ ३ १ २ ३ १ २}
विश्वा यदजय स्पृधः 1 211=RVPp 8 14. 13 विश्वा

^{१ २ ३ १ २}
विश्वा नमंत कृष्टया 1. 137=RV. 8. 6. 4.

हयो विन्वा अप द्विषा II 205

साहस्रत्यये परतः विन्वा=विन्वा न तु विन्वाः —

विन्वासाह रातमस्तुम् I 155=RV 8 92 1

इदं विन्वासाहम् I 357=RV 6 44 1

विन्वा —

विन्वा द्वेयोसि उत्ति I 463, II 937=RVPp 9 111 1 विन्वा

विन्वा यदूपा परिपोसि I 462=RVPp 9 111 1 विन्वा

विन्वा वधान ओजसा I 468, II 153=RV 9 65 10 विन्वा

विन्वा वस्तु हस्तयोरावधानः I 536=RVPp 9 90 1 विन्वा

विन्वा परि मिषा मुषेत् I 570, II 363=RVPp 9 102 1 विन्वा

वना विन्वा परिभ्यजत् II 497=RV 5 60 10

विन्वा कपोधि संभूता II 1177

विन्वा कपोम्यपेसि II 309=RV 9 64 8

विन्वा वनानि सातये RV 1 130 6

पादोऽस्य विन्वा भूतानि RV 10 90 3=सर्वा भूतानि AS 34

विन्वा शविष्ठ शवसा II 213=RV 8 70 6

विन्वा चामामि II 238 629=RV 9 86 5

विन्वा ख सोमं सौमं II 325 398=RV 8 78 8

ते विन्वा वाद्ये वस्तु सोमा विन्वानि पायिषा II 386=RV 9 64 6

अमि विन्वा पायिषा पूयमानः II 776=RV 9 97 51

विन्वा ख नो जरितृत्सत्यते अहा II 806=RVPp 8 61 17 विन्वा

विन्वा ख न उपमिमीहि माजुप पक्ष्मि II 1071=RV 1 84 20

हमा ख विन्वा मुपनामि मज्मना II 844=RV 9 110 9

इदं ह विन्वा मुपनानि येमिरे II 935=RV 8 3 6

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०} अथा नो विश्वा सौमगान्या वह II 1080=RV. 1 92 15

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०} अमि प्रियाणि काव्या विश्वा चक्षायो अर्पति II 1109=RV 9 57 2

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०} स नो विश्वा दिवो वसूतो पृथिव्या अग्नि II 1111=RV. 9. 57 4

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०} विश्वा रजांसि शुशुचानो अस्यात् II 1122=RV 1. 149 4.

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०} विश्वा दधे वार्याणि श्रवस्या II 1123=RV 1 149 5

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०} आदी विश्वा नहुष्याणि जाता II 820=RV 9. 88 2.

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०} यो विश्वा दयते वसु II 930=RV 8 103 6.

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०} विश्वा तरेम दुरिता II. 1030=RV 7 32 15

जातवेदा धृतम् AS. 28

मा ते हेत्या मुक्षत दैव्यायाः RV 10 87 19

कशा इष्टाः सजोषा^१ नयनं सोमाः करं^२ काष्ठा युक्ता न व तत्ययौ वर्ध-
त्ये । तु या मधुमत्तमा रुद्रा जीवा द्वितीयः ॥४॥

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०} इहेव शृण्व यथा कशा हरोषु यद्वदान् 1. 135=RVpp. 1 37 3 कशा^१

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०} इष्टा होत्रा असृक्षत 1 151=RVpp 8 93 23 इष्टा

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०} सजोषा यजिष्ठं दूतमध्वरे कृणुध्वम् II 567=RVpp. 7 3 1-वा

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०} सजोषा वृषमं पतिम् 1 205=RVpp. 1 9 4 अजोषा^१

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०} ते विश्वा दाशुषे वसु सोमा दिव्यानि पार्थिवा II 386=RVpp. 9 64 6

सोमा^१, only once followed by a consonant

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०} तुभ्यं सुतासः सोमा स्तीर्णं बर्हिर्विमावसो 1 213 Ben सोमा

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०} उदु त्ये सूनवो गिरः काष्ठा यज्ञेष्वतल्लत 1 221=RVpp 1. 37 10 काष्ठा^१

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०} युक्ता रथे हिरण्यये 1 245, II 739=RVpp 8 1 24 युक्ता

वकारतकारयो परत युक्ता=युक्तौ

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०} युक्ता चन्दी रथानाम् I 149

अये सहेसा परि युक्ता यमानाः II 1192

युक्ता से महेसा हरी II 379

गिरो यधेतु यो मर्म 1 250=RV 8 3 3

वधु स्ये मधुमयमा गिरा 1 251=RV 8 3 15

कद्रो दृषत पूषेम् 1 256=RV 8 3 7

मीया ज्योतिरशीमहि 1 259=RV 7 32 26 जीताः

यत्तार्या ईयमाणा नेत्रमुचनकर (१) म्रदात्यये^१ लोचनम् ।

पृवना स्पर्धमाना आजमाना धीरा कृष्णगर्भा विममूर्ति मेघत्यये ।

श्रुयया व्यक्ता मनीढाक्षिता गो मुता वि वतीय ॥५॥

तिशः प्रजा आर्या ज्योतिरमाः RV 7 33 7 only one followed by a
consonant

धृमस्ये स्या असेयादी रमाणा विम्ये वया अजद्रुये सार्यायः 1 324=RV 8
96 7 ईय० only once

अनयन्मजा मुपनस्य गोपाः 1 529 9=RV Pp 9 97 40 प्रजाः

इमा विम्याः पृवना जयासि 1 324=RV Pp 8 96 7-माः

ये धृत्रेभु दितयं स्पधमानाः 1 337

येदी पक्षत्याश्वो आजमाना रवेय्या 1 356

ये धीरा निचाम्य 1 361

ये कृष्णगर्भा निरक्षुक्षिमाः 1 380=RV 1 101 1-सर्वाः

अस्तौयतं स्पमानयो विमा नविष्टया मर्ती 1 415=RV Pp 1 82 2 विमाः

इयं विमा मेघसातये II 418=RV 7 66 8

दिपस्तरय्या श्रुयया न ईरसे 1 428=RV Pp 9 110 1 श्रुययाः

1 Brahma-or brahm-occurs about 58 times in SV, but never with this Samdhi

१ ३ २ २ ३ ३
क ई व्यक्ता नरः 1 433.

१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २
सचेतसः स्वसरे मन्युमंतश्चिता गोः 1 458=AV. 7 22 2 चिते गो
३ २ ३ १ २
सुता विदथे अक्रमुः II 119=RV. 9. 32 1.

अव्या मुनि रत्नधा नेत्रेद्रियार्हयाः । अजा वेदं न तोकं पतेत्यये ।
शतदा धारा दृष्टि' न पृष्ठ सुतमंधो य ऊत्यये पादम् ।
वाचशाना मित्राः शुक्रार्थुगं सुदुधा युग्म उस्त्रियाश्चतुर्थः ॥६॥

२ ३ १ २ ३ २
अव्या वारेमिराग्युः 1. 506=RV. 9. 6. 1 अव्यो-

२ ३ २ ३ १ २ ३ २
अव्या वारे परि प्रियः II. 481=RV. 9 7. 6 अव्यो-

२ १ २
अव्या वारेमिव्यत II 318=622=RV 9. 20 1 अव्यो वा-

३ १ २
अव्या वारे महीयते II 547=RV. 9. 12. 4 अव्यो-

३ १ २
अव्या वारेमिः पवते मर्दितमः I 584=RV. 9 108. 5 अव्यो वारेमि-

२ ३ २ ३ १ २ ३ २
अव्या वारैः परि प्रियः I. 521=RV 9 107. 6 अव्यो वारै

२ ३ २ ३ १ २
अव्या वारैः परिपूतः II. 85=RV 8. 2 2 अव्य

२ ३ २ ३ १ २ ३ १
अव्या वारैः परि प्रियम् II 555=RV 9. 50. 3 अव्य

१ २ ३ १ २ ३ १ २
आ रत्नधा योनिमृतस्य सीदसि I 511=RV Pp 9 107 4-धा.

१ २ ३ १ २ ३ १ २
वि रत्नधा दयते वार्याणि 1 528=RV. 9 90 2

३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
मत्त्वतो मत्सरा इद्रिया ह्याः 1 524=RV 9 107 25

३ १ २ ३ १ २ ३ २
जनयन्प्रजा भुवनस्य गोपाः 1 529; II 601=RV 9. 97 40 प्रजा

३ १ २
प्रजाः पिपति II 801=RV 10 170 1

Not in the following two

३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
उक्षा वेद वसूनां मर्तस्य देव्यवेसः II 408=RV Pp. 9 58. 2 उक्षा

३ २ ३ १ २ ३ १ २
सुगा तोकाय वाजिनः II 181=RV Pp. 9 62. 2 सुगा

संहराः शतं भूरिदायां 1 530=RV 9 87 4-माः-गाः

यास्ते धारा मधुच्युतः II 329

मते धारा मधुमतीरुधमन् 1 533=RVp 9 97 31 धारा

शुक्रस्य त्याग्यधारायां मृतस्य सार्धे 1 344=II 299=RV 1 84 4

मधोधारा अच्युत II 122=RV 9 106 14

यास्ते धारा मधुच्युतोऽर्धमभिद ऊतये II 329=RV 9 62 7

मते धारा मसद्यतो दिपो न येति पृष्टयाः II 1108=RV 9 57 1 धारा

मस्य धारा मसद्यतोऽर्धमभिद ऊतये II 1112=RV 9 29 1 धारा

महाभिदे पयतं वि यद्वा धृज्याय अयं यदैनया दन् 1 315=RVp 5

32 1 धारा

धारा —

धारा पृष्ठस्य रोचते 1 462=II 937

अधुच्युत मियं मधु धारा सुतस्य वैधसः II 389=407=RV 9 2 3

वरस्य मही धामति धारा सुतस्याधसः II 407=RV 9 58 1

मही न धापत्यधो भपति II 962=RV 9 86 44

धारा य ऊर्ध्वो अधरे आमा न धाति गव्ययुः II 588=RVp 9 98 3

धारा

आदीनायम्येमां धापयानां जुष्टं पति कलरो गायं ह्वेम् 1 537=RVp 9

97 22-नाः

मित्रा स्थाना अरेपसः 1 548 Ben मित्रा=RV 9 101 10 मित्राः धृ-

शुक्रा वि यत्यसुधाय निधिजे 1 550

शुक्रा गव्यधिरा II 4, RVp 1 137 1 शुक्रा

शुक्रा पादुमच्युत II 1158=RV 9 67 18

शुक्रा अविद ईरते II 882=RV 8 44 17

^{३ २ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
अभ्यृ३ तस्य सुदुधा घृतश्चुतः 1 556=RV 9. 77. 1.

^{३ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २}
पावमीनीः स्वरूपयनीः सुदुधा हि घृतश्चुतः II. 648=RVKh 9. 67 1.

^{३ १ २ ३ १ २}
उस्रिया निशिजं घिरे 1 563=RV Pp 9 68 1 उ॒स्रिया॑ ।

ताजा अन्या अंतमा अप्रा अयनमश्वा न शिशुत्यये ।

दाः समुद्रियार्चयोधा अपवथाः सर्वाः पंचमः ॥७॥

समन्या यंत्युपयंत्यन्याः AS 22.

अंतमा मदेम AS. 25

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २}
ओमे अप्रा रोदसी वी ष आवः II. 706 (only once)=RV Pp 9 97. 38

अप्रा

^{१ २ ३ १ २}
रथमिवाश्वा वाजिन आ वहंतु RV 7. 41. 6,

शिशुप्रत्यये परत प्राणा=प्राण न तु प्राणाः

^{३ १ २ ३ १ २}
प्राणा शिशुर्महीनाम् 1 570, II 363.

^{३ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २}
त्वं समुद्रिया अपोऽत्रियो वाच ईरयन् II 126=RV 9 62 26

^{१ २ ३ १ २}
सुमिती भीयमानो वर्चो धा यज्ञवाहसे (धाः) RV 3 8 3; HS. 4. 13. 1.

199. 5, KS. 15 12.

^{१ २ ३ १ २}
यथापवया मनवे वयोधा अमित्रहा (यथा अपवथाः) RV 9. 96. 12

^{१ २ ३ १ २}
सर्वा नद्यो अशिमिदा भवंतु RV 7. 40 4.

^{१ २ ३ १ २}
विशरवा सर्वा वाञ्छंतु RV. 10 173 1

दुघ्रा स्थिरा याते^१ (?) भी दद्वा दधानार्या वां मृज्यमाना अश्वसा मवा

स्वानासः षष्ठः ॥८॥

^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३}
न यं दुघ्रा चरते न स्थिराः II 38=RV. 8 66. 2.

^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २}
वृषा शौणो अभिकनिकदद्वा नदयन्नेषि पृथिवीमुत द्याम् II 156=RV 9

97 13

देधानां नामं यदियम् II 201=RV 1 6 4

यो यो संति पुंस्युहः II 342=RVp 4 47 4 याः

सुममाना सुतायुमिष्ट्यमाना गमस्त्योः II 385=RV 9 64 5

गोपा इदो नृपा अस्यभ्यसा धाजसा उत II 395=RVp 9 2 10 गोऽसा

यमभे पृच्छ मर्त्यमपा यजेयु ये जुनाः II 763=RVp 1 27 7 यवाः

स्यानां देवास इदय II 513

मया गृणाना न जमत्यये । अत्या हि यानाः पवमाना कश्मुत त्या
पुनानाः सोमपाश्चसु सप्तम ॥७॥

भूपिमना ये भुगिक्तस्यपोः II 524=RV 9 96 18

गृणानां देयवीतये II 537=RV 9 13 3

जमदमित्यये परत गृणाना=गृणानौ न तु गृणाना —

गृणानां जमदमिना योमाधुतस्य सीदतम् (ना=नौ) II 15=RV 3 62 18

भत्या हियाना न हेदमिः II 539=RVp 9 13 6 यत्वाः हियानाः

पयमाना दिवस्यर्यतरिछादस्यत II 1047=RV 9 63 27

पयमाना स्यहेदाः II 543 (Ben-मानाः स्य-So RV 9 13 9)

उत त्या हरितो र्ये सुते अयुक्तं पातवे II 566=RVp 9 63 9 त्वाः

आ नो सुतास इवधा पुनानां धावता रेयिम् II 676=RV 9 106 9

सैषद्वजित्सोमपा योदुर्गर्भी II 1198=RVp 10 103 3-याः

अनागा पदज्ञा वेधा अवा अयक्ष्मा अज्ञाता धृजना निष्ठाः प्रथमाः
सुमृचीकाः(?) प्रियाः(?) सयोगेत्यये । सुगोपा देवया अरुथा यजमानास्ता नः
सहोजास्ता जयतुम्ना अनाधृभ्याः कुमारः वृद्धयथा अमित्रा अष्टमः ॥१०॥

अनागा मित्रो अर्यमा II 699=RVp 7 66 4 अनागाः

यत्र नः पूर्वे पितरः पदक्षा स्वर्विदो अमि गा अद्रिमिष्णन् II. 707 (Ben
०क्षाः=RV 1 62 2)

वेधा न योनिमासदम् II 736=RV 9. 101. 15

यमग्ने पृतसु मर्त्यमवा पाजेषु ये जुनाः II 763=RV. 1 27 7.

अयदमा बृहतीरिषः II 783=RV 9 49 1

मा नो अक्षाता वृजना दुराध्योरे माशिवांसोऽव क्रमुः II. 805=RV 7 32 27

यूथे न निष्ठा वृषमो वि राजसि II 844=RV. 9 110 9 निष्ठा =निऽस्था

त्वे सोम प्रथमा वृक्षवर्हिषः II 854=RV Pp 9 110 7-मा

सुभृडीका भवंतु नः II 942=RV 6 52 9

संयुक्ताक्षरे परत प्रिया=प्रिया

प्रिया स्वन्नयो ययम् (Ben प्रियाः=RV 1 26 7, II 966)

प्र सुगोपा यवसं धेनवो यथा II 1067=RV. 3 45 3

उद्विप्राणां देव्या वाचो अस्युः II 1099=RV 5 76 1 देव॒स्या

उदपसन्नरुणा भानवो वृथा II 1103=RV 1 92 2.

यजिष्ठं त्वा यजमाना हुवेम II 1161=RV 1 127 2

तान ऊर्जे दधातन II. 1184=RV 10 9 1

अभिर्वीरो अभिलत्वा सहोजा जैत्रमिद्र रथमा तिष्ठ गोवित् II 1200=RV-
Pp 10 103 5 सह॒ ऽजा

उग्रा वः संतु बाहवः II 1209=RV 10 103 13

अनाधृष्या यथासथ II. 1209=RV 10 103 13

कुमारा विशिखा इव II. 1213=RV 6 75 17

स्वरि॒ता न इ॒द्रो वृ॒क्ष॒अ॒वा स्वरि॒ता नः पू॒षा वि॒श्ववे॒दाः II 1222, (Ben ०वाः
=RV 1 89 6)

अ॒धा अ॒मित्रा॒ भव॒त II 1218=RV Kh 10 103 2

उच्यते घट्ट(१)सख्यानि धृत्राण्यासन् श्रमानके ।
 एकादिरुद्रपर्यन्तमुदाहरणमस्ति हि ॥११॥
 तेषु षट् पञ्चसकीष दशक च न दृश्यते ।
 एकस्य चैकीरित्या च नवसप्तविदाहृतिः ॥१२॥
 एकस्य द्वितयत्वेन रुद्रसंख्या इहेरिता ।
 एकस्य चैव धृत्रस्य त्रितय समुदाहृतम् ॥१३॥
 वेदसख्याकधृत्राणां त्रितय वर्तते स्फुटम् ।
 भूतसख्याकधृत्राणामेकमेव हि निश्चितम् ॥१४॥
 मृनिसख्याकधृत्राणां नेत्रसख्या प्रकीर्तिता ।
 रुद्रसख्याप्रदेशानामेकमेव प्रकीर्तितम् ॥१५॥
 एकमेवा विना सख्या श्रमानो मौक्तिक चिह्नः ।
 आहृत्योदाहृतिः प्रोक्ता कुभूता सख्या स्फुटम् ॥
 धृत्रेभ्येव विसर्गस्तु दशस्थलनियेषमाक् ॥१६॥

॥ इति श्रमान समाप्तम् ॥

(विसर्गलोपालोपो II.)

आहुतस्वारमध्ये तु यो विधिः परिकीर्तितः ।

तस्यान्येऽत्र(न्यत्र ?)तथानेति ब्रूमो दृष्टान्तपूर्वकम् ॥१७॥

आहुत इति । आकारभुतपूर्वं स्वरपर यो विसर्ग तस्य यो विधि विसर्गलोपविधिरिति यावत् । तद्विधे कश्चित् । अन्यत्रस्यले विसर्गलोपो नास्तीत्यर्थः । दृष्टान्तपूर्वकं विसर्ग

पाहि विश्वस्या अरातेः पतिः पृथिव्या अयम् ॥१८॥

^{३ १}पाहि ^{२ ३ १ २}विश्वस्या अरातेः 1 6

^{२ ३}पतिः ^{३ २ ३ २}पृथिव्या अयम् 1 27

एवंजातीयानि ।

विसर्गलोपः

तथा मह ऋतेकर्ममुदहर्यत आवश्मशा अधिश्रितः ।

रुधत् नाहुषीष्वा चर्कषदा चैवमादि विलोकयेत् ॥१९॥

^{१ २}ये ^{३ १ २}कर्मणः ^{३ १ २}क्रियमाणस्य ^{३ १ २}मह ^{३ २ ३ १ २}ऋतेकर्ममुदजायंत ^{३ २}देवाः II 1131=RV 10 55

7=agrees with मन्हा ऋ-

^{३ १ २}कदा ^{३ १}वसो ^{२ ३ १ २}स्तोत्रं ^{२ ३ १ २ ३ २}हर्यत आ ^{२ ३ १ २ ३ २}अवश्मशा ^{२ ३ १ २}रुधद्वाः 1 228 the ms आवश्मशा

agrees with RV 10 105 1

^१कदा ^१वसो ^१स्तोत्रं ^१हर्यत ^१आवश्मशा ^१रुधद्वाः.

^{२ ३ १ २}यं ^{३ १ २}ऋते ^{३ १ २}चिदमिश्रिषः ^{३ १ २}पुरा ^{३ १ २}जत्रुम्य ^{३ १ २}आतदः 1 244=RV 8 1. 12

क इमे नाहुपीज्या इमे सोमस्य तपयात् 1 190

येदिम नाहुपीज्या भोजो नृम्यं च हृदिषु 1 262=RV 5 46 7

सदा घ इदमर्हं यदा उपो नु स सपर्यन् 1 196=RV 10 105 4 —

सचायोरिदमर्हं मा उपानसः सपर्यन्=चहृदे आ उ-

(रङ्गः III)

रङ्गस्तु द्विविधो ज्ञेयः स्वरपरो व्यञ्जनपरः ।
 कथ्यते लक्षणं तस्य निदर्शनमिति स्फुटम् ॥२०॥
 नकारवैकृतं चात्र नासिक्यं रङ्ग उच्यते ।
 पदमध्ये पदान्तो वा स्वरे च कलशाँ इति ॥२१॥
 व्यञ्जने प्रत्यये यच्च रङ्गस्तेन निदर्शनम् ।
 दाशिवाँ वोऽथ गोमाँ य दधन्वाँ यो महाँ हि षः ॥२२॥

^{३ १} ^{२२} ^{३ १ २०}
 प्राणा सिधूनां कलशाँ अचिक्रदत् 1 559, II 171

^{३ १} ^२ ^{३ १०} ^३
 पुरु त्वा दाशिवाँ घोचे 1. 97=RV. 1. 150. 1.

^३ ^{१०} ^{२२}
 दधन्वाँ यो नर्यः 1 512=RV 9 107 1.

^{३ २} ^{३ २} ^{३ १ २} ^{३ २०}
 विदे वृधस्य दक्षस्य महाँ हि षः 1 381=RV. 8 13. 1.

(विलिङ्ग्यम् IV)

प्रत्यन्य मारती देवी सर्वलोकैकमातरम् ।
 नारायण प्रवक्ष्यामि विलिङ्ग्यानि पदान्यहम् ॥२३॥
 एकारैकारवर्धौ यौ महितायां विकारिण्यौ ।
 तदन्तानि विलिङ्ग्यान्पुन्यन्ते वेदविद्यमैः ॥२४॥
 पुरातनेऽतिरिक्त यन्त्यक्त्वालुक्त समोप्य च ।
 अकन्त्रेण तु वृक्षन्ते सव्यास्थेनैव तान्यपि ॥२५॥
 निमित्तत्वेन यद् (वृ) ग्राह्य वृक्षते पदमेव तत् ।
 अपि चैत् (वे) स्यादि नान्यस्तु पूरणेऽत्र विधीयते ॥२६॥

अमे पक्क धर्धसे कण्वे इद ते ऊ ते दिवेदिवे ।

एते धरणो महाधने शृण्वे कर मिमे वर्ध सधमादे अय ते प्रथमः ॥२७॥

अङ्ग आ पाहि वीतये 1 1

अङ्गलपते अङ्गि पक्क आमिदि RV 10 94 3 पक्के

विद्यामि किन्त्यान्त्येयं अर्धेस इत् विद्या अमि मियाः RV 3 44 2

वीदेयं कएव अङ्गलपते उक्तिः 1 54=RV 1 36 19 कएवे

इद त एके पर ऊ त एकेम् 1 65=RV 10 56 1

विदेविदेय ईक्यो जायुपेदिः 1 79=RV 3 29 2

इत एत उवाचइत् 1 92=RV 18 1 51

तोदस्येय धरण आ महस्य 1 97=RVpp 1 150 1 धरणे

^{१ २} इन्द्र ^{३ १} वयं ^२ महाधिन ^{३ २} इन्द्रमर्मे ^{३ १ २} हवामहे 1 130=RVp 1 7. 5 ०धने

^{३ १ २} इहेव ^३ शृण्व ^३ एवाम् 1 135=RVp 1 37 3 शृण्वे

^{३ १ २} इम ^३ उ ^{३ १ २} त्वा ^३ वि ^३ च ^३ चते 1 136=RV 8 45 16

^{३ १ २} ऐवतीर्नः ^{३ २ ३ १ २} सधमाद् ^{३ १ २} इन्द्रे ^{३ १ २} संतु ^{३ १ २} तुर्विजाताः 1 153=RVp 1 30 13 ०मादे,

Bloomfield, Concordance ०माद may be corrected

^{३ १ २} अयं ^३ त ^३ इन्द्र ^{३ १ २} सोमो ^{३ १ २} निपूतो ^{३ १ २} अधि ^{३ १ २} वहिषि 1 159=RV. 8 17 11

त्विपे ते अर्णवदुहते सोमे सिंचे के युग्म हर्यते इष्टये देवतातये दृष्टि
हवामहे शचीपते पीतये युयोजते मदे चिकित्रे बाहु वरंत सोमपीतये
रिरिन्ने द्वितीयः ॥२८॥

^{३ ३ १ २} ओजरतदस्य ^{३ ३} तित्विष ^{३ १ २} उमे ^{३ १ २} यत्समवर्तयत् 1 182=RV. 8 6 5

^{३ १ २} इमास्त ^{३ १ २} इन्द्र ^{३ १ २} पुत्रयः 1. 187=RV 8 6. 19

यद्दो दिवो अर्णव ह्रपो वा मदथो गृहे RV 8 26 17, अर्णवे only once

^{१ २} यत्सोमे ^{३ १ २} सोम ^{३ १ २} आमुवः 1 188=RV 8 93 17

^{३ १ २} महिष्ठ ^{३ १ २} सिंच ^{३ १ २} इदुमिः 1 214=RV 1 30 1, सिंचे

^{२ ३ १} क ^{२ ३ १} उत्राः ^{२ ३ १} के ^{२ ३ १} हा ^{२ ३ १} शृणिवरे 1 216=RV 8 45 4

^{३ १ २} कदा ^{३ १ २} वसो ^{३ १ २} स्तोत्र ^{३ १ २} हर्यत ^{३ १ २} आ ^{३ १ २} अव ^{३ १ २} शमशा ^{३ १ २} रुधद्राः 1 228=RVp. 10 105

1 हर्यते

^{१ २} उद्धावृषस्व ^{३ १ २} मधवन्ग ^{३ २ ३ १ २} विष्टय ^{३ १ २} उदिन्द्राश्वमिष्टये 1 240=RV 8 61. 7.

^{३ ३ २ ३ १ २} इन्द्रमिदेवतातय ^{३ १ २} इन्द्र ^{३ १ २} प्रयत्यध्वरे 1 249=RV 8 3 5

^{१ २} इन्द्र ^{३ २ ३ १ २} समीके ^{३ २ ३ १ २} वनिनो ^{३ २ ३ १ २} हवामह ^{३ २ ३ १ २} इन्द्र ^{३ २ ३ १ २} धनस्य ^{३ १ २} सातये 1 249=RV 8 3 5

^{१ २} शग्ध्यू ^{३ १ २} श्छुशचीपत ^{३ २ ३ १ २} इन्द्र ^{३ १ २} विश्वामि ^{३ १ २} रुतिमिः 1 253=RV 8 61 5

^{३ १ २} अमि ^{३ १ २} त्वा ^{३ १ २} पूर्वपीतय ^{३ १ २} इन्द्र ^{३ १ २} स्तोमे ^{३ १ २} मिरायवः 1 256=RV 1 19 9

^{१ २ ३} एतग्वा ^{३ १ २} चिध ^{३ १ २} एतशो ^{३ १ २} युयोजत ^{३ १ २} इन्द्रो ^{३ १ २} हरी ^{३ १ २} युयोजते 1 268=RV 8 70 7

with Variants.

पदिं गा अंधसो मदे ददाय मेध्यातिथे 1 289=RV 8 33 4

इम इद मदाय ते सोमांश्चिकिप्र उर्वियन 1 294

अनेश्चिकिप्र उर्वसांमिधेतयः II 332=RV 10 91 5 वे

म त्वा पुदतो अग्रयो परते इद धीरयो 1 296=RV 8 88 3

मवांघीनो मययत्सोमपीतय उग्रं ऋष्येमिरा गदि 1 301=RV 8 3 17

म यो रिरितो ओजसा विषो सदां व्यस्परि 1 312=RV Pp 8 88 5-चे

कामे मरयी मे शूल यजामहे मघ्ये नयन बाधवे त्रिते स्तुपे गोपते
पवसे ऋणसे सुमे दृषीय ॥२९॥

उप त्वा कामे ईमहे 1 406

शरो चुनाता अयसश्च कामे मा गोमति प्रजे मजां ह्ये नः 1 318

कृष्ण स्कुम धुयन् आ धुनायसे धुयन् () RV 10 44 4

इम इद मदाय ते 1 294

यजामह इष्टं यजवक्षिणम् RV 10 23 1

अमी ये देवा ह्यनं मघ्यं आ रोचने विषो 1 368=RV 1 105 5 with
a variant.

मघ्ये आपस्य तिष्ठति II 1003

ते बर्तनीन्तु बाधुतं एक इत् 1 372=AV 7 21 1

यदा घ त्रिते आपये 1 384=RV Pp 8 12 16 त्रिते

स्तुपे ऊ पु यो पूतमाय धृज्यवे 1 390=RV 8 24 1

अश्वपते गोपते उर्वयपते I 402=RV 8 21 3

पवस आ धुयोर्जम् AS 42

आ व ऋजस ऊर्जां व्युक्षिषु RV 10 76 1

आ वेवातां सुप्त इययुष्टपायसु RV 9 83 3

स्कृण्वे बृहते वतये प्रिये ईयमाने चतुर्थः ॥३०॥

स्तोमेभिः कृण्व कृण्वो यथा मृधः RV. 1. 138 2=कृण्वे

सुतेसुते न्योकसे बृहद्बृहत् पदरिः RV. 1. 9. 10 बृहते आ इत्

जरित्रे कोशे वृधे दधसे रथे सुदानवे योग नयनं वाजसातये धुञ्जे
चक्षसे ईडते देववीतये पवते पञ्चमः ॥३१॥

दाता जरित्र उक्थ्यम् II 38=RVPp 8 66 2-त्रे

नृभिर्येमाणाः कोश आ हिरण्यये II. 52=RV 9 75 3.

भुवद्वाजेष्वविता भुवद्बृध उत ज्ञाता तनूनाम् II 54=RVPp 6. 48. 2.

वृध उत, वृधे occurs seven times in SV, with this samdhi

it is possible only here

दक्ष दधस उत्तरम् II 56=RV 6. 16 17

उरौ रथ उर्युगो वचोयुजा II. 62=RV 8 98. 9.

शसेदुक्थ सुदानव उत धुञ्ज यथा नरः II 67=RV. 7 32 1

स धा नो योग आ भुवत् II 92=RV 1. 5 3 योगे

तमु हुवे वाजसातये इन्द्र भराय शुष्मिणम् II. 98

तवदो धुञ्ज उत्तमे II. 129=RVPp 9. 61 29 धुञ्जे उ-

इन्द्रो दीर्घाय चक्षस आ सूर्य रोह्यदिवि II 149=RVPp 1. 7. 3 चक्षसे

ता हि शश्वेत ईडत इत्या विभ्रास ऊतये II 151=RVPp. 7. 94. 5 ईडते

पुनानो देववीतये इन्द्रस्य याहि निष्कृतम् II 193=RV 9. 64 15

रवरति त्वा सुते नरो घसो निरेक उक्थिनः II. 215=RVPp 8 33 2

निरेके, in the ms. read निरेके, करे not occurring in

SV

विश्वचर्यणे स्यूणे ह्यते श्रीणीपे पते श्रोत्र धृष्यये घरे युग्मक करामहे
योजते हरसे इदे ये युग्ममन्ये ववचेत्येवचे रुपे दमे मूर्ति ह्यते प्रजापयते
यम्ने पट्टा ॥३२॥

पंचस्थ विश्वचर्यणं आ मही रोवसी पृण (-चर्यणे) II 246=RV 9 66 1

सहस्रस्यूय आयाते II 261=RV Pp 2 41 5 स्यूणे

हव्यपादं तुभ्यं ह्यते इयं स्तोतृम्यं आ मर II 373=RV 5 6 5

द्वीं श्रीणीप मासने II 374=RV Pp 5 6 9 श्रीणीवे

वचयेयु शयसस्पत इयं स्तोतृम्यं आ मर II 374=RV 5 6 9

तं त्या मवाय धृष्यय व लोकष्टतुनीमहे II 394=RV Pp 9 2 8 धृष्यये

मति यो सूर उदिते मिर्ष धृणीपे यवणम् II 417=RV Pp 7 66 7 सूर

यवय सूर उदितेऽनागाः II 699=RV 7 66 4

आ येन मिनायवणा करामह यप्रमयसे महे II 447=RV 9 108 14

सं योवत ववगायस्थं भूतिम् II 466

धृष्यो हरस आययः II 472=RV Pp 9 10 6 हरे

य इदं भाविवासति सुसमिप्रस्य मत्येः II 498=RV 6 60 11 हरे

यं आधीकेयु रुत्वसु ये मय्ये पस्तीनाम् II 512=RV 9 65 23

यवय एपि सानधि II 554=RV 9 50 2 मय्ये

यवय उग्रो मस्वतः II 572=RV 8 93 9 ववय श्रुणो=वे-

तय त्य इयो मयसो वेया मयोव्यायत II 574=RV Pp 9 51 3 त्ये

इतो न भवे आयुधा II 577=RV 9 76 2

रुपे इमं माययसे सचा II 580=RV 8 4 2 यवे

मसि घवे दमं आ जातवेदाः II 653=RV Pp 6 12 4 मसिः रुवे दमे

ववायो यो वम आस नित्येः II 722=RV 7 1 2

स्व आ वम अतस्य पीठिमिदमे II 939=RV 9 111 2

^{३ १ २ ३ १ २}
जामि शुचत आयुधा II 656

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
प्रियमिन्द्रस्य काम्यं प्रस्तापयंत ऊर्मयः II 678=RV. 9 98. 6 प्रस्तापयति

^{३ २ ३ १ २ २}
अस्मिन्यश उप ह्वये II 697=RV. 1 13 3

कलशे पिप्ये पुनते वृष्णे दशे ववृषे वने जज्ञे उपाके वोचे येमिरे ऊतये
स्वर मध्यंदिने विदे सप्तमः ॥३३॥

^{२ २ ३ १ २ ३ १ २}
सं गच्छते कलश उस्त्रियाभिः II 767=RV 9 93 2

^{३ १ २ २ ३ १ २ ३}
उत प्र पिप्य ऊधरच्यायाः II 768=RVPp 9 93. 3 पिप्ये

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
येमिर्नृणां च देव्या च पुनत आदिद्रोजानं मनना अगृम्णात II 773=RVPp

9. 70 3 पुनते

^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २}
वृषा ते वृष्ण इंदुर्वाजी सहस्रसातमः II 780=RV 1 175. 1 वृष्णे

^{१ २ ३ २ ३ १ २}
सूर्यो दश उरु पप्रथे II 803=RVPp 10 170 3 दशे

^{२ २ ३ २ ३}
त्वं ववृष इंदुम् II. 819=RVPp 9 88. 1 ववृषे

^{२ ३ १ २ ३ २}
स्वर्षाता वन ऊर्ध्वा नवंत II 820=RVPp 9. 88 2 वने

^{१ २ ३ २ ३ २ ३ १ २}
यतो जज्ञे उग्रस्त्वेषन्मृगः II 831=RV 10. 120. 1.

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
विभक्तासि चित्रमानो सिंघोरुर्मा उपाक आ II 846=RVPp 1 27 6

उपाके

^{१ २ ३ १ २ २}
कडु वोच इदं नमः II 898=RV. 8 84 5.

^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २}
इद्रे ह विश्वा भुवनानि येमिर इद्रे स्वानास इदवः II 935=RV 8 3. 6.

^{३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २}
नियुत्वता न ऊतय आ यात सोमपीतये II 977=RVPp 4 47. 3 ऊतये

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
मध्यंदिन उदिता सूर्यस्य II 1101=RVPp 5 69. 3-दिने

^{३ १ २ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
द्विता यो वृत्रहतमो विद इद्रः शतक्रतुः II 1138=RVPp. 8. 93. 32 विदे

धदध्यै वेतसै मकर त्रय्यै हतवै मनतै (सर्वै) विन्वा जम्नतै
(अम्नतै) तस्मै अस्मै नेत्रस्तवेऽष्टम ॥३४॥

धदध्यै मग्नि नमोमि १ १७=RV १ २७ १

द्विपेस्तदध्यै अजयो न ईरसे १ ४२८=RV ९ ११० १

अद्वयै दतया वे १ ४३९=RV Pp ५ ३१ ४ हतरे

सुक्रतुः सतया अया अजत् RV १ ५५ ६

अस्मा इत्काय यच उपयमिद्राय शम्यम् RV ५ ३९ ५

तस्मा उ मलयादसे RV ५ ३९ ५

अस्मा अस्मा इवधसः II ७९१=RV ६ ४२ ४

तस्मा उ अघ सयने सुत मरे IL १०३८=RV ८ ६६ ७

वेतसै विन्वा अजयै are doubtful Cp however —

मतया वे RV ७ ४ ८

गतया वे १० ९५ १४

एतया वे ४ ५८ ९

ओतया वे १ १६४ ५

पातया वे ३ ४६ ५

धमितया इव १ २८ ४

अवितया अपस्का ७ २१ ३

अथो विलिङ्ग्यसूत्रस्य संख्याय कलिसंज्ञिको ।
 एकादिपञ्चपर्यन्तं मुदाहरणमाह हि ॥३५॥
 पञ्चदशस्यैकं तु चतुर्विंशतिरेव च ।
 एकस्य चैकरीत्या च धमसंख्या तथेरिता ॥३६॥
 एकस्य द्वितयत्वेन राशिसंख्या तथेरिता ।
 एकस्य चैव सूत्रस्य द्वितयत्वेन निश्चितम् ॥३७॥
 वाणसंख्याकसूत्राणां मेकं मेवं प्रकीर्तितम् ।
 आहत्योदाहृतिः प्रोक्ता संख्याय कलिसंज्ञिका ॥३८॥
 एकमेषां विना संख्या विलिङ्ग्ये भौतिकं विदुः ।
 ऐकारस्य च सूत्राणि दशसंख्या समीरिता ॥३९॥
 एकस्य चैकरीत्या च वसुसंख्यास्तथेरिताः ।
 एकस्य द्वितयत्वेन करसंख्या तथेरिता ।
 आहत्योदाहृतिः प्रोक्ता राशिसंख्यासमेन तु ॥४०॥

॥ विलिङ्ग्यं समाप्तम् ॥

(नपरतपरे V)

नत्वा विनायक देव सर्वसपत्कर परम् ।
 औरिष्युः प्रवक्ष्यामि नव नतपर पदम् ॥४१॥
 लघय क्रियते चादि पर नाम नव मया ।
 दुर्क्षान् दुष्पठ यजु सापेक्ष चाक्रम तथा ॥४२॥
 तत्परित्यज्य व्याख्यानं चकारापि च पौष्कलम् ।
 नारम्भाणीयमेतद्य स्वत एव व्यवस्थिते ॥४३॥
 प्रसिद्धाभ्ययनाद्यत्र केचित् (१) सदिक्षते मृक्षम् ।
 कुतोऽवसीयते कैश्चिभिषुयैश्च महात्मभिः ॥४४॥
 निश्चित स्त्वनुरूपेण लघणेनावसीयते ।
 चादौ(आ)विकारिणौने(ना)त पदान्तो विषयोऽस्य स ॥४५॥
 अमिषेयौ च सावेव ज(त)ज्ज्ञान च प्रयोजनम् ।
 न(च)छजेषु तयगीये यकारेण विवर्धिते ॥४६॥
 अतुष्टये मकारे च लकारे च परे स्थिते ।
 विकारिणः पदान्तो य स्तकारे नपरश्च यः ॥४७॥
 दृश्यते येषु सौ स्मार्तुं प्रवक्ष्यामि पदान्पदम् ।
 तकारान्त पदं पूर्वमकारादिक्रमेण तु ।
 तकारान्त ततोऽनेन क्रमेणैव च शृण्वते ॥४८॥

महान्नमोवित्रांसन् नर्धानाज त्वा महान्परेः (१) ।

नि यामं चित्र देवान् देवयास्मान्निधयेव च ॥४९॥

प्र होता जातो महान्नमोविन्नुषमा सीददपां विवर्ते 1 77=RV 10 46. 1

महान्

आसन्नः पात्रं जनयंत देवाः 1 67=RV 6 7 1 आसन् आ

सनादग्ने मृणसि यातुधानाज त्वा रक्षांसि पृतनासु जिग्युः 1. 80=RV 10

87 19.

महान्महीमिरुतिमिः 1. 181=RV 3 1 19

नि यामं चित्रमृजते (यामन्) 1 135=RV 1 37 3

देवां देवयते यज 1 100=RV 1 15 12 देवान्

मुमुग्या रे रगान्निधयेव बद्धान् 1 319=RV 10 73 11

शीर्वान्ममत्त्वर्णवान् जगम्याश्च हरिवान्दधे ।

मधवन्मातथा अग्नन्देवाहन्नवतीर्नव ॥५०॥

आशीर्वान्ममत्त्व 1 350=RV 8 95 7

तिरः पुरु चिदर्शवां जगम्याः 1 340=RV Pp 10 10 1 अर्णवम्

हरिवां दधे हस्तयोर्वज्रमायसम् 1 423=RV. 1 81 4-वान्

मधवन्मातथा इव 1 416=RV 1 82 1

वाजिनो अग्नं देवस्य सवितुः सवम् 1 435

अवाहन्नवतीर्नव 1 495 5=RV 9 61 1

महान्मित्रो न रेभन् मितेव सन्न प्रजन्नप ।

इन्वन्मदाय पर्यं जे-गानि सू संयमं न च ॥५१॥

महान्मित्रो न दर्शतः 1 497=RV. 9 2 6

सुतः पवित्रं पर्येति रेभन्मितेव सन्न पशुमंति होता 1 526=RV 9. 97 1.

मयो वृणानः पयते कथीयान्यज न पय्येयधेनाय मग्ने ॥ 538=RV 9 94 1

वृणान्

इति सोमः संह इत्य मयाय ॥ 540=RV 9 97 10

पय्य जन्मानि सृष्ट AS 53=RV 1 50 7 पय्यन्-

वियमभ(निय?)समुपैल्लोकानिर्माल्लोकमरोचयः ।

न्यस्मिन् दधे तु कन्देवा अजीजनयन्मधु ॥५२॥

मा घामन्ये नि यमन्देयुयताः RV 4 44 5

न्यस्मि दधे आ मने II 77=RV 8 17 13 न्यस्मिन्

कन्दे देवा अजीजनः II 110=RV 9 42 4 कन्दे

वितस्य माम् जनयन्मधु सरेन् II 172=RV 9 86 20-यन्

ऊर्मिभ सिंघु भवन्मदे सोमस्य च वै शुषाः ।

म दस्युन्तनूमिरन्मन्मदी परि जन्मन्मदी तथा ॥५३॥

माघीविपद्वाच ऊर्मि न सिंघुः II 295 ऊर्मि=RV 9 96 7

सोसाहे रावन्मदे सोमस्य II 304=AV 2 5 3

साधाम दस्यु तनूमिः II 337 Concordance dasyum may be

corrected

समुपै न सपरिणान्य म मेदी मयाय तोयते II 348=RV 9 107 9

अथ जमभ ते पिब्यन् RV 7 21 6

यस्मिन्मदीदयजयः II 504 (MS रयन्मजी)=RV 8 70 4

विभ्राज ज्योति देवान्मत्सि गच्छ जार एव हि ।

अप सेधन् दुरिता सर्वधन्वान् मत्सरितमः ॥५४॥

विभ्राज ज्योतिषा II 377=RV 8 98 3 विभ्राज-ज्यो

मत्सि देवान्मत्सि घोषाष्टिदी II 602=RV 9 97 42

^{१ २ ३ ४}गच्छं जा॒शे न यो॒षितम् II 624=RV 9 38. 4 गच्छ॑ञ्जा-

^{३ १ २ ३ १ २}अप॑सेधं दुरि॒ता सोम॑ नो मृ॒ड II. 666=RV. 9. 82 2 से॒धन्

^{३ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}त्वं सु॒तो म॒दित॑मो द॒धन्वा॑न्मत्स॒रित॑मः II 672=RV 9 67 2

मधु॑मान्द्र॒प्सः सा॒मेन्त॑पता ध॒र्मन्दि॑वस्तथा ।

मध॑वन्न न॒कारान्तं॑ प॒दमे॑व प्र॒कीर्तित॑म् ॥५५॥

^{१ २ ३ ४}मधु॑मां द्र॒प्सः परि॑ वा॒रम॑र्षति II 719=RV 9 69 2 मधु॑मान्

^{३ १ २ ३ १ २}ध॒र्मं न सा॒मे तप॑ता सु॒वृत्ति॑भिः II 779=RV 8 89. 7 सा॒मेन्

^{१ २ ३ ४ १ २ ३ १ २ ३ १ २}ध॒र्मं दि॒वो ध॒रुणे॑ स॒त्यम॑र्षितम् II 802=RV. 10 170 2 ध॒र्मेन्

^{१ २ ३ ४}मध॑वं छ॒ग्धि II 669=RV 8 24 11 मध॑वञ्छ-

॥ नपरं समाप्तम् ॥

अथो नपरसूत्राणि गलसंख्या समीरिता ।

एकस्य चैकरीत्या च बहुसंख्यास्तथैरिताः ॥५६॥

एकस्य द्वितयत्वेन एकसंख्या तथैरिता ।

आहत्योदाहृतिः प्रोक्ता वनसंख्यासमेन तु ॥५७॥

॥ इति नपरं समाप्तम् ॥

अथ तपरसंधिः

यन्मातृः स्यान्नः सूनुर्वोध त्मनार्चिन्न ओहसे ।

केचिन्निधेयुरिन्न पाशिन इ-गधवत्तथा ॥५८॥

कायमानो यना स्य यन्मातृरजगन्पः 1 53=RVp 3 9 2 यत् मा-

स्यात् स्युस्तानयो विजाया 1 76=RV 3 1 23

योधम्मना इदस्तु नः 1 140

यचस्तोविज ओदसे 1 183=RV 1 30 4 यत् वित्तुः

मा स्या केचिदि येमुरिष पाणिनाः 1 246=RV 3 45 1

स्तोतारमिन्मधयन्नस्य यद्यय 1 254=RV 8 97 1

त्वमिज आप्यमस्मिभि रीरमन् तव तन्न ऊ ।

उपोपेन्तु च भूय इन्तु ते तन्नो विददसो ॥५९॥

त्वं न कर्तो त्वमिज आप्यम् 1 260=RV 8 97 7

नार मस्मभि रीरमन् 1 284=RVp 7 32 1 आप्यम नि-

तव तन्न ऊतये 1 274=RV 8 24 11

उपोपेन्तु मधय भूय इन्तु ते दानं देयस्य पृथ्यसे 1 300=RV 8 51 7

रापस्तमो विददस उभयादस्त्या भेर 1 345=RV 5 39 1

सोम इन्मदस्तमिन्मदस्तु त्यन्माययावधीः ।

यथा विभो तव त्यज गोमज इन्तु पावक ॥६०॥

इत्या हि सोम इन्मदः 1 410=RV 1 80 1

तमिन्मदस्त्याजिपूतिमर्गे हवामहे 1 411=RV 1 81 1

तथ त्यन्माययावधीः 1 412=RV 1 80 7 तमु त्वं

यथा विभो अयोधयः 1 421=RV 5 79 1

तथ त्यन्नये नृतोऽप इन्द्र 1 466=RV 2 22 4

गोमज इतो अक्षयत् 1 574=RV 9 105 4

तन्नो मित्रः सहस्रज असदन्मातर पुरः ।

व्यत्यन्मदियो यन्मन शूलस्तन्मयि सकृदिः ॥६१॥

तन्नो मित्रः AS. 5.

सहस्तन्नः AS. 40

असदन्मातरं पुरः AS 45

व्यस्थन्मद्विपो दिवम् AS 46.

उन्नयामि करं भुवन्नेमानामिन्द्र इन्न तु ।

विश्वस्यावीवशन्मतिमुद्यन्नक्षत्रमर्चिवत् ॥६२॥

उन्नयामि does not occur in RV, VS, SV, and AV Cp उन्निनीथः

RV. 1 181. 1; उन्नीताः 9 81. 1, उन्नीयमानाः

3 8 9, उन्नीतम् VS 8 58 etc.

^{२२}भुवन्नेमानां पते II 57=RVPp 6. 16 18 ^१भुवत्

^{३३}इन्द्र इन्नो महोना दाता II 65=RV 8 92 3

^{२२}विश्वस्यावीवशन्मतिम् II. 120=RV 9 32. 3

^{३१}उद्यन्नक्षत्रमर्चिवत् II 102=RV 7. 81. 2 ^{३२}उत्स्यत्

सुशक्तिरिन्म भुवन्मित्रः कुविन्नो बृहन्मते ।

चिकित्विन्म मनसीदन्नि होता तन्नः पुनान तु ॥६३॥

^{३२}सुशक्तिरिन्मध्वं तुभ्यम् II. 218=RV 7. 32. 21

^{१२}वरुणः प्राविता ^{३१}भुवन्मित्रो विश्वामिरूतिभिः II. 145=RV. 1. 23 6

^३कुविन्नो अस्य ^३सुमतिर्भवीयसी II 229=RV 8 103 9

^{३१}आशुरर्ष बृहन्मते II. 248=RV 9 39. 1

^३चिकित्विन्मनसं धियम् II 234=RV 8 95 5 ^१चिकित्वित्समनसं

^{२३}सीदन्नि होता यजथाय ^{२२}सुक्रतुः II. 259=RV 5 11 2

^{१२}तन्नः पुनान आ भर II 349=RVPp 9 19 1 तत् न

अस्वापयन्नि वाजवन्मधु यन्मन्यसे वरे ।

विश्वविन्मन जमदशिवन्नश्चिन्निदधे पदम् ॥६४॥

अस्मापयमिगुतः केहयम् II 456=RV 9 97 54

सुमद्रामयन्मसुमत्सुधीयेम् II 502=RV 9 86 18

यन्मन्यसे धरेयम् II 521=RV 5 39 2

विन्मविन्मनसस्यतिः II 628=RV 9 28 1

आपैयं जमवमिधमः II 776=RV 9 97 51

आपमिधि देवा पवम् II 919 MS निवसे पवम्=RV 1 22 14

8 102 14

मनमिन्मन तन्मे क्षुपस्याविरन्मदे तथा ।

गमभारे तन्न मोधमन्यत् मधवनिन्मह ॥६५॥

मनमिन्मनसस्यतिः II 796=RV 9 11 8

तन्मे क्षुपस्य शिपिषिह हन्मम् II 974=RV 7 99 7

व्यादेतेरिन्मनतिरन्मदे सोमस्य रोधमा II 987=RVp 8 14 7 अतिरत्

आ घा गमभारे असत् II 1006=RVp 8 2 26 गृह्णन्

पमिधेव सत्यमिधम मोधम् II 1130=RV 10 55 6

न हि पवन्यन्मधवम आप्यम् II 1144=RV 7 32 19

गिर्मेयमिन्महयते दिवेदिवे II 1144=RV 7 32 19

यत्र कचन तेनैव पूर्वदृष्टमवेक्षते ।

न तान्ता पदमालेय न परत्रोत्तराचरा ॥६६॥

सगुणा वेदविदुषा रचिता कर्णभूपथम् ।

अथो उपरस्रत्राणि यमसख्या समीरिता ॥६७॥

एकस्य चैकरीत्या च ययसख्या समीरिता ।

एकस्य द्वितयत्वेन एकसख्या समीरिता ॥६८॥

एकस्य त्रितयत्वेन भूर्विसख्या तथेरिता ।

आहत्योदाहृतिः प्रोक्ता महसख्यासमेन तु ॥६९॥

॥ इति उपरं समाप्तम् ॥

(अवर्णि VI.)

अवर्णिन्यनुक्तं समोप्यातिरिक्तम् ।
 परित्यज्य दुष्कीर्तितं चाभिवीक्ष्य ।
 ककारादिवर्ण्यक्रमेणाहमेतत् ।
 सुवृत्तिं करिष्यामि विस्पष्टवाच्याम् ॥७०॥
 ओदेदवर्णं सच्छन्नं संहितायां पदादिगम् ।
 अवर्णं ज्ञातुमरगाभिरिदं शास्त्रं प्रणीयते ॥७१॥
 आगाद्भूतमभरच्च असदत्पादमेव च ।
 अश्रिमतनो अप्राघ आयं गौः पृश्निरक्रमीत् ॥७२॥

^{३ १ २ ३ १ २}
 दोषो आगाद् बृहद्वाय 1. 177

^{२ ३ १ २}
 पूर्वागात्पद्यतीम्यः I 281=RV Pp. 6 59. 6 पूर्वा आ अ-

^{३ २ ३ २ ३ १ २ ३ २ ३}
 भद्रो भद्रया सचमान आगात् II. 895=RV Pp 10 3. 3 आ अ-

^{३ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २}
 इदं श्रेष्ठं ज्योतिषां ज्योतिरागात् II 1096=RV Pp 1 113 1 आ अ-

^{१ २ ३ १ २ ३ २ ३}
 रुशदत्सा रुशती श्वेत्यागात् II. 1097=RV Pp 1. 113 2 आ अ-

^{१ २ ३ २ ३ १ २}
 या इन्द्र भुज आमरः 1 254=RV Pp 8 97 1. आ अ-, आमरत् not occurring in SV

^{३ २ ३ १ २ ३ १ २}
 श्वेनो न योनिमासदत् 1 472, II 358=RV Pp 9 62 4 आ अ-

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 श्वेनो न योनिं धृतवन्तमासदत् I 562; II. 664=RV 9. 82 1

मासद=आस-

प्रसं र सधैस्यमासवत् II 26=RVPp 9 1075 आ अ-

द्रोणे सधैस्यमासवत् II 40=VS 26 26

आग्निं न सधैस्यमिहोतारं स्वा वृणीमहे 1 420=RV 10 21 1 आ अ-

आग्निं प्रमुपसामगोधि 1 70=RVPp 7 8 1 आ अ-

त्यमातनोवधन्तिरितम् AS 19

आमा चापावृथिषी AS 44

आयं गौः पृथिव्यमीध AS 45

आरोहभागमभरहाम नेत्रारुहरीषयम् ।

असदनेत्रातिरीत्या (१) विशदमे जति स्मृतम् ॥७३॥

नाकमावहत्=RVPp 8 41 8 आ अ-

इत एत उदावहन् विषः पृथान्या उहन् 1 92=AV 18 1 61

ययो गाव इहागमन् II. 784=RVPp 9 49 2 आ अ-

यत्सानोः सान्यावहः II 693=RVPp 1 10 2 आ अ-

धर्मेषा पायुमावहः II 271=RV 9 25 2 आ अ-

ताभिः पवित्रमासवः II. 329=RVPp 9 62 7 आ अ-

हरिः सन्धोनिमासवः II 350=RV 9 19 3-निमासवः आ अ-

मातरिष्ठात्साविरीस्ते असृशत् II. 236=RV 9 86 4

य इवुर्वारमाविशत् II 625=RVPp 9 38 5 आ अ-

अथ चावर्णिधत्राप्येकविंशतिरेव च ।

एकस्य चैकरीत्या च सत्विक् सख्या तथेरिता ॥७४॥

एकस्य द्वितयत्वेन भूर्तिसख्या तथेरिता ।

षेदसख्याकधत्रायामेकमेव हि निधितम् ॥७५॥

भूतसख्याकधत्रायामेकमेव प्रकीर्तितम् ।

आहत्योदाहतिः प्रोक्ता गयसख्यासमेन तु ॥७६॥

तेऽन्न इत्था नरोऽग्निः सुयशोऽग्ने भानवेऽर्च दे ।

वचोऽन्नये तु वोचेऽरि त्वायवोऽभि वसोऽभि तु ॥७७॥

२३१ २४१ २४१ २४१ २४१ २४१ २४१
एह्यु पु प्रवाणि तेऽग्र इत्येतरा गिरः 1 7=RV 6 16 16.

नरोऽग्निः सुदीतये छर्दिः 1 49=RV 8 71 14

१७ त्वं हि द्यौतवद्यशोऽग्ने मित्रो न पत्यसे १ ८४.

वृहद्वयो हि भानवेऽर्चा देवायान्नये १ ८८=RV. 5. 16 १.

प्र^१हो^३त्रे^३ पू^३र्व्ये^३ वचो^३ऽश्वये^३ भरता^३ बृहत् 1 98=RV 3 10. 5

पुरु त्वा दाशिवा^{३१} पोचे^२ऽरि^३ग्ने^१ तव^२ रि^३वदा^१ १ ९७=RV १ १५० १

वयमि३१२द्र३२३१ त्वायवोऽमि३२ प्र नोनुमो३२ वृषन् 1 132=RV. 7 31 3

^३इ^१मा^२ उ^३ त्वा^४ पु^५रु^६ख^७सो^८ऽमि^९ प्र^{१०} नौ^{११}न^{१२}बु^{१३}गिरः^{१४} 1 146

सतोऽरुणप्सुर्नोऽनुमोऽद्गु पाशिनो नवेऽसि च ।

विपश्चितोऽभिवृद्धेऽस्मान् जूतिर्नो ह्योऽपीपेम तु ॥७८॥

दूरादिहेव यत्सतोऽरुणानुरशिश्चित् १ २१९=RV ८. ५ १

with variants

अमि^३ त्वा^१ शूर^३ नोनुमो^१ उदु^२धा इव धेनवः^३ 1 233=RV 7 32 22.

^३ पा^२शि^४नो^३ऽति^१ धन्वेव ताँ^२ ह्रिहि 1 246=RV 3 45 1

सिमा पुरु नृषूतो अस्यानवेऽसि प्ररार्धे तुर्वशे १ २७९=RV ८ ४ १

विपश्चि^३तो^३ऽभि^९ र^{२५}तोमैरनूषत 1. 250=RV 8 3. 3.

पृथे^३३^२५५^{१०}॥ अवंतु^२ तै^३ धियः^{१२} 1 239=RV 8. 3. 1

वृषजूतिर्नोऽविता १ २६३=RV ८ ३३ १०

वयमेनमिद। ह्योऽपीपेमेह वज्रिणम् 1 272=RV 8 66. 7.

दृपमाणो अंशुना नरोऽपीप्यन् महेवसे शची ।

जायमानो ऽशत्रु यथा नोऽविता जग्मयेऽत्रिणः ॥७९॥

सपमापोऽधुना १ ३०५

त्यामिदा हो मरोऽधीष्वन् १ ३०२=RV ८ ९९ १

मेये पोमदेऽयेसे शचीषस्व १ ३०४=RV ७ ७४ १, *after* १९ times in
RV, but with this samdhi only once here

त्ये ह त्पत्सत्त गो ओपमानोऽरात्रुपो अमपा शत्रुदि १ ३२६=RV ८ ९६

१६

मेलो यया नोऽयिता १ ३१४=RV ७ २४ १

अरंगमाय अमये उपधादपने मरः १ ३५२=RV ६ ४२ १

इद्र तेऽस्ति मन्यवेद्विन्वे अषपते नोऽपिशत् ।

अपोऽर्चमद्रियोऽनुष मरतोऽपस्यवस्तथा ॥८०॥

मोमः सुतः स इद्र तेऽस्ति १ ३५१=RV ६ ४४ १

अस्ते दधामि अमाय मन्यवे इद्रन्वेद्विन्वे मये पिपेरपाः १ ३७१=RV १०

१४७ १

मा याद्वामिद्वेऽध्वपते गोपते उपरापते १ ४०२=RV ८ ५१ ३

म पात्रेयु म नोऽयिगत् १ ४११=RV १ ८१ १

अयो अपोऽर्चमनु स्पर्शन्यम् १ ४१३=RV १ ८० ३

इद्र तुम्यमिद्विद्रियोऽनुष पमिन्वीषम् १ ४१२=RV १ ८० ७

कथिद्रतोऽपस्यपाः १ ४०८=RV ८ २१ १

आशपोऽस्त दधोऽस्मां इ विपश्चितो नृतोऽप इ ।

शुभशमोऽमि मृघोऽप सातमोऽम्यमयोऽगिर ॥८१॥

मेस्तमपत आशपोऽस्त नित्यासो पाजिना १ ४२५=RV ५ ६ १

यसो दधोऽस्मां इद्र यसो दधः १ ४१४ MS. दधेऽस्मां=RV १ ८१ ३

म सोमासो विपश्चितोऽपो नयत ऊर्ध्वपाः १ ४७७=RV ९ ३३ १

^{२ ३ १ २ ३ १ २} तव त्यत्रयं नृतोऽप इंद्र 1 466=RV 2. 22 4.

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २} अपां सोम धुमत्तमोऽमि द्रोणानि रोसवत् 1 503=RV 9. 65 19

^{३ १ २ २ ३ ३ १ २} अपमन्पवते सृधो ऽप सोमो अराणः 1. 510

^{१ २ ३ १ ३ १ २ ३ १ २} पवस्व वाजसातमो ऽमि विश्वानि वार्यो 1 521=RV 9 107 23

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २} त्वं विप्रो अभवोऽगिरस्तम 1 518=RV 9 107 6

मर्जयंतोऽछ गर्भोऽवृण्योजोऽजनैदवोऽस्मभि ।

अरातयोऽर्यरिदवोऽसिष्यदंत सुतोऽव्य च ॥८२॥

^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अश्वं न त्वा वाजिनं मर्जयंतोऽछा वही रशनाभिर्नयंति 1 523=RV 9 87 1

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अपां यद्गर्भोऽवृणीत देवान् 1 542=RV 9 97 41

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अदधादिद्रे पवमान ओजोऽजनयत्सूर्ये ज्योतिरिदुः 1 541=RV 9 97 41

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} सोमाः पवंत इंदवोऽसभ्यं गातुर्वित्तमाः 1 548=RV 9 101 10

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} वि चिदशनाना इषयो अरातयोऽर्यो नः संतु 1 555=RV 9 79 1

^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} प्र देवमछा मधुमंत इंदवोऽसिष्यदंत गाव आ न घेनवः 1 563=RV.

9 68. 1

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} एष स्य धारया सुतोऽव्या वारमिः पवते मर्दितमः 1 584=RV 9 108 5

षु नोऽव सह यशोऽथ ते मन्वसा सदोऽह तु ।

पादोऽस्येह विमानोऽज पादोऽस्य साद्रिवोऽशु च ॥८३॥

ईंद्र वाजेषु नोऽव AS 13=RV 1 7 4

यथोऽथ AS 17=AV 6 69 3, third pada

तेऽमन्वत AS 21=RV Pp 4 1 16 ते मन्वत

सदोऽहम् AS 26

पादोऽस्येहामवत् AS. 33=RV 10 90 4

विमानोऽजस्रम् AS 28=RV 3 26 7

पादोऽस्य AS 34=RV 10 90 3

शनैश्चिद्यतो अद्रिषोऽभ्याधत्ता रातृगिधमा RV 8 45 11 See also

RV 8 62 11

अरातीया सिदद्रिषोऽनु RV 8 62 11

तुमेरषा* शिष्टुगमोऽग्नि द्वौ तमोऽवे रजोऽप तु ।

सृणीकोऽग्नि नमोऽस्य दूम्यर्नमोऽभाय नमोऽअप* ॥८४॥

वचोऽसि मनोऽसि मनोऽजयदिद्रोऽजयचया ।

प्रायोऽपानर्यशोकान् च इदमोऽस्त वृषायते ॥८५॥

ममोऽभाय VS 16 21

वचोऽसि VS 10 25

अङ्गो समुद्रमिदमोऽस्त गोधो न येनपः II 9=RV 9 66 12

यस्य ते पीत्वा वृषमो वृषायतेऽस्य पीत्वा स्वर्षिदः II 43=RV 9 108 12

मधुना पयोऽय ऊर्मयोऽमिचर गवेभ्य तु ।

अपोऽग्निः पदेर्वतो चतुरोऽस्मभ्यमुक्षियन् ॥८६॥

अग्निं ते मधुना पयोऽयर्वाणो अग्निमयुः II 2=RV 9 11 2

ये ते पवित्रमूर्मयोऽमिचरंति चारया II 138=RV 9 61 5

ऊयते चरिषो गवेऽभ्यपति सुष्टुतिम् II 182=RV 9 62 3

त्वं समुद्रिया अपोऽग्नियो वाच ईरयन् II 126

* Examples not found in any of the four Vedas. See gārdhō vr̥ṣṭa RV II 97 41 op. also gārbhoś AV IV 44 5=VS 10 8 tāmo vaś RV 8 81. 8 tāmo vaynam 8 21 8 tāmo va dadhvaso. 10 118 7 rājō'pa does not occur in RV EV VS. AV We have rājō tiṣṭhipaś 1 56 5 rājō ājasa 1. 189 4, rājō'nu svām 5 59 1 rājō bhyārganti 9 63 6 rājō to 10 149.2 ājiko—amabhyam untraced.

^{१ २ ३ २ ३} ^{१ २} ^{२ ३} ^१ ^{३ १ २} ^{३क २र}
तपोष्पवित्रं विततं दिवस्पदेऽर्चतो अस्य तंतवो व्यस्थिरन् II 226 Cp
RV 9. 83 32

^{३ १} ^{२ ३} ^{३ २ ३} ^{१ २} ^{३ १ २}
रायः समुद्राश्चतुरोऽस्मभ्यं सोम विश्वतः II 221=RV. 9 33 6
^{२ ३} ^१ ^२ ^{३ १} ^२ ^३ ^{१ २}
तदद्या चित्त उक्थितोऽनु ष्ठुवंति पूर्वया II 232=RV 8. 15 6

वनामहेऽति सेतुं धिया हितोऽभ्यद्रुहोऽपि तु ।
इदोऽस्मभ्यं श्रियोऽग्नि देववीतयेऽव्याश्चुतोऽसृमि ॥८७॥

^३ ^{१ २} ^{३ २} ^{३ १ २} ^{३क २र}
सुवितस्य वनामहेऽति सेतुं दुराय्यम् II 243=RV 9 41 2
^{१ २} ^{३ २} ^{३ २} ^{३ १ २} ^३ ^{१ २}
पवमान धिया हितोऽभि योनिं कनिकदत् II. 271=RV. 9 25 2
^३ ^{१ २} ^{३ २} ^{३ १ २}
सुदीतयो वो अद्रुहोऽपि कर्णे II 281=RV 8. 97. 12.
^{३ ३} ^{१ २} ^{३ १ २}
इदोऽस्मभ्यं सोम विश्वतः II 276=RV 9 40 3
^{३ १} ^{२र} ^{३ २} ^{३ १ २}
अयं विश्वा अभि श्रियोऽग्निदेवेषु पत्यते II. 298.
^{२ ३} ^{२ ३ १ २ ३ २} ^{२ १ २}
प्र कविदेववीतयेऽव्या वारेभिरव्यत II 318=RV. 9 20. 1
^२ ^{३ १ २} ^{३ १} ^{२र} ^{३ १ २}
यास्ते धारा मधुश्चुतोऽसृमिद ऊतये II 329=RV. 9 62 7

विद्युतोऽग्नेरिमेऽभि स्तो र सेन्य वहतोऽप्रति ।
साधनोऽयं धियोऽग्ने तु लुभोऽभि धेनवस्तथा ॥८८॥

^{२ ३} ^{१ २ ३क २र} ^{३ २} ^{३ १ २} ^{३ १ २ ३ १ २}
तव श्रियो वर्णस्येव विद्युतोऽग्नेश्चिकित्र उपसामिवेतथः II 332, MS

-ग्निः=RV 10 91. 5 with variants

^{१ २} ^{३ २ ३ २} ^१ ^{२र}
इंद्राग्नी युवामिमेऽभि स्तोमा अनूषत II 341=RV. 6 60 7
^२ ^{३ १} ^{२ ३ २} ^{३ २}
असि हि वीर सेन्योऽसि II 353=RV. 1 81 2
^{२ ३ १} ^{२र} ^{३ २} ^२ ^२ ^{३ १ २}
इंद्रमिच्छरी वहतोऽप्रतिधृष्टशवसम् II. 380=RV 1 84 2
^{३ १} ^{२र} ^{३ १ २ ३} ^१ ^{२र} ^{३ १ २}
अयं दद्या य साधनोऽयं शर्धाय वीतये II 450=RV. 9 105 3
^{३ १ २} ^{३ १} ^{२ ३} ^१ ^{२र} ^{३ १} ^{२र} ^{३ १} ^{२र}
जीवातवे प्रतरा साधया धियोऽग्ने सख्ये मा रिषामा धर्यं तव II 415=RV

ह॑रि॑ः श्री॑उ॒तम॑भ्य॒नूप॑त॒ स्तु॒भो॑ऽभि॒ येन॑यः॒ यय॑से॒द्वि॒द्युः II 501=RV 9

86 17

इ॒दो॒ऽभि॒ व॒त्स॒ वि॒च॒क्ष॒णो॒ व्या॒र्ष॒से॒ऽवि॒ च ।

वृ॒ष्णो॒ऽग्ने॒ गो॒म॒तो॒ऽपा॒वर॑मि॒धु॒तो॒ऽप॒ठ॒तो॒ऽति॒राम् ॥८९॥

या॒भो॒ म॑प॒ती॒द॒यो॒ऽभि॒ य॑सं॒ न मा॑त॒रः II 541=RV 9 13 7

द्वि॒यो॒ ना॒मा॒ वि॒च॒क्ष॒णो॒ऽव्या॒ पा॑दे॒ मही॑यते II 547=RV 9 12 4

मो॒घ॑द॒म्भो॒ न॒ यय॑से॒ऽवि॒ष्य॑न् II 568=RV 7 3 2

उ॒घ॒स्य॒ ते॒ न॒प॒जा॒स्य॒ वृ॒ष्णो॒ऽग्ने॒ च॒र॒त्य॒ज॒रा॒ इ॒षा॒नाः II 569 = RV

7 3 3

स्व॒ य॒ल॒स्य॒ गो॒म॒तो॒ऽपा॒वर॑द्वि॒यो॒ वि॒स्र॑म् II 599=RV 1 11 5

य॑य॒ वि॒र॒मि॒धु॒तो॒ऽपो॒ दे॒वो॒ वि॒ गा॑ह॒से II 605=RV 9 3 6

य॑य॒ दे॒वो॒ वि॒षा॒ कृ॒तो॒ऽति॒ ह॒रा॑सि॒ धा॒पति॒ II 609=RV 9 3 2

नी॒य॒ते॒ऽन्त॑र॒थो॒ व्या॒ र॒तो॒ऽव॒ च॒ष्टे॒ शु॒भा॒य॒ते ।

इ॒पि॒तो॒ऽभि॒ पु॒ना॒नो॒ऽवि॒मि॒र्ना॒ज॒स॒या॒ के॒व॒नः ॥९०॥

य॑य॒ द्वि॒तो॒ वि॒ नी॒य॒ते॒ऽन्तः॒ शु॒भा॒य॒ता॒ पे॒या॒ II 617=RV 9 15 3

य॑य॒ उ॒ स्य॒ वृ॒षो॒ र॒पो॒ऽव्या॒ पा॑रे॒मि॒र॒भ्य॒त II 622=RV 9 38 1

य॑य॒ स्य॒ म॒घो॒ र॒तो॒ऽव्य॒ च॒ष्टे॒ वि॒षा॒ शि॒शुः II 625=RV 9 38 5

य॑य॒ दे॒वाः शु॒भा॒य॒ते॒ऽभि॒ यो॒ना॒य॒म॒त्या॒ II 630=RV 9 28 3

स॒ दे॒वाः का॒यि॒ने॒वि॒तो॒ऽभि॒ प्रो॒थ॒मि॒ धा॒पति॒ II 645=RV 9 37 6

नू॒नं पु॒ना॒नो॒ऽभि॒मि॒ II 662=RV 9 107 2

मे॒घो॒ अ॒ग्ने॒ दी॒दि॒दि॒ पु॒रो॒ नो॒ऽज॒ज्या॒ सु॒भ्यो॒ य॒वि॒ष्ठ II 723=RV 7 1 3

ते॒ मे॒स्य॒ स॒नु॒ के॒व॒नो॒ऽभु॒त्य॒भो॒ऽवा॒भ्या॒सो॒ ज॒नु॒नी॒ उ॒मे॒ ग॒तु॒ II 773=RV 9

70 3

गृणानोऽमि सु नोऽपां शर्धतोऽमिशोदितेऽनागाः ।

इदंधसो स्वतवसेऽरुणाय अपोऽति शूर त ॥९१॥

^{३ २ ३ २ ३ २ २} अमि वायुं ^{३ २ ३ २ ३ १ २ २} वीत्यर्पां ^{३ १ २} गृणानो ^{३ २ ३ १ २} रेऽमि मित्रावरुणा पूयमानः II 774=RV. 9.

97 49

^{१ २ ३ २ ३} पवस्व ^{३ २ ३ २ ३ १ २} वृष्टिमा सु नोऽपामूर्मि दिवस्परि II. 783. MS स नो=RV 9. 49 1

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २} शर्धतोऽमिरास्तेरवस्वरत् II 791=RV. 6. 42 4

^{२ ३ २ ३ ३ २ ३ १ २} यदद्य शूर उदिते ^{३ १ २ ३ २} उनागा मित्रो अर्यमा II. 699=RV. 7 66 4

^{३ १ २ ३ २ ३ ३ १ २ ३ २} अस्माअस्मा इदंधसो ^{३ १ २ ३ २} ऽध्वर्यो प्र भरा सुतम् II 791=RV 6 42. 4

^{३ २ ३ १ २ २} वज्रवे नु स्वतवसेऽरुणाय II 792=RV 9. 11 4

^{३ १ २} अपोऽति शूर तरामसि II 805=RV. 7 32 27.

मा शिवासोऽव धीयते सृजिरेऽरुपीरधि ।

वाजेषु नोऽव मीढुषोऽनाधृष्टाभिः समिध्यते ॥९२॥

^{१ २ ३ १ २} माशिवासोऽव क्रमुः II 805=RV. 7. 32 27 with अव-, so noted
by Uvata under RPr. 2 40.

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} वाजी वाजेषु धीयते ^{३ २ ३ १ २ ३ १ २} ऽध्वरेषु प्र णीयते II 826=RV 3 27. 8

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} आ हरयः ससृजिरे ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ऽरुपीरधि वहिषि II 838 MS ऽजिरे=RV 8 69 5

^{२ ३ १ २ ३ १ २} प्र स्म वाजेषु नोऽव II 893=RV 8. 60 10

^{३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} पदं देवस्य मीढुषोऽनाधृष्टाभिरुतिभिः II 919=RV 8 102 14.

^{१ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २} वृषो अग्निः समिध्यते ^{३ १ २ ३ १ २} ऽश्वो न देववाहनः II 887.

वृणीमहे ईमहे अग्निमायवोऽनुष्ठुवंति पू ।

ऊतयेऽस्मिन् युयोधि नोऽदेवा वृण्यंशवोऽस्म तु ॥९३॥

होतारं त्वा वृणीमहेऽग्ने दक्षस्य साधनम् RV. 5. 20 3, cp also 7. 97 2,

10 36 11, in SV it occurs in 1 3=II. 140,

I 59, I 460 (=RV 1 39 1) I 498=II 485,

I 420=II 901 but is not followed by a in

any passage

ऊर्जो नपात धृतकेशमीमहेऽग्निं यजेतु पूष्यम् II 901=RV 8 60 2

अथा तमस्य महिमानमाययो जुषति पूष्या II 921=RV 8 3 8

ऊर्ध्वेस्तिष्ठा न ऊतयेऽस्मिन्पार्जे शतक्रतो II 948=RV 1 30 6

युयोधि नोऽवेयानि ह्यरांसि च II 971=RV 6 48 10

शयोऽस्मै स्थानांस इदेषा II 957=RV 8 51 10

गविष्टयेऽग्रे गायतोऽवसोऽस्मानाहुवेऽग्निं तु ।

पित्वेऽयस चाह्नोऽग्रे गावोऽरुषीररातयो ॥९४॥

कुर्वित्सु नो गविष्टयेऽग्रे संवेरिषो रयिम् II 996=RV 8 75 11

इदं गायतोऽप्यसे II 929

यसोऽस्मान्पदा चनां वमन् II 1071=RV 1 84 20

ऊर्जो नपातमा हुवेऽग्निम् II 1059=RV 8 44 13

विधामिपित्वेऽप्यसोगमिष्ठाः II 1100=AV 18 1 45

जुषो हि वृत्तो असि हव्ययाह्नोऽग्रे रथीरेऽराराणाम् II 1128=RV 1

44 2

गावोऽरुषीर्यति मातरं II 1102=RV 1 92 1

विं पु विष्वा अरातयोऽयो नशत नो धियोः II 1150=RV 10 133 3

अवाप्तुजो वीरुधोऽतः कामयते गृहेऽमृतम् ।

सक्रदनो नि स्वोऽरथ गाहमानोऽदयस्तया ॥९५॥

त्वे सिधूरवाप्तुजोऽधराधो अह्नोऽग्निम् II 1149=RV 10 133 2

धमित्समानं धनिनम् वीरुधोऽतर्वेतीम् सुयते च विष्यहा II 1171=RV

^{३ १ २} अग्निर्जागार ^{३ १ २} तमृचः ^{३ १ २} कामयन्तेऽग्निर्जागार ^{३ १ २} तमु ^{३ १ २} सामानि यन्ति II. 1174=RV.

5. 44. 15

^{२ ३ १} यददो वात ते ^{२ २} गृहे ^{२ ३ १ २ ३ १ २} ऽमृतं निहितं गुह्यं II. 1189=RV. 10. 186 3.

^{३ १ २} संक्रन्दनोऽनिमिष ^{३ २} एकवीरः II 1196=RV. 10. 103. 1

^२ योः नः ^३ स्वोऽरणः II 1219=RV 6 75 19 अरण्यो

^{३ २} अभि गोत्राणि ^{३ २ ३ १ २ ३ १ २} सहसा गाहमानो ^{३ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २} ऽदयो वीरः शतमन्युरिन्द्रः II. 1202=RV.

10. 103. 7.

युध्योऽस्माकं बाहवो ऽनाशीर्षाणो ऽहय वै बुधाः ।

मर्मजानोऽविभि षोऽछावाजं नैतश रगृतः ॥९६॥

^३ दुश्च्यवनः ^{१ २ ३ १ २ ३ २} पृतनापाडयुध्यो ^{२ ३ १ २} रमाकं सेना अवतु प्र युत्सु II. 1202 = RV.

10 103 7.

^{३ १ २} उभ्रा वः संतु ^{३ १ २} बाहवो ^{३ १} ऽनाधृष्या ^२ यथासथ II. 1209=RV. 10 103 13.

अशीर्षाणोऽहय इव II 1218, AV 6 67 2 with variants

मर्मजानोऽविभिः सिधुभिर्वृषा RV 9 86 11

^{२ ३ १ २} स सुप्रकेतो ^{३ २} अभ्यक्रमीदिषो ^{३ २ ३ १ २} ऽछा वाजं नैतशः II 43=RV. 9. 108. 2.

अथ चावर्णिषूत्राणि कुशुवासंख्यया स्फुटम् ।

एकस्य चैकरीत्या च यमला संख्यया स्फुटम् ॥९७॥

एकस्य द्वितयत्वेन एकसंख्या तथेरिता ।

आहत्योदाहृतिः प्रोक्ता यवमो(मा)संख्यका स्फुटम् ॥९८॥

उप त्वाग्ने विजावाग्ने साते सुम पुराश्वहया ।

पूषा भुवद् विश्वथातन स्थूणांसत्र चैव हि ॥९९॥

^{१ २} उप त्वाग्ने ^{२ १ २ ३} दिवेदिवे 1 14=RV 1 1 7

^{१ २} स्यान्नः ^{३ १ २} सूनुस्तनयो ^{३ २} विजावाग्ने ^{३ १ २} सा ते ^{३ १ २ ३ २} सुमतिर्भूत्वर्गो 1 76=RV 3 1. 23.

^{३ २} गव्यो ^{३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ २} पु णो यथा पुराश्वयोत स्थया 1 186=RV 8 46 10

तत्र पूषाभुवस्त्वचाः अभुवः 1 148=RV 6 57 4 with variants
 वि भानुं विश्वयावन्तम् 1 219=RV 8 5 1
 वास्तोष्पते भुवो स्यूषांसर्वं सोम्यानाम् 1 275=RV 8 17 14

अतः पर गच्छन् त्वाद्विषः महित्वाद्या ममार ।
 शुक्रस्य त्वामि माप स्या माययावधीरर्च तु ॥१००॥

महे च न त्वाद्विषः परो शुक्राय वीयसे 1 291=RV 8 1 5
 महित्वाद्या ममार स ह्य समान 1 325=RV 10 55 5
 शुक्रस्य त्वाम्यश्नन्धारा अतस्य सावने 1 344=RV 1 84 4
 मापे स्यात् समन्यवाः 1 401=RV 8 20 1 with variants.
 माययावधीरर्चन्तु स्वराज्यम् 1 412=RV 1 80 7

मधवन्मातेया विश्वामि घा रुचामि गा इहि ।
 अनितामेधोरयापो अतावापोर्मियाव्य तु ॥१०१॥

मधवन्मातेया इवः अतया=न तथाः 1 416=RV 1 82 1
 पिता देवानां विश्वामि घाम् 1 429=RV 9 109 4
 इवो रुचामि गा इहि 1 505=RV 9 64 13
 अनितामेधोरिता सूर्यस्य 1 527
 पुनानां सोमं धारयापो धसानो अर्घसि 1 511=RV 9 107 4
 पवस्व सोमं मधुमां अतावापो धसानो अर्घिं सोनां अभ्ये 1 532=RV 9

96 13

सोमं पुनानं अर्घिमिषाव्यं वारं वि धावति 1 572=RV 9 106 10

एव माव च मष्वा हि गतासि रोचनास्य तु ।
 वृत्वात्यतिष्ठत् स त्वा नोनधुर्धामयादिवा ॥१०२॥

एव मावत् AS 9

मध्वानक्तु VS. 6. 2, 37 11; मध्वाद्य MS 4. 13. 2; 200 3, KS. 15
13; TB 3 6 2. 1.

गंतासि AS 15=RV 2. 41 2

रोचनास्य AS 46=RV 10 189 2.

वृत्वात्यतिष्ठत् AS 32=RV 10. 90 1

श्रद्धया श्रद्धचारिण्यः समो चाभि च दक्षिणा ।

प्रतिष्ठासि विपानया चाग्निनाग्निः समिध्यते ॥१०३॥

श्रद्धयाग्निः समिध्यते RV 10 151 1, śraddhāsyā AV 10 7 1

दक्षिणाश्वं दक्षिणा गां ददाति RV 10 107 7

प्रतिष्ठासि AB 3 8 3, GB 2 3 5, TA 4 4 2 1, MS 1. 3 4
22, 9 4 1

अया चित्तो विपानया हरिः पवस्व धारया II 155=RV 9 65 12

अग्निनाग्निः समिध्यते II 194=RV 1 12 6

इंद्र त्वास्मिन्मावराणि न किष्ट्वानु म ओजसा ।

रूपाभ्यर्षसि दस्युहाभर्वृत्रहणापरा ॥१०४॥

इंद्र त्वास्मिन्माधमादे II 86=RV 8 2 3

अतः पश्यन्वृजनेमावराण्या तिष्ठति वृषभो गोषु जानन् II 295=RV 9 96
7 इमा अ-

न किष्ट्वानु मज्जना II 300=RV 1 84 6

इंद्रमीशानमोजसामि त्तोमैरनूषत II 600=RV 1 11 8

विश्वा रूपाभ्यर्षसि II 309=RV 9 64 8

इंद्र यदस्युहाभवः II 339=RV 8 76 11

तोशासा रथयावाना वृत्रहणापराजिता II 424=RV. 8 38. 2

यस्य वार्यम येवाद रोजसामि रनूषता ।

धर्तासि चित्वाप्सु मदा वृत्रहाज सखाश्ववत् ॥१०५॥

यस्य चार्यमया मगा II 447

ये वाक् चार्ययायति, अवा II 511=RV 9 65 22

इंद्रमोशानमोअसामि स्तोमैरनूत II 600=RV 1 11 8

विपो घेतसि शुक्रा II 591=RV 9 109 6

सुते चित्वाप्सु मवामा II 662=RV 10 107 2

उदमिधुनवाजनि II 730=RV 1 74 3

खे न इद्रो शिपोः सप्तम्यापद्रोमघयमत् II 800=RV 8 93 3 and 9

69 8

दिरप्यामि धुनवावधीन्मा शिवासीवर्कमु ।

धुधामवन्मधुनामि धुवनामि सदासरः ॥१०६॥

रथो यो वा त्रियधुरो दिरप्यामीश्वरम्विना, -एय+म-, RV 8 22, 5, see

also 8 5 28

अदि च धुनवावधीत् II 799=RV 8 93 2

माशियासोऽयं क्रमुः II 805=RV 7 32 27 with āva-

धुधामेयदा रोवसी मपृणत् II 836=RV 2 22 2 (MS वपा-)

सु मधु मधुनामि योधीः II 833=RV 10 120 3

इमा वे पिश्वो धुधनामि ममना II 844=RV 9 108 9

सदासरो वाजम् II 857=RV 9 110 4

विमक्तासि च त्मनामि सेनयामे तथोत्पा ।

वृष्टासिक्ती नमसावटमुध तु ॥१०७॥

विमक्तासि चित्रमानो II 846=RV 1 27 6

त्मनामि धीमिर्नमस्तव II 864=RV 3 9 5, 8 103 3

वपो राजस्त त्मनामे यस्तोस्तोयसा II 911=RV 1 79 6

सेनयामे तथोत्पा II 876=RV 10 156 2

^{२ ३ १ २}बृहतासिक्तीमेति II 894=RV 10 3 1

^{३ २ ३ १ २ ३ २}सिचंति नमसावटम् II 951=RV 8 72 10

मही न धारा ऊत्यामि प्र राजाप्यस्तविष्यते ।

सजित्वानापरा चित्रारुषी उत सखाश्विनोः ॥१०८॥

^{३ १}मही न धारात्यंघ्रौ ^{२२}अर्धति II. 962=RV 9 86 44.

^{२ ३ १ २ ३ १}कथा त्वं न ऊत्यामि प्र मंदसे ^{२२}वृषन् II 933=RV 8 93 19

^{३ १}अग्नेगो राजाप्यस्तविष्यते II 963=RV 9 86 45

^{३ २ ३ १ २}सजित्वानापराजिता II 1049=RV 3 12 4

^{१ २ ३ १ २ ३ १}अश्वेव चित्रारुषी माता II 1073=RV 4 52 2

^{१ २ ३ १ २ ३ २}सखामूदश्विनोरुषाः II 1073=RV 4 52 2

दिवाभिपित्वेऽवसागमिष्ठाः प्रास्तासि शत्रवे ।

पितासि नस्तमसापव्रते पद्यस्व मामीषाम् ॥१०९॥

^{१ २ ३ २ ३ १ २}दिवाभिपित्वेऽवसागमिष्ठाः II 1100=RV 5 76 2

^{१ २ ३ १ २ ३ १}अस्तासि शत्रवे वधम् II 1150=RV 10 133. 3

^{३ १ २ ३ १ २}उत वात पितासि नः II 1188=RV. 10 186 2

^{१ २ ३ २ ३ १ २}तां गूहत तमसापव्रतेन II 1207=AV 3 2 6

^{२ ३ ३ २ ३ १ २}मामीषां कं चनोज्झिषः II 1210=RV. 6 75. 16=AV 3 19 8

रक्षोहामित्रान् राजामृतेनानु व यथासथ ।

जयंतं त्वानु देवा मदोक्तो ह्रस्वस्य संग्रहः ॥११०॥

^{३ १ २ ३ १ २}रक्षोहामित्रा अपवाधमानः II 1199=RV 10 103 4, AV 19.

13 8

^{१ २ ३ २ ३ २ ३ १ २}सोमरत्वा राजामृतेनानु वस्ताम् II 1217=RV 6 75 18=AV 7

अनाधु^१या यथास^२थ II 1209=RV 10 103 13

अय^१त त्वा^२नु वे^३या म^४वंतु II 1217=RV 6 75 18 AV 7 118 1

॥ इति छन्दसमवयव समाप्तम् ॥

अथ चावशिष्टत्राशि सप्तसख्या समीरिता ।
 एकस्य चैकरीत्या च सप्तसख्यास्तथैरिताः ॥१११॥
 आहत्य त्वत्र सत्राशि रलधे सख्यका स्फुटम् ।
 अतः पर पादादौ वर्तमानस्या वर्ण्यः सगृह्यते ॥११२॥
 वीरयाश्च ये त्वारम्य यथाजौ वृथाविश ।
 ज्योतिषावीथ युज्यावृथीमहे त्वावसो गमी ॥११३॥

यु^१क्तासौ वी^२रयाश्च^३ 1 482=RV 9 64 4

ये त्वा^१रम्य^२ चरा^३मसि प्रभू^४वसो 1 373=RV 1 57 4

म^१संक्षि^२ वृ^३था र^४लधे यथा^५जौ 1 543=RV 9 91 1

इ^१मि^२वो वृ^३था वि^४श II 387=RV 9 2 1 वृ^५था आ

अ^१मि^२ नौ ज्यो^३तिषा^४वीथ II 707=RV 9 97 39

तु^१विश्रु^२तस्य यु^३ज्या^४ वृ^५थीमहे II 841=8 90 2 यु^६ज्या^७ आ

क^१स्तमि^२त्र त्वा^३वसो II 1029, RV 7 32 14 with variants

मारे अस्मन् मन्विता त विश्वायुश्च इषायुषा ।

सातये पुरण्या विवातैष वर्णिः सुनिर्मित ॥११४॥

मा^१रे अ^२स्मन् म^३न्व^४ ज्यो^५क्ताः II. 1147=RV 7 22 6

मे^१वा^२नी पी^३तिर^४मि^५ना त^६ता^७न II. 1101=RV 5 76 3 अ^८मि^९ना आ cp also

SV II 1095=RV 5 79 3

^{३ २ ३} पाहि ^{३ २ ३ १ २} सदमिद्विश्वायुः II 983=RV 1. 27 3

^{१ २} पुनर^{३ १ २}न्न इषायुषा II 1179

^{३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २} धिया वो मेधसातये पुरंध्या विवासति; -ध्या+आ; 1 360=RV. 8. 69 1

उत्यागमच्च पूर्वागाञ्छेत्यागा सवना गहि ॥११५॥

^{२ २ ३ १ २} अदितिरुत्यागमत् 1. 102=RV 8 18 7

^{२ २ ३ १ २} पूर्वागात्पद्यतीभ्यः 1. 281=RV. 6 59 6

^{१ २ ३ १ २ ३ २} रुद्रादत्सा रुद्राती श्वेत्यागात् II. 1097=RV 1. 113 2.

^{१ २ ३ २ ३ १ २} उप नः सवना गहि II 438=RV 1. 4. 2; सवना आ-, 8. 26. 26

अथ चावर्णिष्वत्राणि तिथिसंख्या समीरिता ।

एकस्य चैकरीत्या च पक्षसंख्यास्तथेरिताः ॥११६॥

आकारान्तं स्वरितान्तमाङ्परं यत्र दृश्यते ।

उत्यागमच्च पूर्वागा पुरंध्याज्यश्विनातता ॥११७॥

वृषाविंशत श्वेत्यागाद्युज्यावृणीमहे ।

आकारादाङ्परश्चेत्स्यादकारस्तु परो भवेत् ।

पूर्वागादिति वै ज्ञेयं श्वेत्यागादिति च द्वयम् ॥११८॥

^{२ २ ३ १ २} अदितिरुत्यागमत् I. 102=8 18 7 उत्या आ गमत्

^{२ २ ३ १ २} पूर्वागात्पद्यतीभ्यः 1. 281=RV 6 59. 6

^{३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २} धिया वो मेधसातये पुरंध्या विवासति 1. 360=RV 8 69 1 पुरंध्या आ

^{१ २ २ २ ३ २ १ २ २} नेदानीं पीतिरश्विना ततान II 1101=RV. 5. 76. 3 अश्विना आ त-

^{१ २ ३ १ २ २} इन्द्रमिदो वृषा विंश II 387=RV. 9 2 1, वृषा आ विंश

^{१ २ ३ १ २ ३ २} रुद्रादत्सा रुद्राती श्वेत्यागात् II. 1097=RV. 1 113 2 श्वेत्या आ अ-

^{३ २ ३ १ २} तुविद्युन्नस्य युज्या वृणीमहे II 842=RV 8. 90. 2 युज्या आ

(अनवग्रहम् VII)

मनवैग्रहमारभ्यते :—

मृनिमानसम(स)घा (दा) नमयितागमसागरात् ।
 उदिताय नमो मृयादमृताय मृगारये ॥११९॥
 गुणत्रयविहीनाय अगत्वयविधायिने ।
 सुतिनयदिशे दृष्टत् पुरनयमये नमः ॥१२०॥
 नमस्कृत्य विनेवार विमानामनुगृह्यते (शान्तये) ।
 अधुना लक्ष्म्य वक्ष्ये अनवग्रहसंज्ञकम् ॥१२१॥

॥ इति परिभाषा ॥

त्वमग्रे यच्च एष पु त्वामग्रे सु प्रति त्य तु ।
 अग्निं वो आदित् नक्षत्राभिस्तिग्मे शुक्लपाहि नः ॥१२२॥

त्वमग्रे यच्चानां होता 1 2=RV 6 16 1

एष पु अवायि ते 1 7=RV 6 16 16

त्वमग्रे पुष्करादव्यययो निरमयत 1 9

प्रति त्य आदमध्यम् 1 16=RV 1 19 1

अग्निं वो वृषतम् 1 21=RV 8 102 7

आदित्यस्य रेतसो ज्योतिः पश्यति वासवम् 1 20=RV 8 6 30

अग्निस्तिग्मेन शोचिषा 1 22=RV 8 16 28

^{१ २ ३} अग्ने ^१ युंदा ^२ हि ये ^३ तवाश्वासो ^२ देव ^{३ १ २} साधयः 1. 25=RV 6. 16. 43

^{३ १ २} पाहि नो ^{३ १ २} अग्ने ^{३ २} एकया ^{२ ३ १ २} पाह्यूरेत ^{२ ३ १ २} द्वितीयया 1 36=RV 8 60 9

श्रुष्टयग्ने तु दधन्वेव तदग्ने धुममिद्र तु ।

त्वमिद्र बलवयमि मिधीहेवोष नो हवम् ॥१२३॥

^{३ २ ३ १ २} श्रुष्टयग्ने नवस्थ मे 1 106=RV 8 23 14

^{३ २ ३ २} दधन्वे वा यदीम् 1 94=RV. 2 5. 3.

^{१ २ ३ १ २} तदग्ने ^{३ १ २} धुममा भर 1 113=RV. 8 19 15

^{१ २ ३ २ ३ २ ३} त्वमिद्र बलादधि 1 120

^{३ १ २ ३ २ ३ १ २} वयमिद्र ^२ त्वायवोमि ^२ प्र नो ^२ नुमो ^२ वृपन् 1. 132=RV 7. 31 4

^{३ २ ३ २ ३ २ ३} मिधि विश्वा अप द्विधः 1 134=RV 8. 45 40

^{२ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २} इहेव श्रुयव एषां कशा हस्तेषु यद्वदन् 1 135=RV 1 37 3.

^{१ २ ३ १ २ ३ २} उप नो हरिमिः सुतम् 1. 150=RV 8 93 31

सोमानां स्वर देवानां यदिद्रो अन गौर्यया ।

इंद्रायम द्रनेऽमि त्वा प्र व इंद्र महाँ क इ ॥१२४॥

^{३ २ ३ १ २ ३ १ २} सोमानां स्वरयं कृणुहि ^{३ १ २} ब्रह्मणस्पते 1 139=RV 1 18 1

^{३ २ ३ १ २ ३ १} देवानामिदयो महत् 1 138=RV 8 83 1

^{२ ३ ३ १ २ ३ १ २} यदिद्रो अनयद्रितः 1. 148=RV 6 57 4

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २} गौर्ययति मरुताम् 1 149 MS -घौर्य- =RV 8 94. 1

^{१ २ ३ १ २ ३ १} इंद्राय मद्रने सुतम् 1. 158=RV 8 92 19

^{३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २} अमि त्वा वृषमा सुते सुतं सजामि पीतये ° 1. 161=RV. 8 45 22

^{२ ३ १ २ ३ १ २} प्र व इंद्राय मादनम् 1 156=RV 7 31 1.

^{३ १ २ ३ १ २} महा इंद्रः पुरश्च नः 1 166, cp RV 1 8 5

आयाहि सुषु गव्योषु सदा वारं त इंद्र तु ।

इंद्रमिद् गाथिनो वृ यथा गौर यदिद्र ना ॥१२५॥

आ योदि सुपुमा दि त इद्र सोमै पिना इमम् 1 191=RV 8 17 1

यो पु यो यथा पुताभ्यमोत रंधया 1 186=RV 8 46 10

सदा प इद्रमृषत् 1 196

अरं त इद्र भयसे 1 209

इद्रमिद्राधिनो पृष्टविद्रमकेभिरकिणः 1 198=RV 1 7 1

यथा गौरो भया कृत्वम् 1 252=RV 8 4 3

येविद्रं नाहुपीष्या 1 262=RV 6 46 7

एवा दसि विधापवस्त्वेदिद्र प्र यो रि तु ।

आ त्वा सोमस्य यथावासापि सोम स पूर्य च ॥१२६॥

पयो दसि योर्युरेपा इरं उत दिघरं 1 232=RV 8 92 28

धायेत इयं सूर्यं विभेदिद्रस्य भक्षत 1 267=RV 8 99 3

नवेदिद्रापम यस्तु 1 270

प्र या रिरिधं ओमसा 1 312=RV 8 88 5 with variants

आ त्वा सखायाः सख्या ययूयाः 1 340

आ त्वा इ यं सपेदुधो गुये गायेप्रयेत्सम् 1 295

मा त्वा सोमस्य गव्यया RV 8 1 20, wanting in SV

यथाप इद्र ते शतम् 1 278

भसायि सोमं इद्र ते 1 347=RV 1 84 1

से पूष्यो महोना घेनाः कृतुमिरानजे 1 355=RV 8 63 1 with variants.

यदी वह स घा यस्ते ऋच सामेदुभिद्र तु ।

इद्र सुतेषु यत्सोम एष ग्रथ भगो न चि ॥१२७॥

यदी यहेस्यासायाः 1 356

सं या यस्ते दियो नरो धिया मर्त्यं शमंतः 1 365=RV 3 10 3

^{२ ३ १ २} ऋचं साम यजामहे 1 369

^{२ ३ १ २} पंडुमिद्राय सिञ्चत 1 386=RV 8 24 13

^{१ २ ३ २ ३ १ २} इद्र सुतेषु सोमेषु 1 381.

^{१ २ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ २} यत्सोममिद्र विष्णुवि यद्वा घ त्रित आप्त्ये 1 384=RV 8 12 16

^{३ २ ३ २ ३ ३ २} एष ब्रह्मा य ऋत्विथः 1 438

^{२ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ १ २ १ २} भगो न चित्रो अग्निर्महोनां दधाति रत्नम् 1 450

सोममहेऽग्निं तं मन्ये ब्रह्मा णेमा नु कं तथा ।

आ याहि वनसाग्ने त्वं वि सु विश्वस्य सृञ्चत ॥१२८॥

^१ सोममन्य ^१ उपासदत् RV 6 57 2

^{२ १ २ ३ २ ३} अग्निं तं मन्ये यो वसुः 1 425=RV 5 6 1.

^{३ २ ३ १ २ ३ १ २} ब्रह्माण इद्र महयंतः 1 439

^{३ २ ३ ३ १ २} इमा नु कं भुवना सीषधेम 1. 452=RV 10 157 1

^{१ २ ३ १ २ ३ १} आ याहि वनसा सह 1 443=RV 10 172 1

^{२ ३ २ ३ १ २ ३ २ ३ २} अग्ने त्वं नो अंतम उत जाता 1 448=RV. 5 24. 1

^{२ ३ २ ३ १ २ ३ २ ३ ३ १ २ ३ १ २} वि सुतयो यथा पथा इद्र त्वद्यंतु रातयः 1 453

^{१ २ ३ १ २} विश्वस्य प्र स्तोम 1 450

^{१ २ ३ २ ३ १ २} असृञ्चत प्र वाजिनः 1 482=RV. 9 64. 4

स्वादिष्ठयो विश्वस्य वृषा पवस्व धारया ।

इंद्रोऽपविः पवस्वेदो तिस्रो वाच उदीरते ॥१२९॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} स्वादिष्ठया मदिष्ठया पवस्व सोम धारया 1. 468=RV 9 1 1

^{२ ३ १ २} इद्रो विश्वस्य राजति 1 456

^{१ २ ३ १ २} वृषा पवस्व धारया 1 469.

^{१ २ ३ १ २} इंद्रोऽपविष्ट येतनः 1 481=RV. 9 64 10

पवस्वो वृषो सुत 1 479=RV 9 61 28

तिओ वाचं वदीरते 1 471=RV 9 33 4

तिओ वाचं ईरयति 1 525=RV 9 97 34

परि स्वानां सर्जि रथ्य प्र यदु गाया पवस्व घा ।

स पवस्वानु प्रजास वरत्स म इषे पव ॥१३०॥

परि स्वानां ईरयः 1 485=RV 9 10 4

असर्जि रथ्यो यया विरे चम्योः सुतः 1 490=RV 9 36 1

प्र यज्ञावो न भूयैयः 1 491=RV 9 41 1

मया पवस्व धारया यया सुवैमरोचयः 1 493=RV 9 63 1

स पवस्व य आभिर्येद्रं वृत्राय वरते 1 494=RV 9 61 22

अनु प्रजास आययः 1 502=RV 9 23 2

वरत्स मदी धावति 1 500=RV 9 58 1

इषे पवस्व धारया 1 505=RV 9 64 13

अर्पा सोम मद्रया सो प्र न इवो प्र गायत ।

सोम उ आथ पवमाना असु प्र त्वसर्जि र ॥१३१॥

अर्पा सोम धुमचमः 1 503=RV 9 65 19

मद्रया सोम धारया 1 506=RV 9 6 1

प्र न इवो महे तु न कर्म विभ्रवसि 1 509=RV 9 44 1

प्र गायताम्यचमि वैवात्सोर्म विनोत महते चनाय 1 535=RV 9 97 4

सोम उ आथ सोवमिः 1 515=RV 9 107 8

पवमाना असुघत पवित्रमति धारया 1 522=RV 9 107 25

प्र तु प्रव परि कोशं नि वीव 1 523=RV 9 87 1

मसर्जि वका रथ्यो यया 1 543=RV 9 91 1

मसर्जि रथ्यो यया पविरे 1 490=RV 9 30 1

सोमः पवास्य प्रेषा हे त्वपामिवे महत्त तु ।

अयं पूषा सुतासो म परि त्यं प्र पुनान तु ॥१३२॥

सोमः पवते जनिता मतीनाम् 1 527=RV. 9 96 5

अस्य प्रेषा हेमना पूयमानः 1 526=RV 9. 97 1

अपामिवेदूर्मेयस्तर्तुराणाः 1 544=RV 9 95 3

महत्तत्सोमो महिषश्चकार 1. 542=RV. 9 97 41

अयं पूषा रयिभगः सोमः पुनानो अर्धति 1. 546=RV 9 101. 7

सुतासो मधुमत्तमाः सोमा इद्राय मंदिनः 1 547=RV 9 101 4

परि त्यं हर्यत हरिं वञ्चुं पुनन्ति वारेण 1. 552=RV 9 98 7

प्र पुनानाय वेधसे सोमाय वच उच्यते 1 573=RV 9. 103. 1

असावि सोमो सोमः प्र पवते हर्यमि द्यु च ।

एषस्य धेमं वृषणमेना विश्व त्वमेत तु ॥१३३॥

असावि सोमो अरुषो वृषा हरिः 1 562

सोमः पवते जनिता मतीनाम् 1. 527

हरिः पर्यद्रवज्जाः सूर्यस्य द्रोणं ननक्षे अत्यो न वाजी 1 538 = RV 9

93 1

अमि द्युञ्ज वृहद्यशः 1 579=RV 9 108 9

एष स्य धारया सुतः 1 584=RV. 9 108 5

धेमं वृषणम् AS 6

एना विश्वान्यर्य AS 8=RV 9 61 11

त्वमेतदधारयः AS 10=RV 8 93 13.

इंद्रस्थानु वसंतश्च हरी ता दृश्च यद्वर्यः ।

अग्रा आयुंषि त्रिशद्धा एवा ह्येना पवा हि षः ॥१३४॥

इदस्य जु षीर्षाणि AS 27=RV 1 32 1

यसत इष्टु रत्यो AS 38

हरी ता इन्द्रमध्वयुतो AS 31

अवस्यस्य केतवः AS 49=RV 1 50 3

पद्मर्चो द्विरपययत् AS 39

मग्न आयूपि पवसे AS 42=RV 9 62 9

त्रिंशन्नाम वि राजति AS 47=RV 10 189 3

देवाँ अर्षिँ धीर्युः 1 232=RV 8 92 18

इत न एता पयसा पयस्व II 455=RV 9 97 53

विदे धृषस्व देवस्व महौ द्वि व II 96=RV 8 13 1

यो माँद्विष्ट आ इ स्तोम विपश्चितेः प्र सो मद ।

वृषा सोम तया पवस्व दे वृषा पवस्व वा ॥१३५॥

विपश्चिते पयमानाय गायसे II 962=RV 9 86 44

प्र सोम देवधीरत्ये II 117=RV 9 107 12

वृषाँ सोम वृमोँ अर्षि II 131=RV 9 64 1

तयो पयस्व धारया ययो गावो इहागमन् II 784=RV 9 49 2

पयस्व देवधीरति II 387=RV 9 2 1

वृषाँ पयस्व धारया II 153=RV 9 65 10

अय वृषा तु यथाव उवाह सो त्वसुचय ।

अर्षा सोम पुनानो अक्र पमन् पय आयुपक् ॥१३६॥

अये वृषा रयिर्मे ॥ सोमो पुनानो अर्पति IL 168=RV 9 101 7

पथाव इन्द्र ते शतम् II 212=RV 8 70 5

- तवाहं सोम रारण सख्य इंदो दिवेदिवे II 272=RV 9 107. 19.
 असृजत प्र वाजिनो गव्या सोमासो अश्वया II 384=RV 9 64 4
 अर्धा सोम द्युमत्तमः II 344=RV 9. 65 19
 पुनानो अकमीदमि विश्वा मृधो विचर्षणिः II 274=RV 9 40 1
 अपमन्पवसे मृधः II 585=RV 9 61 25
 पवस्व देव आयुपगिद्रं गच्छतु ते मदः II. 583

अया पवस्व चाध्वर्येतो न्विद्रं मेदुमिद्रं तु ।

कया त्वं नः सोम मह त्वमिद्रं प्र समस्य तु ॥१३७॥

- अया पवस्व धारया यया सूर्यमरोचयः II. 564
 अध्वर्यो अद्रिमिः सुतं सोम पवित्रं आ नय II. 573=RV. 9 51. 1.
 एतो न्विद्रं रत्नवाम II 750=RV. 8 97. 7.
 एदुमिद्राय सिञ्चत II 857=RV 8 24 13
 कया त्वं न ऊत्यामि प्र मदसे वृषम् II. 933=RV 8 93. 13
 महत्ते वृष्णो अभिचक्ष्यं कृतम् II 952
 त्वमिद्रं प्रतूतिष्वभि विश्वा असि स्पृधः II 984=RV. 8 99 5.
 समस्य मन्यवे विरो विश्वा नमंतं कृष्टयः II. 998=RV. 8. 6. 4

इंद्रमिदेव पवमाना अ स रेवा इ प्रसोऽग्नि रि ।

अग्निर्जागा त्वेद्रं याहि यमच्च इतिसंख्यकाः ॥१३८॥

- इंद्रमिदेवतातय इंद्रं प्रयत्यच्चरे II. 934=RV 8. 3 5
 पवमानास आरावः II 1048=RV 9 63 26
 स रेवा इव विशपतिः II 1062=RV. 1 27 12
 प्र सो अग्ने तवोतिमिः सुवीरामिस्तरति वाजकर्मभिः II 1169=RV. 8.

अभिर्जोगारं तमुच्यं कामयते II 1174=RV 5 44 15

एतं याद्वि हरिभिरेषं कथ्यस्य सुद्वेतिम् II 1154=RV 8 34 1

॥ अनवग्रहलक्षणं समाप्तम् ॥

॥ सप्तलक्षणनामाय ग्रन्थः समाप्तिमगमत् ॥

॥ हरि ओम् ॥

INDEX OF SV PASSAGES OCCURRING IN
LAGHURKTANTRASAMGRAHA

Rc	Sūtra	Rc	Sūtra	Rc	Sūtra
	I				
୧	୧୦୭, ୧୨୨	୪୧	୧୦୦	୮୨	୨୭.୩୮
୭	୨, ୨୭, ୧୦୨	୪୨	୬୧	୮୪	୧୦୨
୧୦	୫୧	୪୫	୭୮	୮୫	୧୩୨
୧୩	୩୫	୪୬	୨୦, ୭୬	୮୬	୬୬ ୬୭
୧୪	୧୪୪	୪୭	୨, ୨୭, ୫୦	୮୭	୧୩୨
୨୧	୨	୫୦	୧୨୮	୮୮	୩, ୧୦୨
୨୪	୨, ୫୦, ୧୨୩	୫୧	୬୧	୮୯	୧୩୩
୨୫	୨	୬୦	୭୭, ୮୭	୯୦	୭୭
୨୮	୨୭	୬୩	୨	୯୩	୩
୨୯	୨	୬୪	୩, ୧୦୧	୯୪	୭୧
୩୪	୨୦, ୫୩	୬୫	୩	୯୬	୩
୩୫	୧୨୩	୬୬	୩	୯୭	୭୧
୩୬	୫୩	୬୭	୨୦	୯୮	୪
୪୦.	୨	୬୮	୪୬	୯୯	୧୨୪
୪୩	୨	୭୩.	୫୧	୧୦୩	୨୦
୪୫	୧୮	୭୫	୧୧୦	୧୦୭	୧୩୧, ୧୪୮
୪୬	୩୫	୭୭	୩୩	୧୦୮	୧୭
୪୭	୩୫	୭୮	୭୧	୧୦୯.	୩, ୫୩
୪୮	୨୭, ୧୪୩	୭୯	୮୦	୧୧୩	୪

१२४	४	२०	५ २७	२७५	२६
१२५	२, ८०	२०३	७६ १३६, १४४	२७६	६, ३३
१२६	४	२०६	६	२७७	१४६
१२७	४	२१२	२	२७८	२१
१२८	४	२१५	५६	२७९	२८, ६२
१२९	८०	२२०	१११	२८०	७
१३०	८	२२३	८३ ५३, ६७	२८१	११२
१४०	७६	२२८	६० १४४	२८२	२१
१४१	३३, ११६ १३२	२३०	६	२८३	७५
१४४	३३	२३२	६	२८४	७
१४५	५६, ७३	२३३	१३३	३	८२ ६१
१४६	८१	२३५	२०, ८१	३ १	१४४
१४७	३०	२३६	३३	३ २	२१ २६, ७३, ६१
१४८	४१	२३७	६		११२
१४९	५ ६८ १४८	२४२	४	३ ५	४७ १४५
१५१	५	२४३	४१	३ ८	८ ६१, १२४
१५२	८०	२४४	११६	३ ९	२८, ८६
१५४	५, २७ ८ १६२	२४६	८	३१	२२
१५५	५३	२४७	२१	३१३	७, ८६ १३३
१५६	५	२४८	६१	३१४	४१
१७३	७६	२४९	८१	३१७	७
१७५	६०	२५३	२, २७	३१८	७, ३३
१७७	१५०	२५४	१३३	३२१	४८
१७८	१५०	२५५	२१ १३३	३२६	५३
१८	१ ३	२५६	२१ २४	३२६	११२
१८३	८०, ११०	२५७	६, ५०	३२७	५४
१८६	२७ ५०	२६०	६	३३०	८ ६२
१८८	५३	२६२	१४७	३३१	३३, ३४, ६१ ११६
१९	१४८	२६६	६	३३२	८, २८
१९१	३, ५	२६८	६०	३३५	५३
१९२	११६	२७०	८१	३३६	२८ ५४
१९३	२०, ५३ ११६	२७१	८१	३३७	१४३
१९६	६१ १४८	२७२	८१, १४५	३३८	३४, ३५, ८२, १

૩૪૦	૬	૪૦૪	૮	૫૧૪.	૧૪૧
૩૪૨.	૬, ૧૦૫, ૧૦૭	૪૦૫	૬૦, ૧૨૪, ૧૩૬,	૫૧૫	૨૬, ૫૦, ૧૨૪
૩૪૫.	૭૬, ૧૦૫		૧૪૭	૫૧૬	૧૨૪
૩૪૬.	૨	૪૦૬.	૩૪	૫૧૭	૧૦
૩૪૭.	૧૦૬	૪૧૩	૬૭, ૮૨, ૧૧૩	૫૧૮.	૫૦
૩૪૮	૪૬	૪૧૫.	૬	૫૨૨.	૨૬
૩૫૩.	૪૮	૪૧૬	૬, ૨૨, ૨૩, ૨૭,	૫૨૪	૧૧
૩૫૪	૨૧, ૬૮		૬૧	૫૨૭.	૬૦
૩૫૬	૧૦૦	૪૧૮	૧૧૩	૫૩૧	૭૩, ૧૧૬
૩૬૦	૮૨	૪૨૩	૩૪	૫૩૨	૧૨૬
૩૬૪.	૨૨	૪૨૪.	૬, ૧૦	૫૩૪	૬૦
૩૬૬	૮, ૪૧	૪૨૭.	૮૨	૫૩૭.	૬
૩૬૭.	૩૫, ૬૦	૪૨૮	૨૮	૫૩૮	૬૬
૩૬૮.	૧૧૨	૪૩૪.	૬	૫૪૧	૧૨૪
૩૬૯	૧૧૨	૪૫૧	૪૧	૫૪૩.	૫૬
૩૭૦	૬૧	૪૫૨	૮૩	૫૪૪	૮૩
૩૭૪	૨૨	૪૫૫	૧૦, ૮૨	૫૪૮.	૧૩૪
૩૭૫	૨૮, ૧૩૩	૪૫૬	૫૬, ૧૦૦	૫૫૧.	૪૧, ૫૪
૩૭૬	૮	૪૫૮	૧૩૪	૫૫૩	૧૧
૩૭૮	૩૪, ૧૧૨, ૧૧૩	૪૬૧	૧૧૩	૫૫૪	૩૪
૩૭૯	૭૩, ૧૪૬	૪૬૩	૬૦	૫૫૬	૧૪૧
૩૮૦	૮	૪૭૦.	૧૦	૫૫૬	૫૬
૩૮૧	૨૮	૪૭૨.	૮૩	૫૬૩.	૩૫, ૫૪
૩૮૨	૧૪૫	૪૭૩	૪૮	૫૬૬.	૧૩૫
૩૮૫	૧૩૪	૪૭૬.	૩, ૮૩	૫૬૭	૧૧
૩૮૭.	૬૨, ૧૩૪	૪૮૩.	૩૪	૫૭૦	૫૪, ૫૬
૩૯૦	૨૮, ૮૨	૪૮૫.	૧૨૪	૫૭૩	૧૧
૩૯૪	૮	૪૯૪	૮૩	૫૭૫.	૪૨
૩૯૬.	૮	૪૯૫.	૩૪	૫૮૦	૧૧
૩૯૭	૬	૪૯૮	૫	૫૮૪	૧૩૫
૩૯૮.	૧૧૬	૫૦૩	૧૦	૫૮૫.	૬૬
૪૦૦	૧૩૪	૫૧૦	૩૫		II
૪૦૧.	૬	૫૧૨	૧૧, ૨૬, ૧૨૭	૧	૧૦, ૮૪

४	४५	१६५	३५	३१३	५५
५	५४	१६५	२३, ११४	३१६	१४ ३०
११	१२	१६६	११४	३२३	४५
१५	२३	२	० ११४	३२६	१ ५
१६	११४	२१०	४५	३३०	५६
२१	५४	२११	१२ १३	३३२	२५, ५५, १०३
२६	५३	२१५	६६	३३३	६४
२७	४५	२१५	४५	३३४	६४
३३	१२१	२२१	१२६	३३५	११०, ११५
३४	३२, ५	२२३	५५	३४०	२१ २३
३५	१२	२२६	३०	३४१	१३५
४४	११४	२२६	५६	३४२	६६
४६	५४	२३२	१३, ४२	३६३	५६
५२	५१	२३५	४२	३६५	१ १
६७	१३, ५५	२३६	३६	३७३	१४०
७	५५	२३५	४२	३७४	११५
७७	५१	२४१	१२	३८०	४५ ४६
८५	५५, ११४	२४७	१३ ५१	३८१	१७
८९	१०	२४६	१४	३८२	७४
८५	१३	२६०	५४	३८५	३० ३३, ३७
८५	१३२	२६१	११५	३८७	१३ १४
१ ६	६३	२६२	६२	३८८	१२०
११	३ ३६	२६५	५४	४ ६	६५
१२७	५५	२७३	१०५	४०५	७५
१३५	३०	२७६	११५	४०६	३७
१३६	३ ६४	२७७	७४	४१३	४५
१४२	६२	२७६	६७	४२३	११५
१५	५६	२८३	७६	४३२	६४
१५७	६६	३	४१ १३५	४३५	१३५
१५५	६४	३ १	१३ ६३	४४६	१४०
१६६	३५	३ २	६४	४५१	१३७
१७६	१३४	३०३	६४, १२०	४५६	६६ ११५
१७५	२	३ ५	५५	४५६	१३३

୪୬୭. ୬୩	୬୪୭. ୬୧	୭୧୭. ୫୨
୪୬୬. ୨୦, ୫୪	୬୫୦. ୬୪	୭୧୧. ୭୭
୪୭୧. ୨୨୦	୬୫୨. ୫୪, ୨୨୨	୮୨୭. ୨୨୬
୪୮୨. ୨୦	୬୫୩. ୪୨	୮୨୦. ୩୮
୪୯୨. ୧୫, ୨୨୫	୬୫୪. ୩୭, ୫୫	୮୨୬. ୫୨
୪୯୫. ୫୩	୬୫୬. ୨୮୦	୮୩୩. ୨୪, ୨୩୬, ୨୩୮
୪୯୭. ୩୭	୬୭୬. ୨୩୬	୮୩୫. ୨୩୭
୫୦୪. ୨୪୨	୬୭୧. ୨୩	୮୩୬. ୮୮
୫୦୬. ୨୪	୬୮୭. ୨୩୫	୮୪୪. ୪୮
୫୦୭. ୨୪	୬୯୫. ୩୭, ୨୨୨	୮୪୬. ୨୦୬, ୨୦୭
୫୦୮. ୭୪	୭୦୧. ୨୩	୮୫୦. ୩୪, ୪୬, ୮୬
୫୨୪. ୩୧	୭୨୮. ୮୬	୮୫୨. ୨୫
୫୨୫. ୩୧	୭୨୯. ୧୪, ୨୨୨	୮୫୮. ୧୭
୫୨୭. ୩୮	୭୩୩. ୮୬	୮୬୧. ୨୪୩
୫୪୬. ୨୨୬	୭୩୫. ୫୪	୮୭୨. ୨୫
୫୪୮. ୩୨	୭୩୮. ୨୩୬	୮୭୩. ୪୪
୫୫୨. ୨୨୦	୭୩୯. ୨୫	୮୭୫. ୬୩
୫୫୩. ୨୪	୭୪୫. ୩୨	୮୭୬. ୧୭
୫୫୭. ୭୧	୭୪୬. ୨୪	୮୭୭. ୨୨
୫୬୦. ୨୩, ୫୨	୭୫୭. ୬୩	୮୮୨. ୨୨୦
୫୬୨. ୮୫	୭୫୮. ୨୫, ୨୨୬	୧୦୨. ୨୪
୫୭୫. ୨୪	୭୬୦. ୬୬, ୮୭	୧୦୮. ୨୫
୫୭୭. ୨୩୨	୭୬୮. ୨୨୪	୧୨୦. ୩୨
୫୮୦. ୬୩	୭୭୦. ୨୩୨, ୨୩୬	୧୨୨. ୧୫
୫୮୨. ୩୨, ୪୫, ୧୫	୭୭୨. ୨୪	୧୨୬. ୩୨
୫୮୫. ୨୨୫	୭୭୩. ୨୨୬	୧୨୯. ୨୫
୫୮୫. ୩୪, ୬୬	୭୭୪. ୪୮	୧୨୨. ୨୪
୫୯୮. ୪୪	୭୭୭. ୧୩	୧୩୨. ୨୨୬
୬୦୫. ୪୨, ୪୬	୭୭୧. ୫୫	୧୩୬. ୨୫
୬୦୭. ୩୨	୭୮୦. ୮୬	୧୪୦. ୩୭, ୫୪
୬୨୨. ୨୩୫	୭୮୧. ୮୧	୧୪୨. ୨୬
୬୩୮. ୭୪	୭୯୦. ୨୪	୧୪୩. ୨୨୪, ୨୨୫
୬୩୯. ୭୪	୭୯୨. ୨୪	୧୪୪. ୨୨୬, ୨୨୭

६४६	११६, ११७	१ ६७	६६	११६	३२
६४६	३२	१ ६६	१६, ४६	११६१	४६ १३७
६४६	३७	१०७१	१६	११६२	१६
६४६	६६	१ ७२	३१	११६३	३६
६४६	४६	१०७४	६६	११६४	२४ ३६, ४६
६७१	४२	१ ७७	३१	११६५	६६, ११०
६७२	१२६	१ ७६	२४ ४६	११७६	३६
६७४	४४ ४६	१०७६	१६ ६४	११७६	४४ ४६
६७६	१२४	१ ६१	३६, ४६ ११७	११७७	१३१
६७	६६	१ ६२	११२, ११७	११७८	४३
६७३	६२ ६४	१०६६	१२१	११७९	१६ ४७
६७६	११६	१०६७	११७ ११७	११८०	१६
६७६	७६	१०६८	११७ ११७	११८१	६६
६७७	३२	११ १	६६ ४६	११८२	१४२
६८१	४२	११ २	३६	११८३	३६ ७६
६८६	४२	११ ४	६६	११८४	१६
१० २	१ ६	११०६	७६	१२ ०	१३७
१ ६	४६, ११२	११ ६	११७	१२ ६	१६
१ ६	६३	११ ७	३७ ४६	१२ ७	१ १
१ १४	१६	१११०	३१	१२ ८	१६ १७ ४६
१ १६	६२	१११४	१४, ३६	१२१	१७
१ १७	१३१	११२१	६६	१२११	१०१
१ १६	१३१	११३१	१७ १०१ १४६	१२१४	११६
१ ३०	४६, १३६	११३४	६७	१२१६	१७
१०३२	४३	११४२	१६ ७६	१२१७	१३७
१०३६	४७	११४६	१६	१२२	१७
१ ४६	१२	११४६	४४	१२२१	४६
१०६१	१७	११४७	३२, ६६		
१ ६३	६४	११४८	३२		

INDEX OF ĀS PASSAGES OCCURRING IN LRS

Ās	Sūtra	Ās	Sūtra	Ās	Sūtra
୧	୧୧୦, ୧୩୬	୧୬	୩୫	୩୬	୧୧, ୧୨
	୧୪୭	୨୨	୬	୩୭	୧୧୨, ୧୧୩,
୪	୬୧	୨୪.	୨୨		୧୧୪
୫.	୧୧୧, ୧୩୬,	୨୫.	୬	୩୮.	୧୨
	୧୪୬	୨୬.	୭୩, ୧୧୩	୪୨	୬୭
୧୪	୧୨, ୬୧	୩୩	୮୩	୪୩.	୬୧
୧୫.	୪୪, ୫୬	୩୪.	୮୪	୫୦	୩୫
୧୮	୪୮	୩୫.	୮୮		

INDEX OF RV PASSAGES OCCURRING IN LRS

RV	Sūtra	RV	Sūtra	RV	Sūtra
V. ୪୭ ୭.	୪୮	୫. ୪.	୪୪	X ୭୩ ୬	୪୮
୬୮ ୪	୧୧୬	VI ୨୪. ୭	୧୩୧	୬୦ ୧୦.	୬୬
		VIII. ୪୮ ୨.	୬୧		

INDEX OF AV PASSAGES OCCURRING IN LRS

AV	Sūtra	AV	Sūtra	AV	Sūtra
VI. ୩୨. ୩.	୪୮	X ୬ ୧୨	୩୬	XII. ୨. ୪	୩୬
VII ୪୦ ୨.	୪୮	XI. ୧୦ ୨୬.	୨୨	XVIII ୪ ୭୮	୩୬
୭୬ ୬	୪୮	XII ୧ ୬	୪୮		

INDEX OF PASSAGES OF OTHER WORKS OCCURRING IN LRS

	Sūtra		Sūtra		Sūtra
AG IV ୨ ୧୫	୩୦	ArG. I ୬	୧୨୬	SB XI ୭. ୨ ୬	୨୩
AB. II ୩୮ ୬	୧୩	VS. IX ୨	୩୬	Stobha	୨୬, ୪୨

INDEX OF SV PASSAGES OCCURRING IN
SĀMASAPTALĪKŚAṆA

Re.	Sūtra	Re.	Sūtra	Re.	Sūtra
	I				
१	२७	२४	२७	१०२	११६, ११८
२	१२२	२६	३	१०६	१२३
६	१८	६१	३	११३	१२३
७	३, ७७ १२२	६४	३	११०	२७
८	१२२	६६	२७	११२	७७, १२३
१४	६६	६७	३, ४६	११४	१२३
१६	१२३	७	७३	११६	४ २७ ४६ १२३
१७	३४	७४	३	११६	२७
२	१२२	७६	६८, ६६	११७	३
२१	१२२	७७	४६	११८	१२४
२२	१२२	७८	२७	११६	१२४
२६	१२२	८	४६	१४०	६८
२७	१८	८४	७७	१४६	७७
३६	१२२	८८	७७	१४८	६६ १२४
४१	३	८९	२७ ७३	१४६	४, १२४
४४	३	९४	१२३	१६०	१२३
४६	७७	९७	२२, २७, ७७	१६१	४
६३	६८	९८	७७	१६३	२७
		१	४६	१६६	१२४

૧૫૮	૧૨૪	૨૫૧	૪	૩૨૪.	૫
૧૫૯.	૨૭	૨૫૨	૧૨૫	૩૨૫.	૧૦૦
૧૬૧.	૧૨૪.	૨૫૩.	૨૮	૩૨૬	૭૯
૧૬૬	૧૨૪	૨૫૪	૫૮, ૭૨	૩૩૭	૫
૧૭૭.	૭૨	૨૫૬.	૩, ૪, ૨૮	૩૩૮.	૩
૧૮૧.	૪૯	૨૫૯	૪	૩૪૦.	૫૦, ૧૨૬
૧૮૨	૨૮	૨૬૦.	૫૯	૩૪૪.	૬, ૧૦૦
૧૮૩.	૫૮	૨૬૨	૧૯, ૧૨૫	૩૪૫.	૫૯
૧૮૬	૯૯, ૧૨૫	૨૬૩.	૭૮	૩૪૭.	૧૨૬
૧૮૭.	૨૮	૨૬૭.	૧૨૬	૩૫૦.	૫૦
૧૮૮.	૨૮	૨૬૮.	૨૮	૩૫૧	૮૦
૧૯૦.	૧૯	૨૭૦.	૧૨૬	૩૫૨.	૭૯
૧૯૧.	૧૨૫	૨૭૨.	૭૮	૩૫૫	૧૨૬
૧૯૬.	૧૯, ૧૨૫	૨૭૪	૫૯	૩૫૬.	૫, ૧૨૭
૧૯૮.	૧૨૫	૨૭૫.	૯૯	૩૬૦.	૧૧૪, ૧૧૮
૨૦૫	૪	૨૭૮	૧૨૬	૩૬૧	૫
૨૦૬.	૧૨૫	૨૭૯.	૭૮	૩૬૫	૧૨૭
૨૧૧.	૩	૨૮૧.	૭૨, ૧૧૫, ૧૧૮	૩૬૮.	૨૯
૨૧૩.	૪	૨૮૪	૫૯	૩૬૯.	૧૨૭
૨૧૪	૨૮	૨૮૬.	૨૮	૩૭૧	૮૦
૨૧૬.	૨૮	૨૯૧.	૧૦૦	૩૭૨	૨૯
૨૧૯.	૭૮, ૯૯	૨૯૪.	૨૮, ૨૯	૩૭૩.	૧૧૩
૨૨૧	૪	૨૯૫.	૧૨૬	૩૮૧.	૨૨, ૧૨૭
૨૨૮	૧૯, ૨૮	૨૯૬	૨૮	૩૮૪.	૨૯, ૧૨૭
૨૩૨	૧૨૬, ૧૩૪	૩૦૦.	૫૯	૩૮૬	૧૨૭
૨૩૩	૭૮	૩૦૧.	૨૮	૩૯૦.	૨૯
૨૩૬	૭૮	૩૦૨.	૭૯	૪૦૧.	૧૦૦
૨૪૦	૨૮	૩૦૪.	૭૯	૪૦૨.	૨૯, ૮૦
૨૪૪	૧૯	૩૦૫.	૩, ૭૯	૪૦૬.	૨૯
૨૪૫.	૪	૩૧૨.	૨૮, ૧૨૬	૪૦૮.	૮૦
૨૪૬.	૫૮, ૭૮	૩૧૪	૭૯	૪૧૦.	૩, ૬૦
૨૪૯.	૨૮	૩૧૫	૬	૪૧૧.	૬૦, ૮૦
૨૫૦.	૪, ૭૮	૩૧૬.	૪૯	૪૧૨.	૬૦, ૮૦, ૧૦૦

य१३	म०	य१	१३० १३१	य४१	म२
य१४	म१	य११	१३०	य४२	म२ १३२
य१५	५	य१३	१३०	य४३	११३ १३१
य१६	५ १ १	य१४	१३	य४४	१३२
य२	७२	य१५	५०	य४५	१३२
य२१	६	य१६	५१	य४६	१३२
य२३	५	य१७	५१	य४७	१३२
य२५	म१ १२म	य१८	१३०	य४८	६ म०
य२म	५ ३४	य१९	१३	य४९	६
य२६	१ १	य२०	म१ १३१	य५०	१३२
य३३	५	य२१	१ १, १३०	य५१	म२
य३५	५	य२२	६ १३१	य५२	६
य३म	१२७	य२३	१३१	य५३	२२
य३६	३४ १२म	य२४	म१	य५४	७२ १३३
य४३	१२म	य२५	६, १ १	य५५	६ म२
य४म	१२म	य२६	२२	य५६	३, ७
य५	१२७ १२म	य२७	१३१	य५७	१ १
य५२	१२म	य२८	म१	य५८	१३२
य५३	१२म	य२९	६ म१	य५९	६
य५४	१२म	य३०	१३१	य६०	१३३
य५५	१२म	य३१	म२ १३१	य६१	६ म२ १३३
य५६	१२म	य३२	६	II	
य५७	५	य३३	१३३		
य५८	३ ६	य३४	५१ १३२	२	म६
य५९	३	य३५	१ १ १३२ १३३	४	६
य६०	६, म१	य३६	६	६	म५
य६म	३ १२म	य३७	५	२६	७२
य६६	१२म	य३८	५	३म	म ३१
य७१	१२म	य३९	५	य०	७२
य७२	७२	य४०	१ १	य३	म५ २६
य७७	म१	य४१	६	य२	३१
य७८	१२म	य४२	१३१	य४	३१
य७९	१२म	य४३	३	य५	३१
य८२	११३ १२म	य४४	५१ १३३	य६	३२
य८५	१३	य४५	५१	य७	३१

૬૫	૬૨	૨૦૧	૮	૩૩૨	૨૮, ૮૮
૬૭	૩૧	૨૦૫	૩	૩૩૭	૫૩
૭૭	૫૨	૨૧૨	૧૩૬	૩૩૬	૧૦૪
૮૦	૩	૨૧૩	૩	૩૪૧	૮૮
૮૫	૬	૨૧૫	૩૧	૩૪૨	૮
૮૬.	૧૦૪	૨૧૮	૬૩	૩૪૪	૧૩૬
૯૨	૩૧	૨૨૧	૮૬	૩૪૮	૮૩
૯૬	૧૩૪	૨૨૩	૩૧	૩૪૯	૬૩
૯૮.	૩૧	૨૨૬	૮૬	૩૫૦	૭૩
૧૦૨	૬૨	૨૦૬	૬૩	૩૫૩	૮૮
૧૧૦	૫૨	૨૩૨	૮૬	૩૫૮	૭૨
૧૧૧	૩	૨૩૪	૬૩	૩૬૩	૭
૧૧૭	૧૩૫	૨૩૬	૭૪	૩૭૩	૩૨
૧૧૯	૫	૨૩૮	૩	૩૭૪.	૩૨
૧૨૦	૬૨	૨૪૩	૮૭	૩૭૭	૫૪
૧૨૨	૬	૨૪૬	૩૨	૩૭૯	૪
૧૨૬.	૭, ૮૬	૨૪૮	૬૩	૩૮૦	૮૮
૧૨૯	૩૧	૨૫૬	૬૩	૩૮૪.	૧૩૬
૧૩૧	૧૩૫	૨૬૧	૩૦	૩૮૫	૮
૧૩૮	૮૬	૨૭૧.	૭૩, ૮૭	૩૮૬	૩, ૪
૧૪૫	૬૩	૨૭૨	૧૩૬	૩૮૭.	૧૧૩, ૧૧૮, ૧૩૫
૧૪૯	૩૧	૨૭૪.	૧૩૬	૩૮૯	૬
૧૫૧	૩૧	૨૭૬	૮૭	૩૯૪	૩૨
૧૫૩	૩	૨૮૧	૮૭	૩૯૫.	૮
૧૫૩	૧૩૫	૨૯૫	૫૩, ૧૦૪	૩૯૮	૩
૧૫૫	૧૦૩	૨૯૮	૮૭	૪૦૭	૬
૧૫૬	૮	૨૯૯.	૬	૪૦૮	૬
૧૬૮	૧૩૬	૩૦૦	૧૦૪	૪૧૫	૮૮
૧૭૨.	૫૨	૩૦૪.	૫૩	૪૧૭	૩૨
૧૮૧	૬	૩૦૬	૩, ૧૦૪	૪૧૮	૫
૧૮૨.	૮૬	૩૧૮.	૬, ૮૭	૪૨૪	૧૦૪
૧૯૩.	૩૧	૩૨૫	૩	૪૩૮	૧૧૫
૧૯૪.	૧૦૩	૩૨૬.	૬, ૭૩, ૮૭	૪૪૭	૩૨, ૧૦૫

४५	म	४५	३२	७ ७	१० ११३
४५५	१३४	४५५	१३६	७१६	५५
४५६	६४	४५६	६	७२२	३२
४६६	३२	४६६	१ ५	७२३	६०
४७२	३२	४६६	म	७३	१ ५
४७१	६	६	१०४, १ ५	७३६	१
४८२	३	६ १	६	७३६	४
४८७	३	६०२	५४	७५	१३७
४८७	३	६ ५	म	७६३	म १
४८७	३२	६ ६	म	७६७	३३
५ १	म	६१७	६	७६८	३३
५ २	६४	६२२	६	७७३	३३, ६
५ ४	५३	६२४	५४	७७४	६१
५११	१ ५	६२५	७३ ६	७७६	३, ६४
५१२	३२	६२८	६४	७७६	५५
५१३	म	६२६	३	७८०	३३
५२१	६४	६३०	६	७८१	१ ६१
५२४	६	६४५	६०	७८४	७३ १३६
५३७	६ ६	६४७	६	७८१	३४ ६१
५३६	६	६५३	३२	७८२	६१
५४१	म	६५६	३२	७८६	६५
५४३	६	६६२	६० १ ५	७८६	१ ६
५४७	६ म	६६५	३	म०	१०५
५५४	३२	६६६	५४	म १	६
५५५	६	६६६	५५	म०२	५५
५६४	१३७	६७२	५८	म ३	३३
५६६	६	६७६	६	म ५	१ ६१ ६२ १ ६
५६७	४	६७७	३२	म०६	३
५६८	म	६८३	१३६	म१६	३३
५६८	म	६८३	७३	म२०	३, ३३
५७२	३२	६८७	३२	म२६	६२
५७३	१३७	६८८	१० ३२ ६१	म३१	३३
५७४	३२	७ ६	७	म३३	१०६

નરૂદ	૧૦૬	૬૬૨.	૬ ૧૦૮, ૧૩૫	૧૧૦૩.	૧૦
નરૂદ	૬૨	૬૬૩	૧૦૮	૧૧૦૮.	૬
નરૂ૧	૧૧૩	૬૬૬	૧૦	૧૧૦૯	૩
નરૂ૨	૧૧૮	૬૭૦.	૩	૧૧૧૧	૩
નરૂ૪	૩, ૧૦, ૧૦૬	૬૭૧.	૬૩	૧૧૧૨	૬
નરૂ૬	૩૩, ૧૦૭	૬૭૪	૬૫	૧૧૨૨	૩
નરૂ૪	૧૦	૬૭૭.	૩૩	૧૧૨૩	૩
નરૂ૭	૧૦૬, ૧૩૭	૬૮૩	૧૧૪	૧૧૨૮	૬૪
નરૂ૪	૧૦૭	૬૮૪.	૧૩૭	૧૧૩૦	૬૫
નરૂ૬.	૧૦૭	૬૮૭	૬૫	૧૧૩૧.	૧૬
નરૂ૨	૬	૬૯૬.	૬૪	૧૧૩૮	૩૩
નરૂ૭	૬૨	૬૯૮.	૧૩૭	૧૧૪૪	૬૫
નરૂ૩	૬૨	૧૦૦૩.	૨૬	૧૧૪૭	૧૧૪
નરૂ૪.	૧૦૭	૧૦૦૬.	૬૫	૧૧૪૯	૬૫
નરૂ૫	૭૨	૧૦૨૬.	૧૧૩	૧૧૫૦	૬૪, ૧૦૬
નરૂ૮.	૩૩	૧૦૩૦.	૩	૧૧૫૪.	૧૩૮
૬૦૧	૬૩	૧૦૩૮	૩૪	૧૧૫૮.	૬
૬૧૧	૧૦૭	૧૦૪૭	૬	૧૧૬૧	૧૦
૬૧૬	૬૪, ૬૨	૧૦૪૮.	૧૩૮	૧૧૬૬.	૧૩૮
૬૨૧	૬૩	૧૦૪૯	૧૦૮	૧૧૭૧.	૬૫
૬૨૮	૩	૧૦૫૬.	૬૪	૧૧૭૪	૬૫, ૧૩૮
૬૨૯.	૬૪	૧૦૬૨.	૧૩૮	૧૧૭૭	૩
૬૩૦.	૩	૧૦૬૭.	૧૦	૧૧૭૯	૧૧૪
૬૩૩	૧૦૮, ૧૩૭	૧૦૭૧.	૩, ૬૪	૧૧૮૪.	૧૦
૬૩૪.	૧૩૮	૧૦૭૩	૧૦૮	૧૧૮૮.	૧૦૬
૬૩૫.	૩, ૩૩	૧૦૮૦	૩	૧૧૮૯.	૬૫
૬૩૭	૩	૧૦૨૮	૩	૧૧૯૨.	૪
૬૩૯	૩૨	૧૦૬૬.	૭૨	૧૧૯૬	૬૫
૬૪૨	૧૦	૧૦૬૭	૭૨, ૧૧૫, ૧૧૮	૧૧૯૮	૬
૬૪૮	૬૩	૧૦૬૬.	૧૦	૧૧૯૯.	૧૧૦
૬૫૧.	૧૦૭	૧૧૦૦	૬૪, ૧૦૬	૧૨૦૦	૧૦
૬૫૨.	૧૩૭	૧૧૦૧.	૩૩, ૧૧૪, ૧૧૮	૧૨૦૨.	૬૫, ૬૬
૬૫૭	૬૩	૧૧૦૨	૬૪	૧૨૦૬.	૧૦

१२०७	१०६	१२११	१	१२१३	६५
१२८	१०६६, ११०	१२१७	११	१२२३	१०
१२१	१६	१२१८	१६६		

INDEX OF VS. PASSAGES OCCURRING IN SSL.

Ås	Sūtra	Ås	Sūtra	Ås	Sūtra
५	६१	२२	७	१३	११५
६	११३	२५	७	६	६१
८	१११	२६	८३	६२	२६ ११६
९	१०२	२७	११५	६६	७२
१	१११	२८	३ ८३	६७	६१ ७२
११	८३	३१	११५	६९	६१ १ २
१५	१ २	३२	१ २	६७	११६
१७	८३	३३	८३	६८	११५
१९	७२	३४	८३	७१	७१
२१	८३	३५	११५		

INDEX OF RV PASSAGES OCCURRING IN SSL.

RV	Sūtra	RV	Sūtra	RV	Sūtra
I ६ १० ३		३३ ७ ५	५	८६ ११ ६६	
II ५५ ६ ३४		४० ४ ७		६६ १२ ७	
१३ ६ ३		४१ ६ ७	७	४ २३ १ २६	
१३५ २ ३		VIII १ २ १२६		४४ ४ २६	
III ८ ३ ७		२२ ५ १ ६		७६ १ २६	
४४ २ २७		२४ १० ५५		८७ १६ ३	
IV ४४ ५ ५२		२६ १७ २८		९ ३ ३	
V २ ३ ६३		४१ ८ ७३		९६ ३ २७	
३६ ५ ३५		४५ ११ ८३		१ ७ ७ १ ३	
VI ५७ २ १२५		६२ ११ ८३		१५१ १ १ ३	
VII २१ ६ ५३		IX ८३ ३ २६		१७३ १ ७	

INDEX OF PASSAGES OF OTHER WORKS OCCURRING IN SSL

AB Sūtra		VS Sūtra		VS Sūtra	
AB. ३. ८. ३.	१०३	VS. ६ ३. १०३		१६. ३१.	८५
		१० ३५, ८५			

